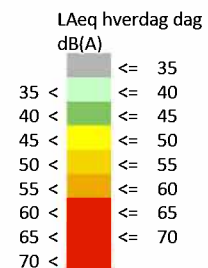
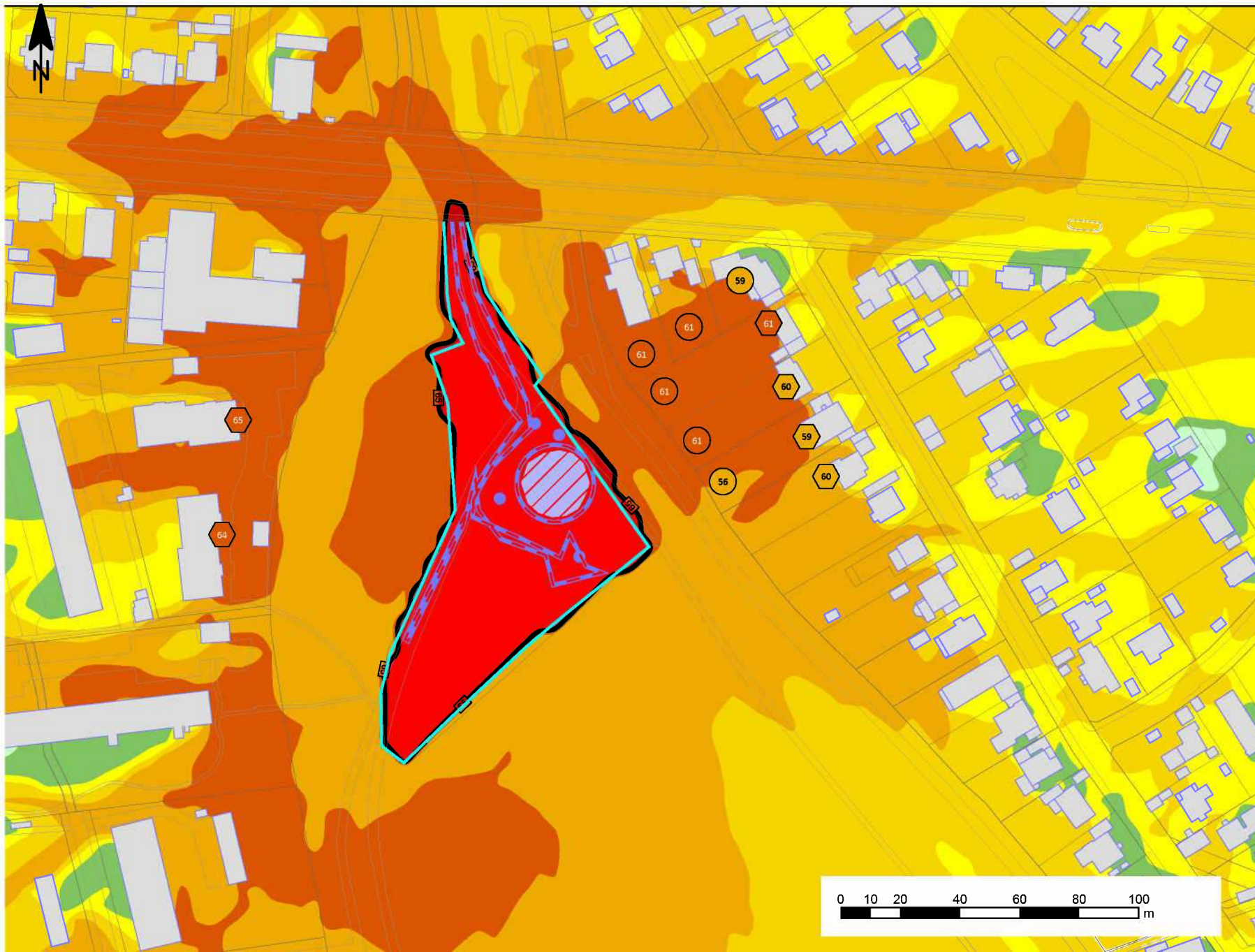

- Signaturforklaring**
- Punktkilde
 - Linjekilde
 - Arealkilde
 - Bygning
 - Skærm/hegn
 - Referencepunkt

Stamoplysninger
Kunde:
Hofor - Spangen
Sag:
Støjsscenarier DEN-DES
Sagsnummer.:
41008951
Beregning:
0 - -
Udarbejdet af:
DK1L6L - 10-12-2024

Signaturforklaring

- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde
- Bygning
- Skærm
- Punktberegning facade
- Punktberegning frit felt
- 65+5 = 70 dB

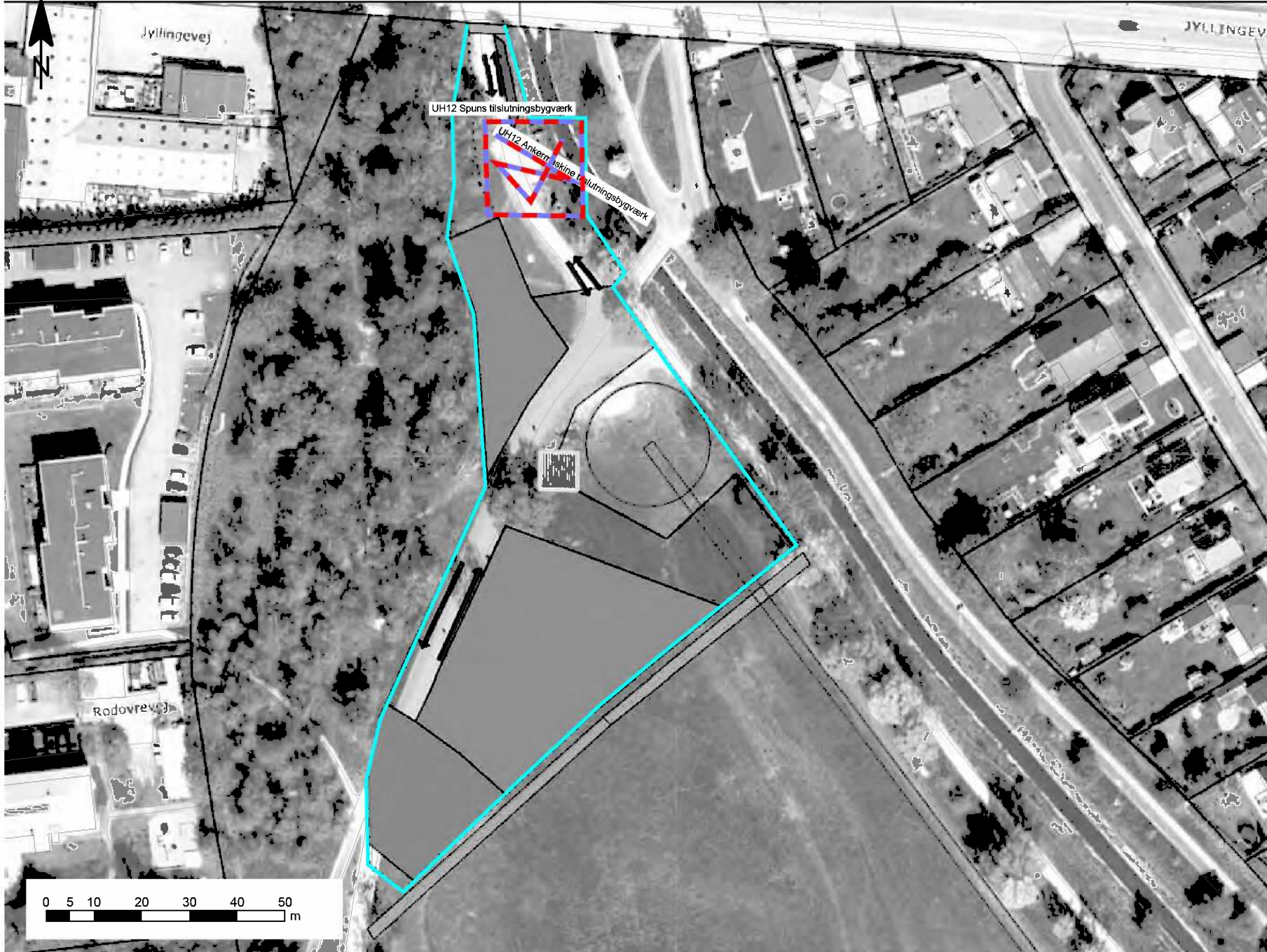
Stamoplysninger

Kunde:
Hofoer - Spangen
Sag:
Støjscenarier DEN-DES
Sagenummer:
41008951
Beregning:
1002 - 26-09-2024
Udarbejdet af:
DK116L - 10-12-2024

Bemærkninger:

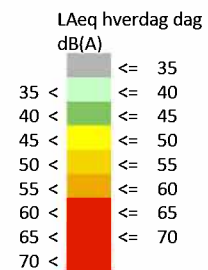
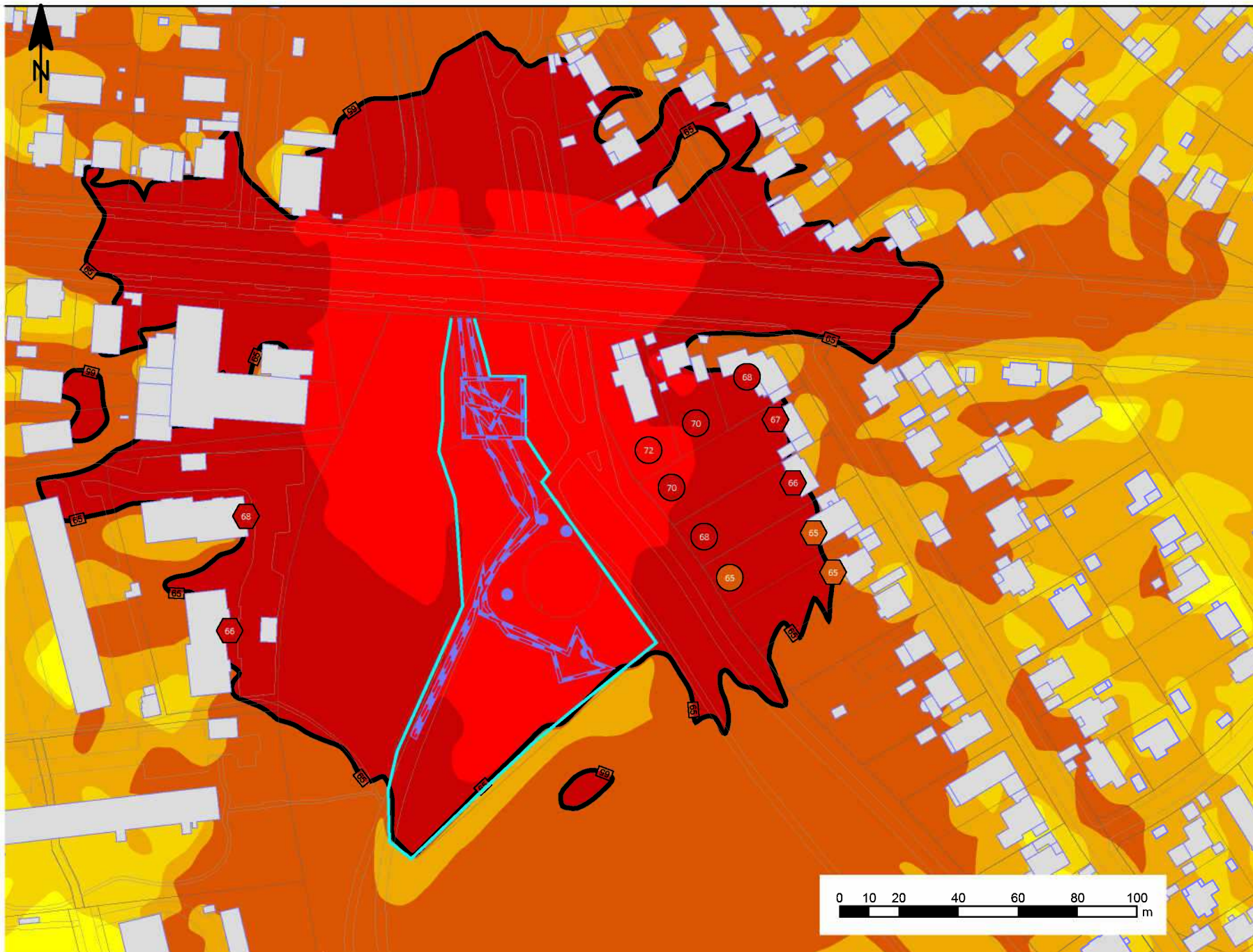
Beregnete støjkonturer inkl. refleksion fra alle bygninger

Punktberegninger uden refleksion fra egen facade

- Signaturforklaring**
- Punktkilde
 - Linjekilde
 - Arealkilde
 - Bygning
 - Skærm/hegn
 - Referencepunkt

Stamoplysninger
Kunde:
Hofor - Spangen
Sag:
Støjsscenarier DEN-DES
Sagsnummer.:
41008951
Beregning:
0 - -
Udarbejdet af:
DK1L6L - 10-12-2024

Signaturforklaring

- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde
- Bygning
- Skærm
- Punktberegning facade
- Punktberegning frit felt
- 65+5 = 70 dB

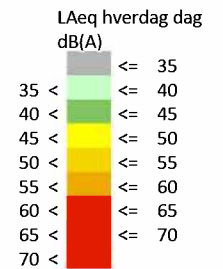
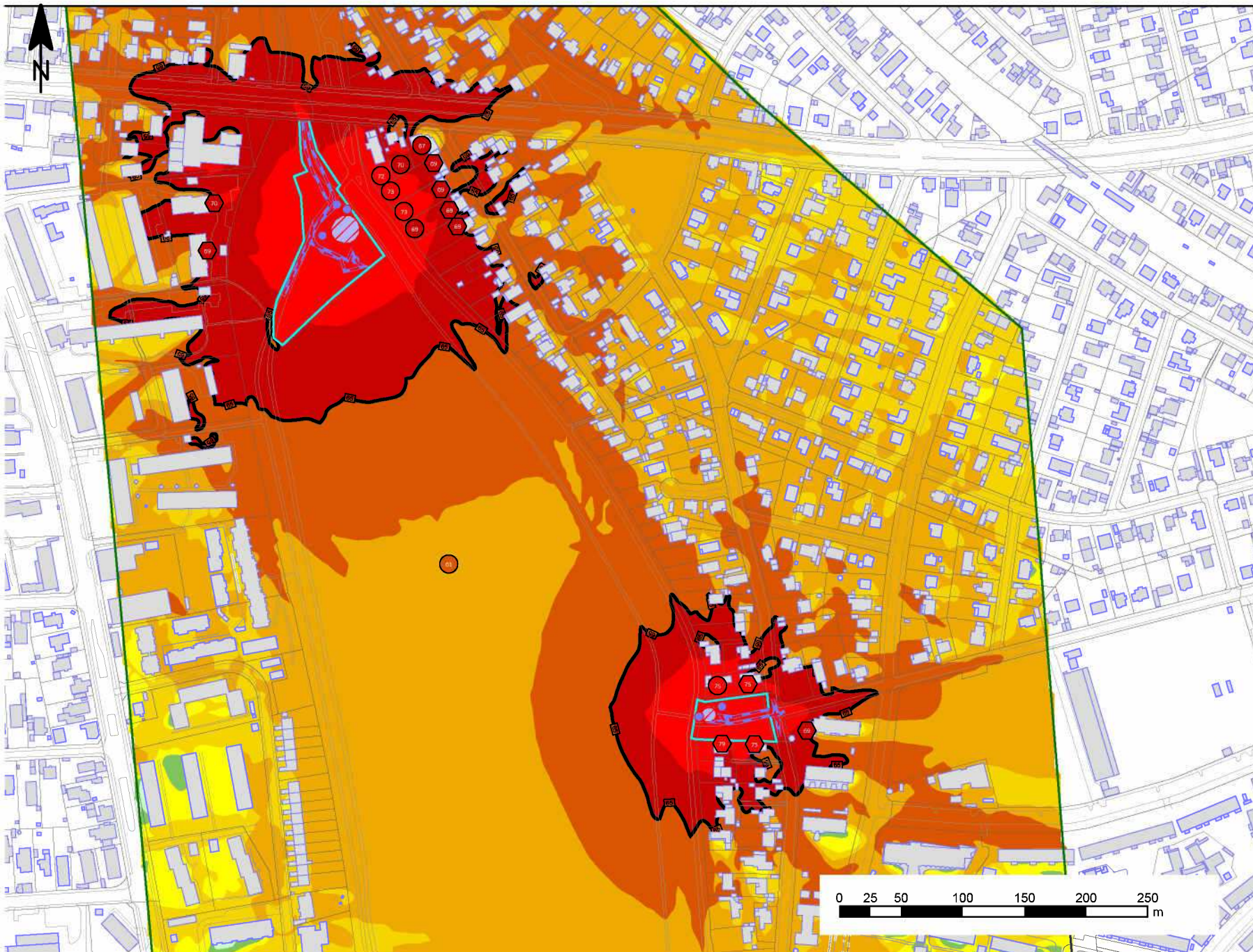
Stamoplysninger

Kunde:
Hofoor - Spangen
Sag:
Støjscenarier DEN-DES
Sagenummer:
41008951
Beregning:
1003 - 27-09-2024
Udarbejdet af:
DK116L - 10-12-2024

Bemærkninger:

Beregnete støjkonturer inkl. refleksion fra alle bygninger

Punktberegninger uden refleksion fra egen facade

Signaturforklaring

- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde
- Bygning
- Skærm
- Punktberegning facade
- Punktberegning frit felt
- 65+5 = 70 dB

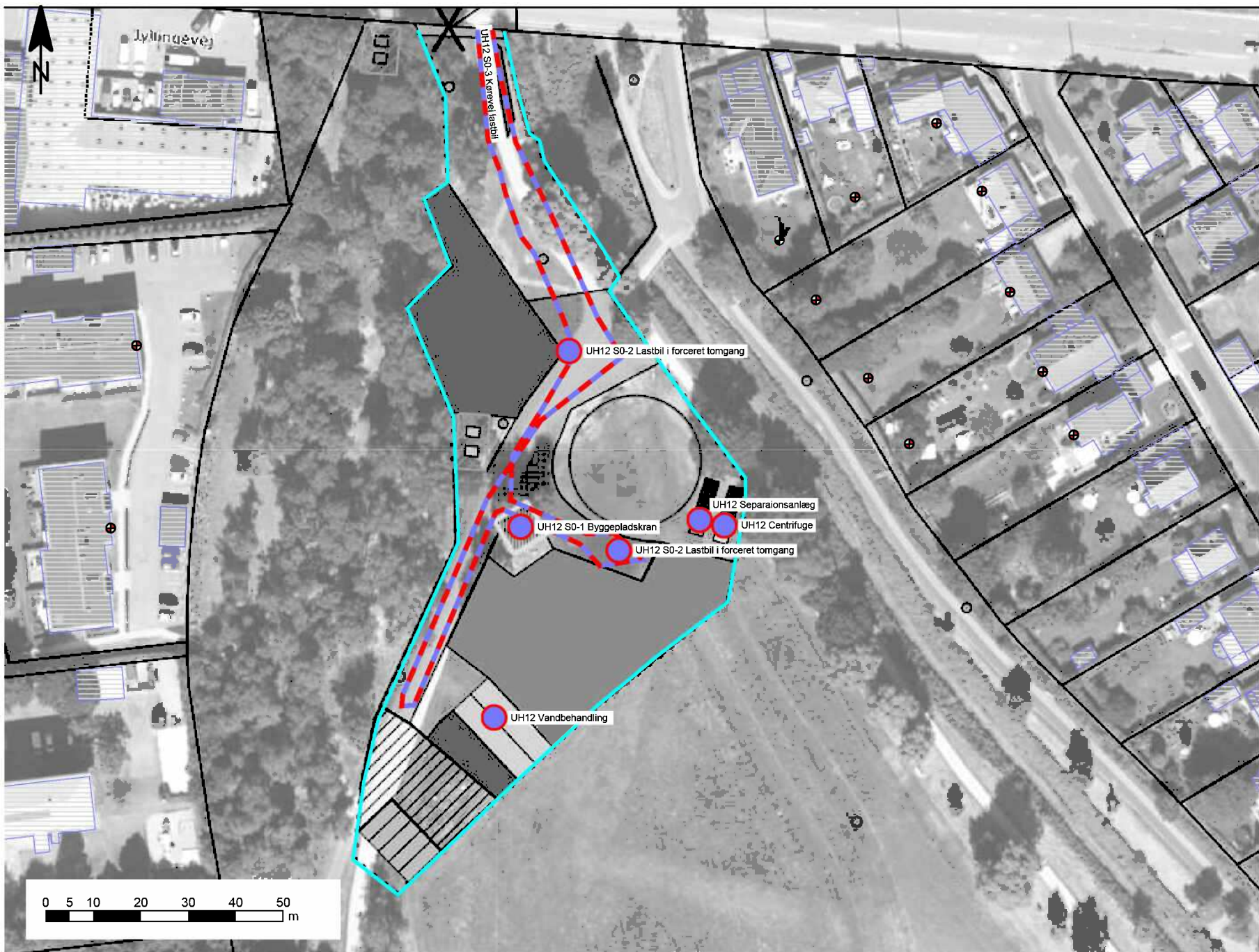
Stamoplysninger

Kunde:
Hofer - Spangen
Sag:
Støjscenarier DEN-DES
Sagenummer.:
41008951
Beregning:
1001 - 09-12-2024
Udarbejdet af:
DK116L - 10-12-2024

Bemærkninger:

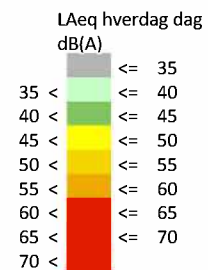
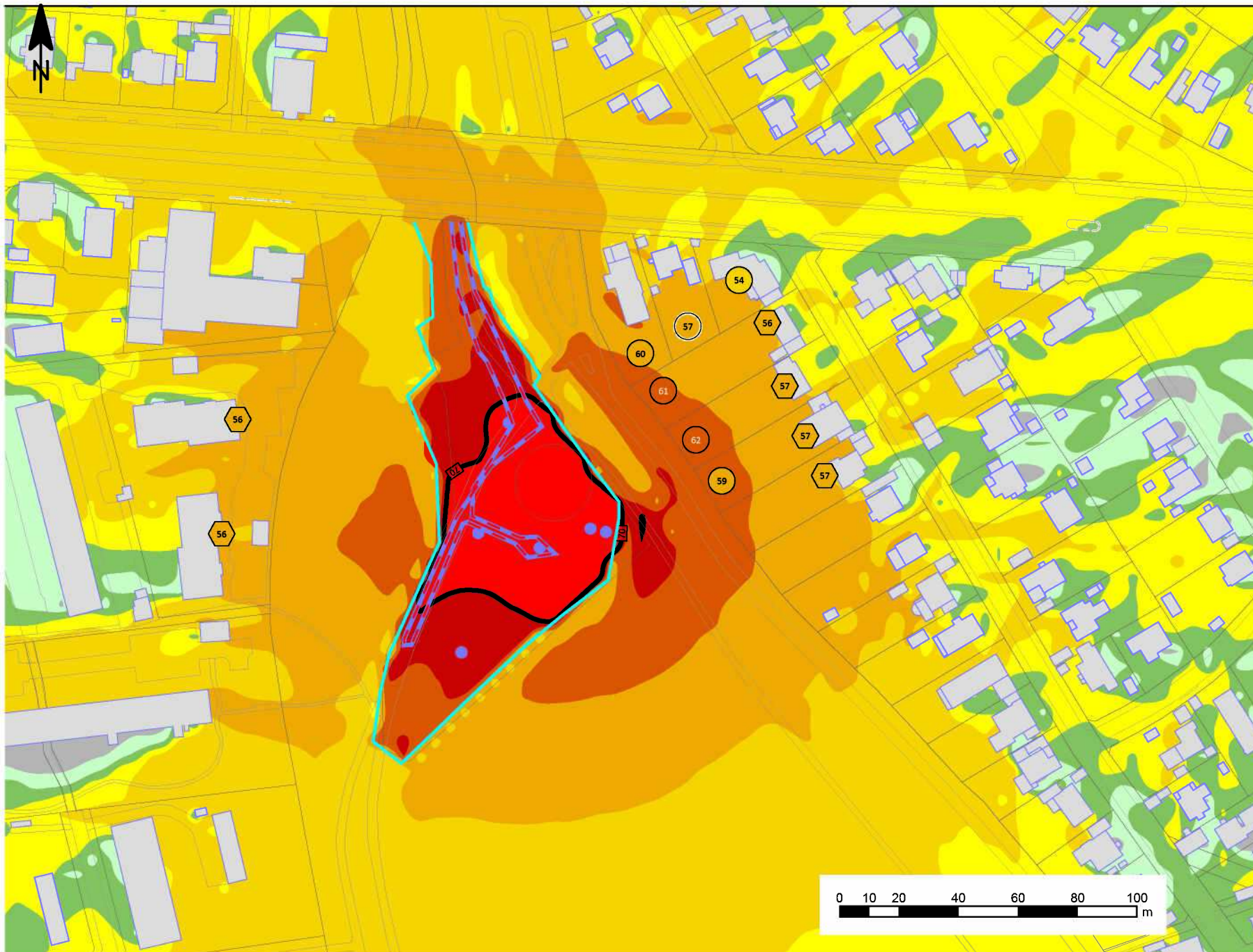
Beregnete støjkonturer inkl. refleksion fra alle bygninger

Punktberegninger uden refleksion fra egen facade

- Signaturforklaring**
- Punktkilde
 - Linjekilde
 - Arealkilde
 - Bygning
 - Skærm/hegn
 - Referencepunkt
 - Beregningsområde

Stamoplysninger
Kunde:
Hofor - Spangen
Sag:
Støjsscenarier DEN-DES
Sagsnummer.:
41008951
Beregning:
0 - -
Udarbejdet af:
DK1L6L - 03-02-2025

Signaturforklaring

- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde
- Bygning
- Skærm
- Punktberegning facade
- Punktberegning frit felt
- 70+0=70 dB
- Beregningsområde

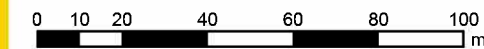
Stamoplysninger

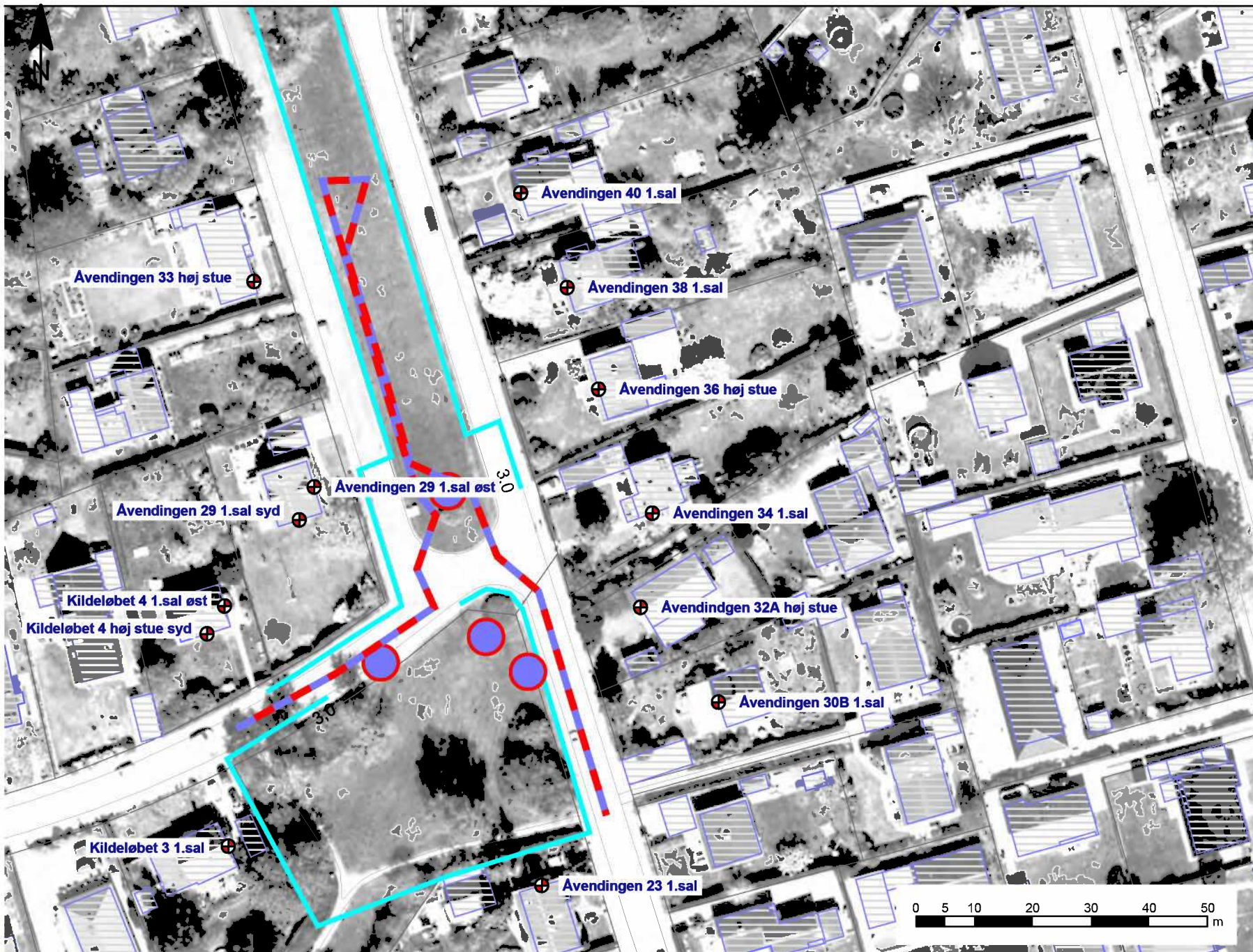
Kunde:
Hofoer - Spangen
Sag:
Støjscenarier DEN-DES
Sagenummer:
41008951
Beregning:
1020 - 03-02-2025
Udarbejdet af:
DK116L - 03-02-2025

Bemærkninger:

Beregnete støjkonturer inkl. refleksion fra alle bygninger

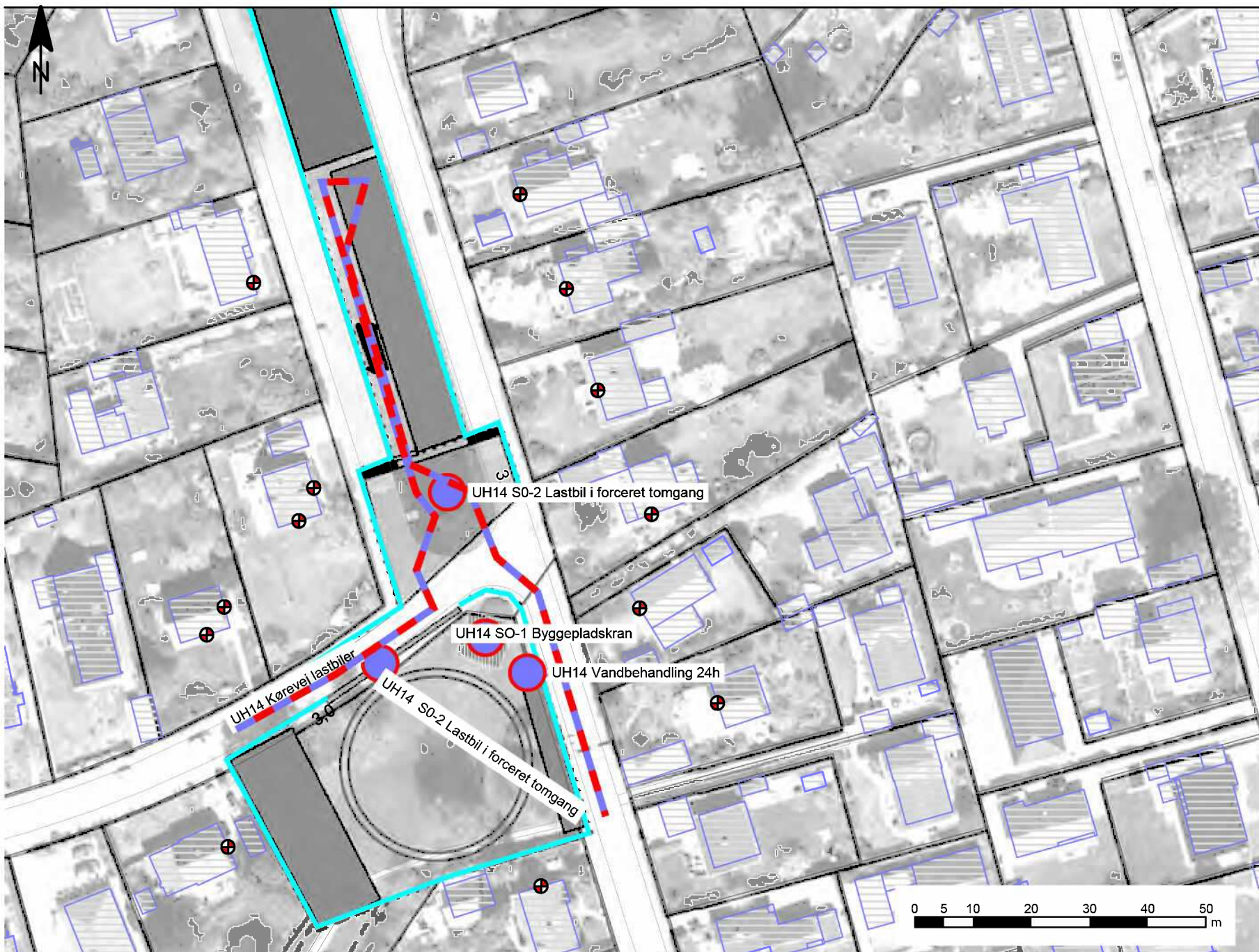
Punktberegninger uden refleksion fra egen facade

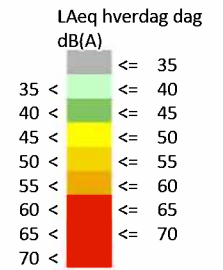
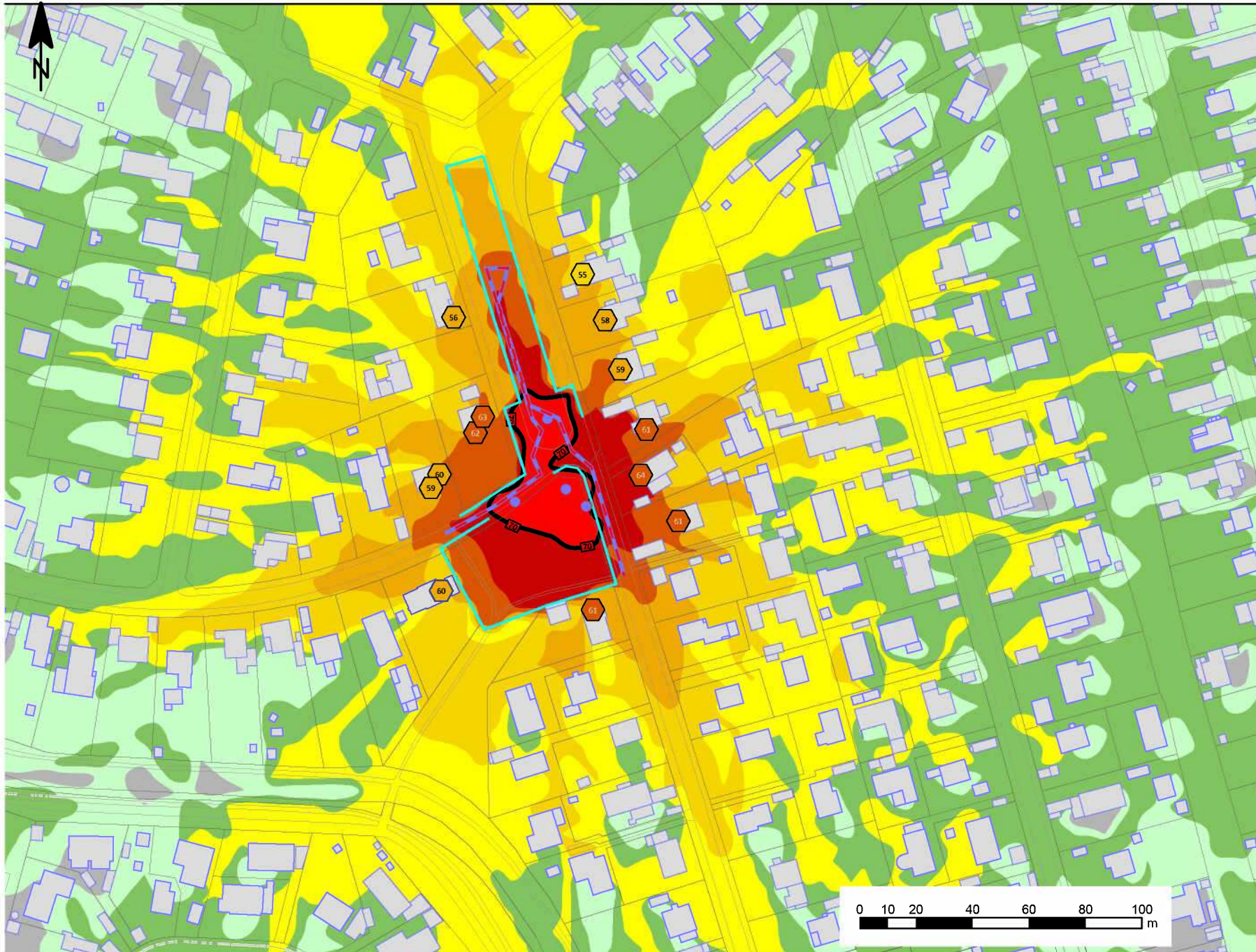
- Signaturforklaring**
- Punktkilde
 - Linjekilde
 - Arealkilde
 - Bygning
 - Skærm/hegn
 - Referencepunkt

Stamoplysninger
 Kunde:
 Høfor- Spangen
 Sag:
 Støjsscenarier KIL december 2024
 Sagsnummer.:
 41008951
 Beregning:
 0 - -
 Udarbejdet af:
 DK1L6L - 10-12-2024

- Signaturforklaring**
- Punktkilde
 - Linjekilde
 - ▭ Areakilde
 - ▭ Bygning
 - ▭ Skærm/hegn
 - ⊕ Referencepunkt

Stamoplysninger
Kunde:
Hofor- Spangen
Sag:
Støjscenarier KIL december 2024
Sagsnummer.:
41008951
Beregning:
0 - -
Udarbejdet af:
DK1L6L - 10-12-2024

Signaturforklaring

- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde
- Bygning
- Skærm
- Punktberegning facade
- Punktberegning frit felt
- 70+0 = 70 dB

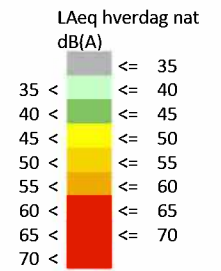
Stamoplysninger

Kunde:
Hofer- Spangen
Sag:
Støjscenarier KIL december 2024
Sagennummer.:
41008951
Beregning:
1010 - 10-12-2024
Udarbejdet af:
DK116L - 10-12-2024

Bemærkninger:

Beregnete støjkonturer inkl. refleksion fra alle bygninger

Punktberegninger uden refleksion fra egen facade

Signaturforklaring

- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde
- Bygning
- Skærm
- Punktberegning facade
- Punktberegning frit felt
- 40+0 = 40 dB

Stamoplysninger

Kunde:
Hofor- Spangen
Sag:
Støjscenarier KIL december 2024
Sagnummer:
41008951
Beregning:
1010 - 10-12-2024
Udarbejdet af:
DK116L - 10-12-2024

Bemærkninger:

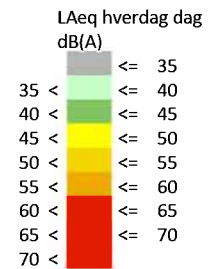
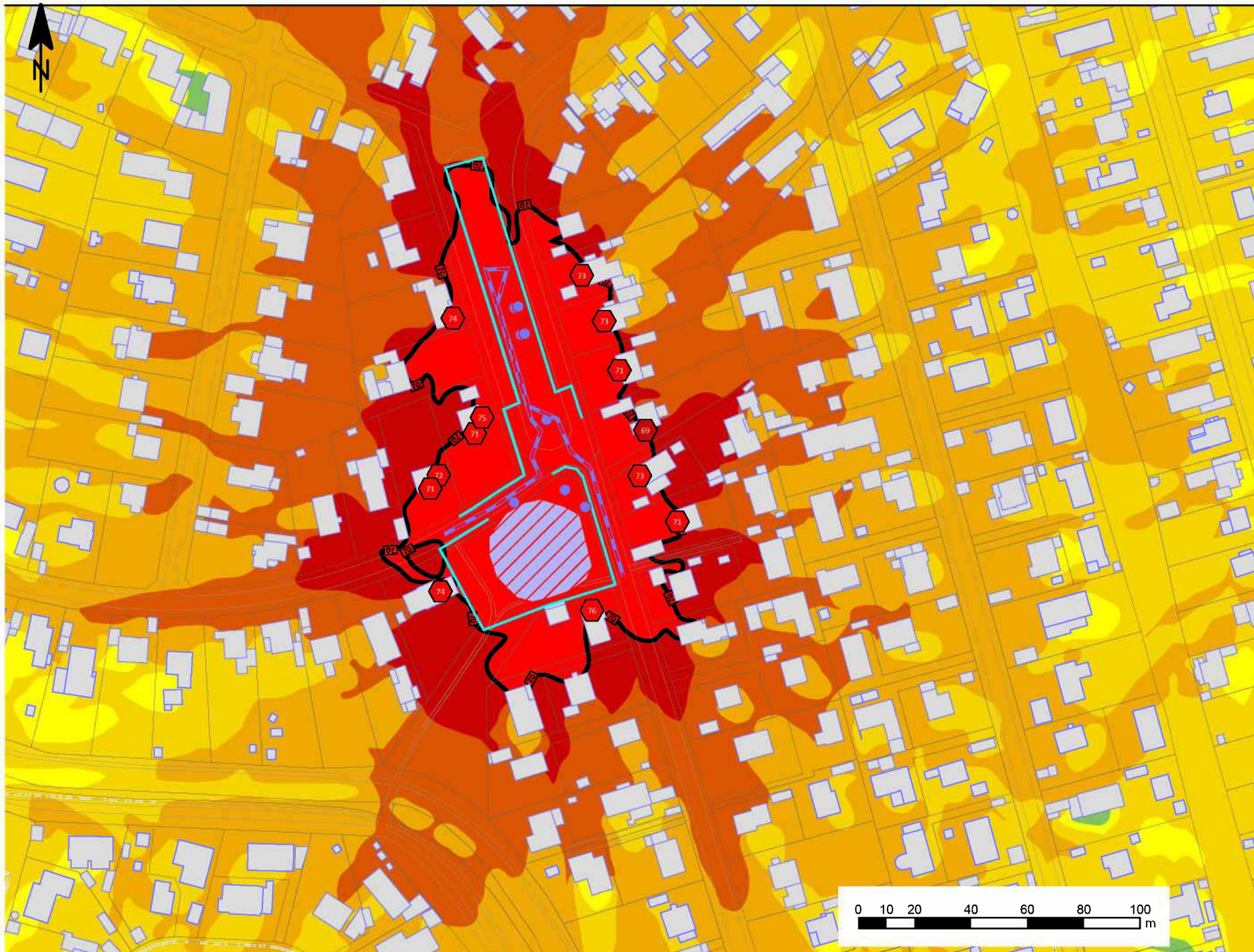
Beregnete støjkonturer inkl. refleksion fra alle bygninger

Punktberegninger uden refleksion fra egen facade

- Signaturforklaring**
- Punktkilde
 - Linjekilde
 - Arealkilde
 - Bygning
 - Skærm/hegn
 - Referencepunkt

Stamoplysninger
Kunde:
Hofor- Spangen
Sag:
Støjscenarier KIL december 2024
Sagsnummer.:
41008951
Beregning:
0 - -
Udarbejdet af:
DK1L6L - 10-12-2024

Signaturforklaring

- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde
- Bygning
- Skærm
- Punktberegning facade
- Punktberegning frit felt
- 70+0=70 dB

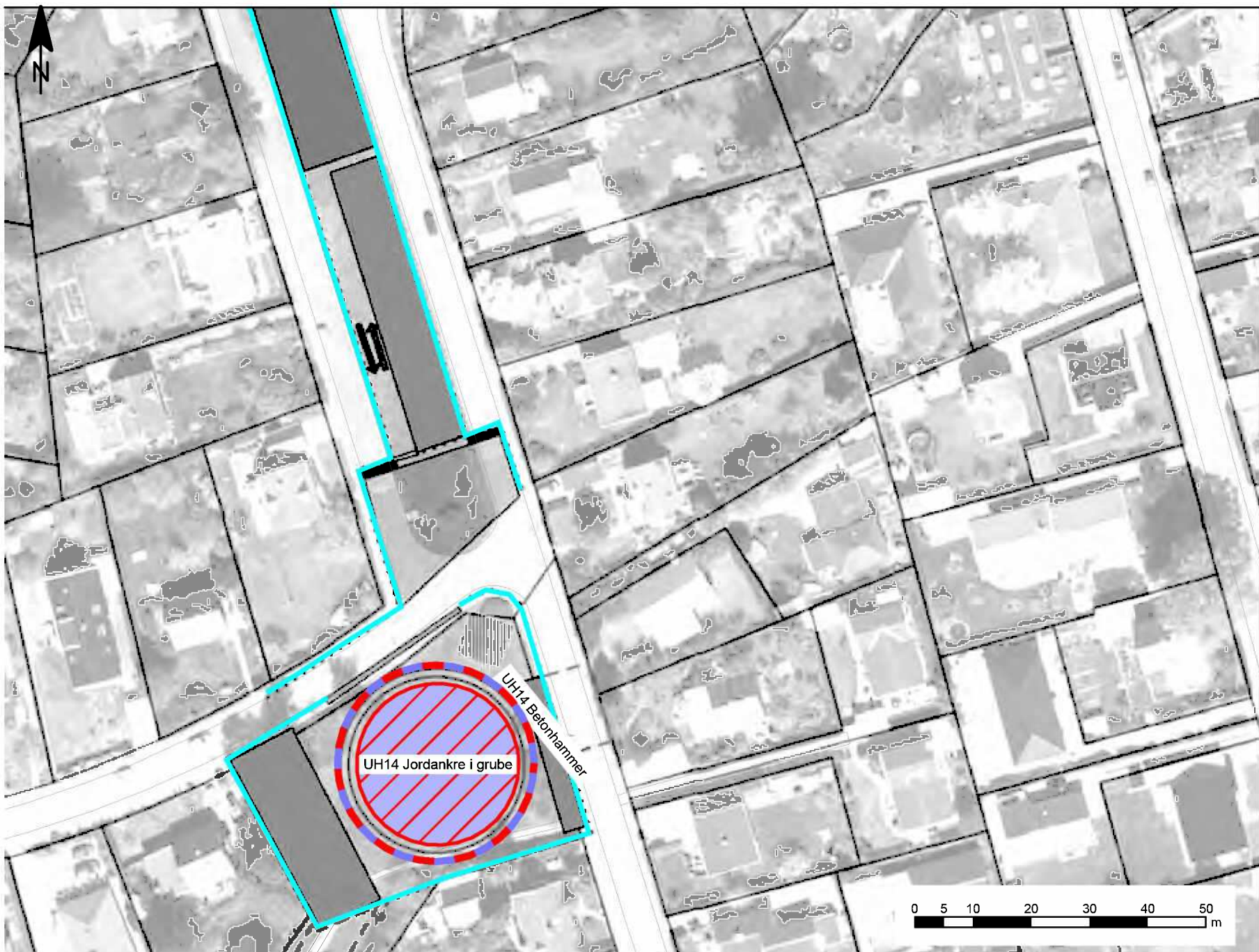
Stamoplysninger

Kunde:
Hofer- Spangen
Sag:
Støjscenarier KIL december 2024
Sagenummer.:
41008951
Beregning:
1001 - 10-12-2024
Udarbejdet af:
DK116L - 10-12-2024

Bemærkninger:

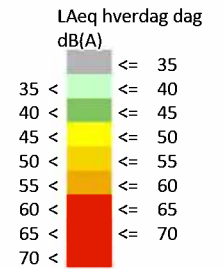
Beregnete støjkonturer inkl. refleksion fra alle bygninger

Punktberegninger uden refleksion fra egen facade

- Signaturforklaring**
- Punktkilde
 - Linjekilde
 - Arealkilde
 - Bygning
 - Skærm/hegn
 - Referencepunkt

Stamoplysninger
Kunde:
Hofor- Spangen
Sag:
Støjscenarier KIL december 2024
Sagsnummer.:
41008951
Beregning:
0 - -
Udarbejdet af:
DK1L6L - 10-12-2024

Signaturforklaring

- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde
- Bygning
- Skærm
- Punktberegning facade
- Punktberegning frit felt
- 65+5=70 dB

Stamoplysninger

Kunde:
Hofor- Spangen
Sag:
Støjscenarier KIL december 2024
Sagennummer:
41008951
Beregning:
1002 - 11-12-2024
Udarbejdet af:
DK116L - 11-12-2024

Bemærkninger:

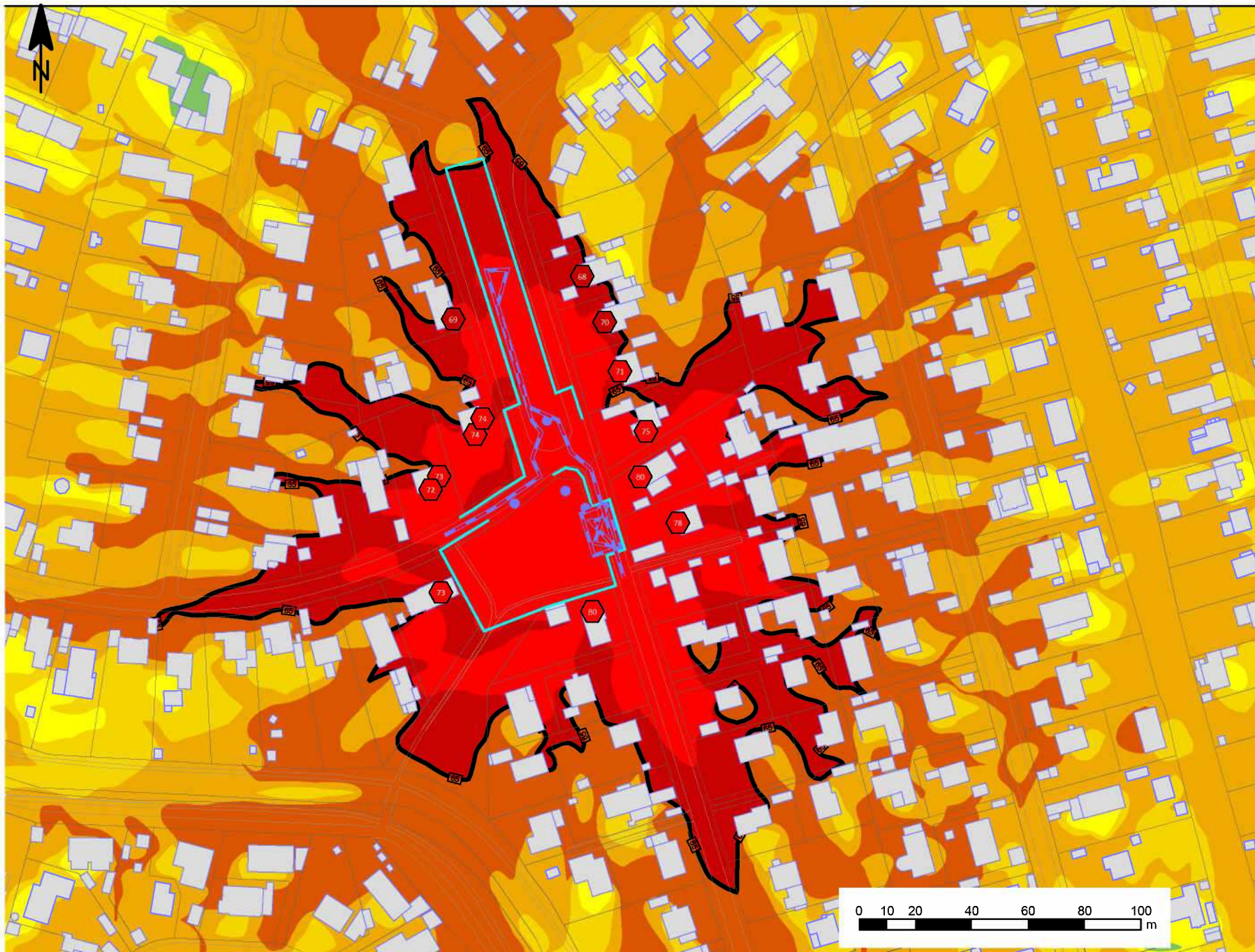
Beregnete støjkonturer inkl. refleksion fra alle bygninger

Punktberegninger uden refleksion fra egen facade

- Signaturforklaring**
- Punktkilde
 - Linjekilde
 - Arealkilde
 - Bygning
 - Skærm/hegn
 - Referencepunkt

Stamoplysninger
Kunde:
Hofor- Spangen
Sag:
Støjscenarier KIL december 2024
Sagsnummer.:
41008951
Beregning:
0 - -
Udarbejdet af:
DK1L6L - 10-12-2024

L_{Aeq} hverdag dag
dB(A)

<= 35	<= 35
35 <	<= 40
40 <	<= 45
45 <	<= 50
50 <	<= 55
55 <	<= 60
60 <	<= 65
65 <	<= 70
70 <	<= 70

Signaturforklaring

- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde
- Bygning
- Skærm
- Punktberegning facade
- Punktberegning frit felt
- 65+5=70 dB

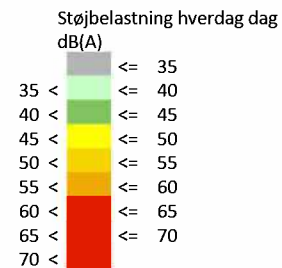
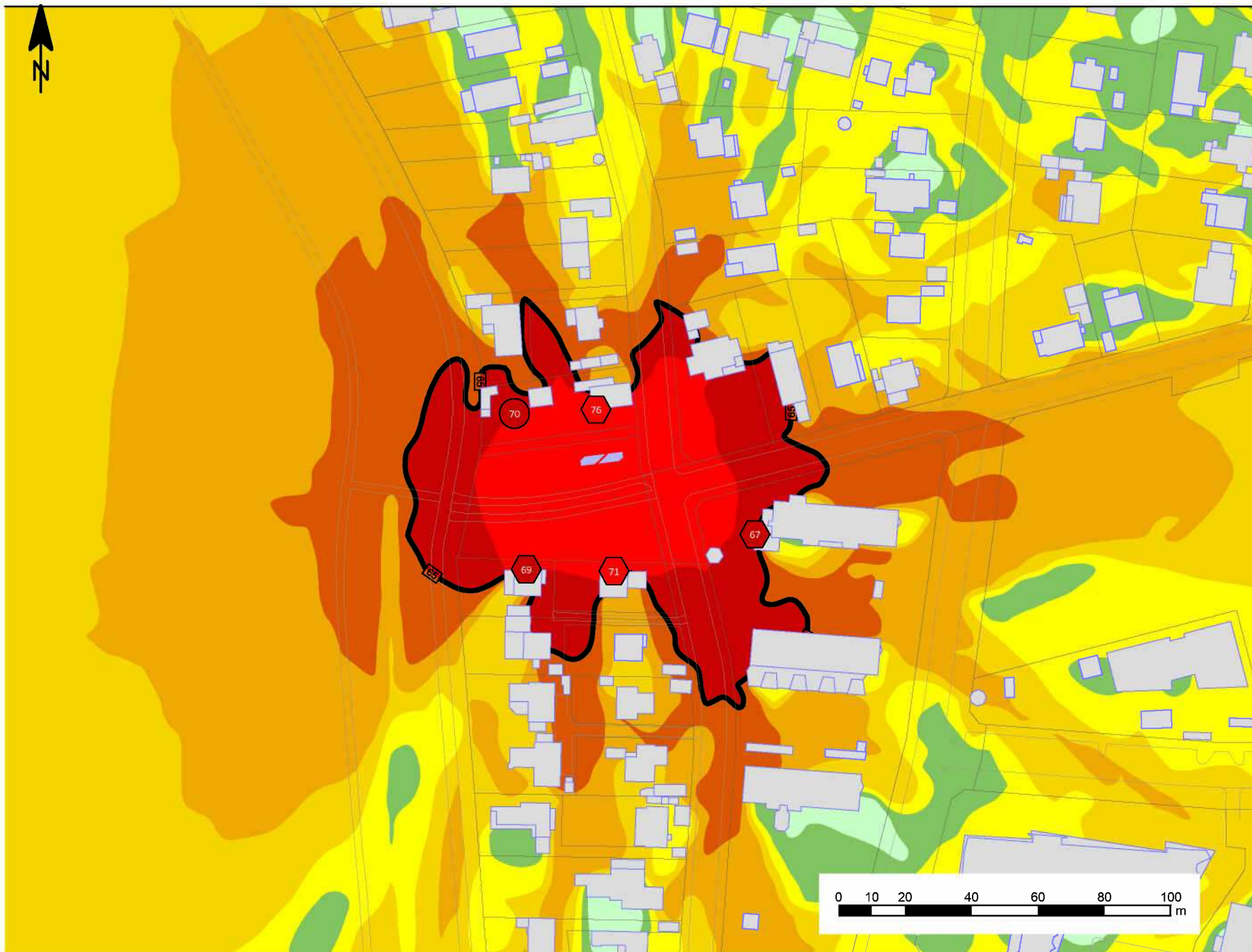
Stamoplysninger

Kunde:
Hofoer- Spangen
Sag:
Støjscenarier KIL december 2024
Sagennummer:
41008951
Beregning:
1003 - 26-09-2024
Udarbejdet af:
DK116L - 10-12-2024

Bemærkninger:

Beregnete støjkonturer inkl. refleksion fra alle bygninger

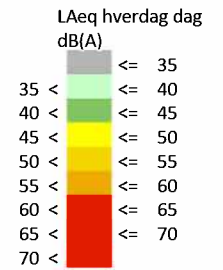
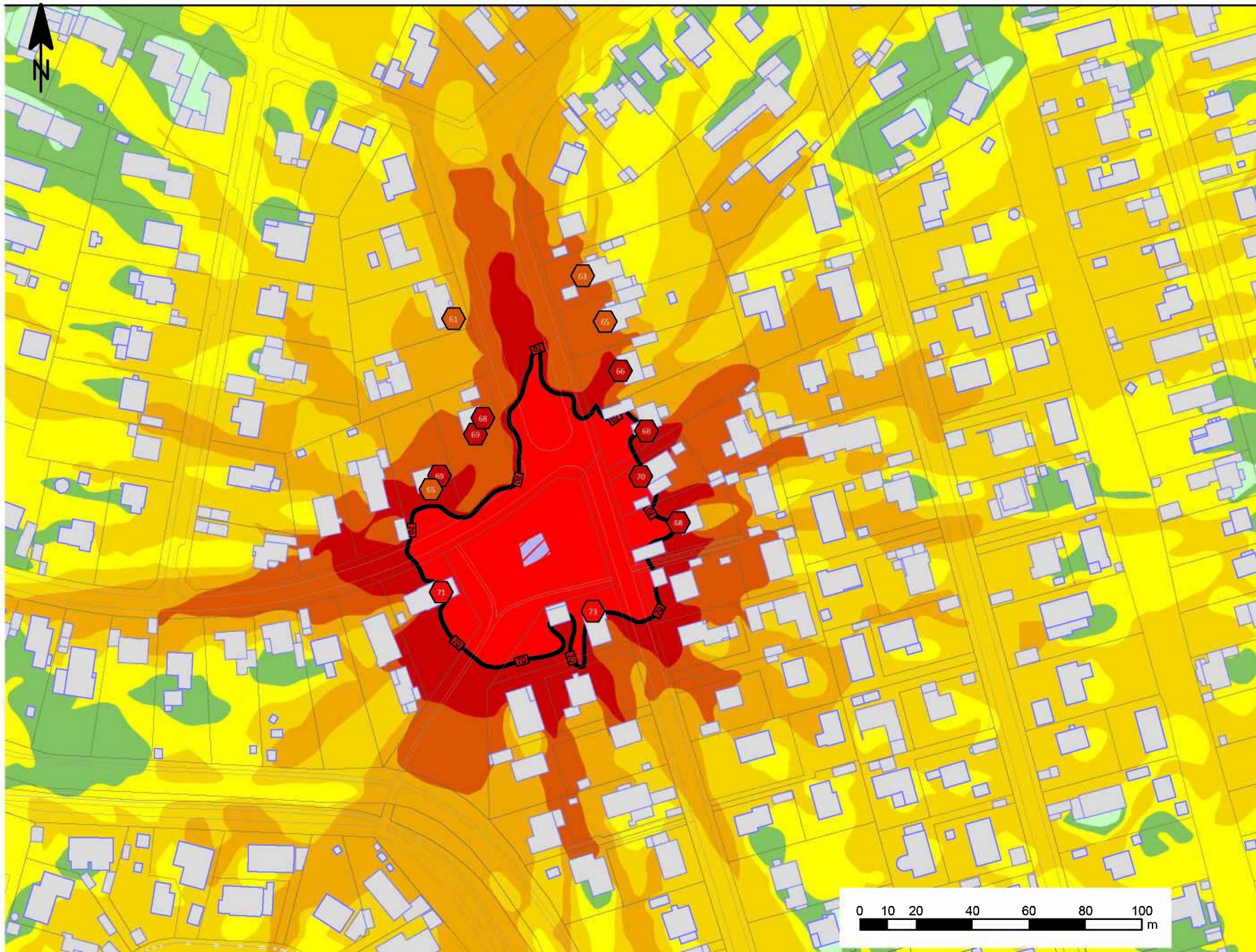
Punktberegninger uden refleksion fra egen facade

- Signaturforklaring**
- Punktkilde
 - Linjekilde
 - Arealkilde
 - Bygning
 - Skærm
 - Punktberegning facade
 - Punktberegning frit felt
 - 65+5 = 70 dB

Stamoplysninger
 Kunde:
 Hofo - Spangen
 Sag:
 Støjscenarier UH11-12 Damhusengen
 Sagennummer:
 41008951
 Beregning:
 900 - 22-10-2024
 Udarbejdet af:
 DK116L - 22-10-2024

Bemærkninger:
 Beregnede støjkonturer inkl. refleksion fra alle bygninger
 Punktberegninger uden refleksion fra egen facade

Signaturforklaring

- Punktkilde
- Linjekilde
- Arealkilde
- Bygning
- Skærm
- Punktberegning facade
- Punktberegning frit felt
- 70+0=70 dB

Stamoplysninger

Kunde:
Hofo- Spangen
Sag:
Støjscenarier UH14 Åvendingen
Sagenummer:
41008951
Beregning:
901 - 22-10-2024
Udarbejdet af:
DK116L - 22-10-2024

Bemærkninger:

Beregnete støjkonturer inkl.
refleksion fra alle bygninger

Punktberegninger uden
refleksion fra egen facade

Reduktion af overløb til Harrestrup Å

Datarapport - Naturundersøgelser

Ændringsliste

Ver	Dato	Beskrivelse af ændringen	Revideret	Godkendt af

Sweco Danmark A/S 48233511
Projekt Spangen - total rådgivning
Projektnummer 41008951
Kunde HOFOR A/S
Dato 2025-01-10
Dokumentnavn: SPA_P3_K71_F20_C04.04_Datarapport Spangen_vs. 2

1 Introduktion

HOFOR ønsker at gennemføre et projekt, der skal nedbringe aflastningerne af spildevand til Harrestrup Å og dermed bidrage til at forbedre tilstanden i Harrestrup Å.

Vandmiljøet i Harrestrup Å er påvirket negativt af kloakvand, der mere end 10 gange årligt løber ud i åen. Det fremgår af Københavns Kommunes Spildevandsplan 2018, at aflastningerne af spildevand til Harrestrup Å fra overløbsbygværkerne UH10-UH14 skal nedbringes til 1 aflastning om året ($n=1$) inden 2027.

På samme strækning langs Harrestrup Å er der i Rødovre Kommunes Spildevandsplan 2022-2030 udpeget tre overløbsbygværker, hvor aflastningsmængden skal nedbringes til 250 m³/red. ha/år.

I begge kommuner skal der i den forbindelse foretages en kortlægning af eksisterende naturområder og levesteder inden for projekternes påvirkningsområde.

Projekterne omfatter etablering af underjordiske bassiner og bygværker ved hhv. Åvendingen (KIL), Damhusengen/Jyllingevej (DEN) og Toftøjevej (DES) i Københavns Kommune samt et underjordisk bassin ved Rødovre Stadion (DCH0101).

Nærværende notat beskriver feltprogram og tidsplan for feltundersøgelserne for terrestriske naturtyper, vandløb og arter.

Undersøgelsesområdet omfatter arealer både i Københavns Kommune og Rødovre Kommune. Indenfor undersøgelsesområdet udføres følgende feltarbejder:

1. Kortlægning af beskyttet natur
2. Besigtigelser af vandhuller med fokus på forekomst af padder
3. Eftersøgning af bilag IV-arter, hvor der er kendskab til potentiel forekomst af arterne i eller nær undersøgelsesområdet:

Odder

Flagermus

Stor vandsalamander

Spidssnudet frø

Grøn mosaikgoldsmed. Enkel registrering fra 2021 fra
Damhussøen

4. Desuden er der kendskab til følgende fredede arter i
undersøgelsesområdet:

Grøn frø

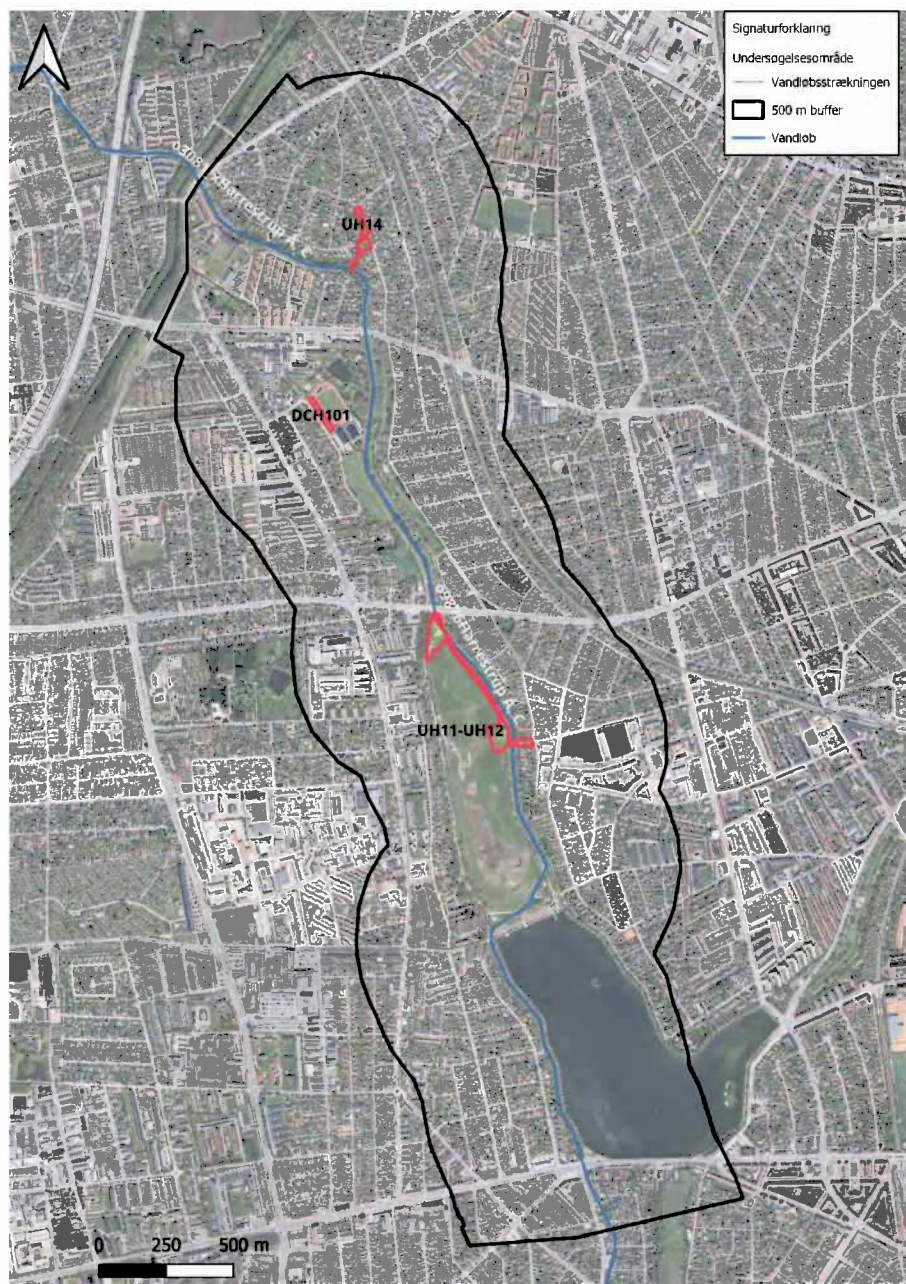
Butsnudet frø

Skrubtudse

I det følgende beskrives de udførte besigtigelser af naturområder indenfor
undersøgelsesområdet.

2 Projektområde

Projekterne omfatter nærområdet omkring vandløbet Harrestrup Å, og der er udlagt et undersøgelsesområde på 500 meter på hver side af vandløbet, hvor der eftersøges bilag IV-arter, fredede arter, natur, vandhuller m.m. Ved fastlæggelse af størrelsen af undersøgelsesområdet er der taget udgangspunkt i spredningsafstande for stor vandsalamander og spidssnudet frø. For stor vandsalamander er der rapporteret spredningsafstande på op til 1200 m og for spidssnudet frø på få meter – 1000 m (1). De typiske spredningsafstande er meget kortere. Spredningsafstanden afhænger af, at der findes egnede spredningskorridorer, som dyrene kan følge. Nærmeste potentielle levested uden for undersøgelsesområdet på 500 m er et §3-vandhul i Schweitzerdalen ca. 600 m vest for Harrestrup Å. Der findes ingen spredningsveje fra undersøgelsesområdet til Schweitzerdalen, og derfor er Schweitzerdalen ikke medtaget i undersøgelsesområdet og afstanden på 500 m valgt som bredde på undersøgelsesområdet.

Figur 2--2-1 Undersøelsesområde, hvor projektområderene er markeret med rød.

3 Feltundersøgelser

Formålet med feltundersøgelserne er at tilvejebringe et fyldestgørende og opdateret datagrundlag for beskrivelse af den aktuelle tilstand som grundlag for at vurdere projektets potentielle påvirkninger.

Eksisterende data tilvejebringes og vurderes, og herunder udarbejdes et grundlag for feltprogrammet i undersøgelsesområdet. Ved en række feltundersøgelser undersøges områdets beskyttede naturområder og arter, som kan påvirkes af projektet, samt småbiotoper og potentielle levesteder for beskyttede dyr og planter. Andre biotoper, som ikke nødvendigvis er kortlagte eller registrerede, med potentielle naturværdier besigtiges også. Der udarbejdes feltkort, og der anvendes relevante tekniske anvisninger. Der tages fotos af de besigtigede områder. Hvor der ikke foreligger en egnet teknisk anvisning, udarbejdes et skema med de konkrete parametre, der skal undersøges.

De enkelte lokaliteter, der skal undersøges, identificeres som udgangspunkt fra luffoto og bliver tildelt et unikt nummer, således at der til enhver tid er styr på hvilke data, der hører til hvilken lokalitet. Områdernes geografi overføres til GPS og/eller app som tages med i felten. Efter feltbesøg markeres de besigtigede lokaliteter i et excel-ark, så der er styr på fremdriften af opgaven, og der er sikkerhed for, at alle lokaliteter besigtiges og de nødvendige oplysninger tilvejebringes.

Feltprogrammet starter i marts-april 2024, hvor vandløbs- og odderundersøgelserne udføres, og fortsætter hen over sommeren til ultimo september 2024.

HOFOR har tidligere fået foretaget flagermusundersøgelser i områderne af hhv. Rambøll i 2023 (bilag 1) og Amphi Consult i 2022 (bilag 2).

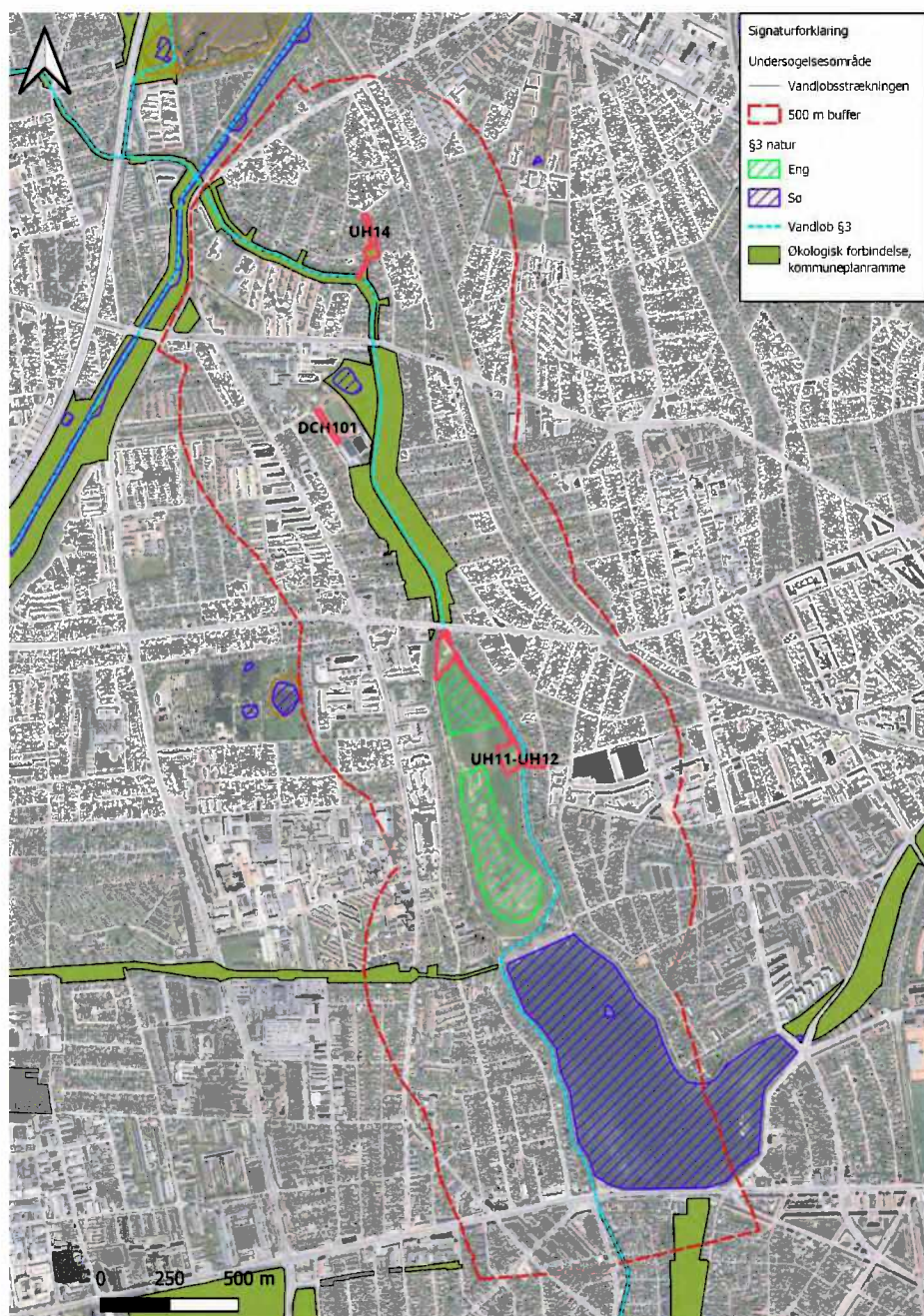
Fordelingen af naturtyper indenfor 500 meter af undersøgelsesområdet, baseret på GIS analyse, er som følger:

Naturtype	Antal
Vandhul/sø	2
Fersk eng	2
I alt	4

Der er ingen registreringer af spidssnudet frø og stor vandsalamander i vandhuller indenfor undersøgelsesområdet. Der findes to vandhuller, som

udgør potentielle levesteder for arterne. Vandhul ved Rødovre Stadion og Damhussøen levestedsvurderes for disse arter. Spidssnudet frø er registreret i Schweizerdalen uden for undersøgelsesområdet tilbage i 2010, Schweizerdalen vurderes at være uden for spredningsradius for arterne pga. fraværet af spredningskorridorer mellem Schweizerdalen og undersøgelsesområdet.

Der er i de tidligere undersøgelser udført af hhv. Rambøll og Amphi (balg 1 og bilag 2) registreret flagermus i projektområdet. Selve Harrestrup Å, hvor der vokser flere større træer langs bredderne, udgør en ledelinje og fourageringsområde for flagermus og Damhusengen og de grønne arealer ved Åvendingen er også potentielle fødesøgningsområder for flagermus.

Figur 3-3-1 Undersøelsesområde med beskyttet natur, beskyttede vandløb. Der findes ikke Natura 2000-områder og fredskov inden for undersøelsesområdet.

3.1 Terrestriske naturtyper

3.1.1 Formål

Formålet er at undersøge vidensgrundlaget om artsindholdet på naturarealer inden for undersøelsesområdet.

Sweco | Reduktion af overløb til Harrestrup Å

Projektnummer 4100895141008951

Dato 10-01-2025

Ver 0

Dokumentnavn: SPA_P3_K71_F20_C04.04_Datarapport Spangen_vs. 2

3.1.2 Omfang

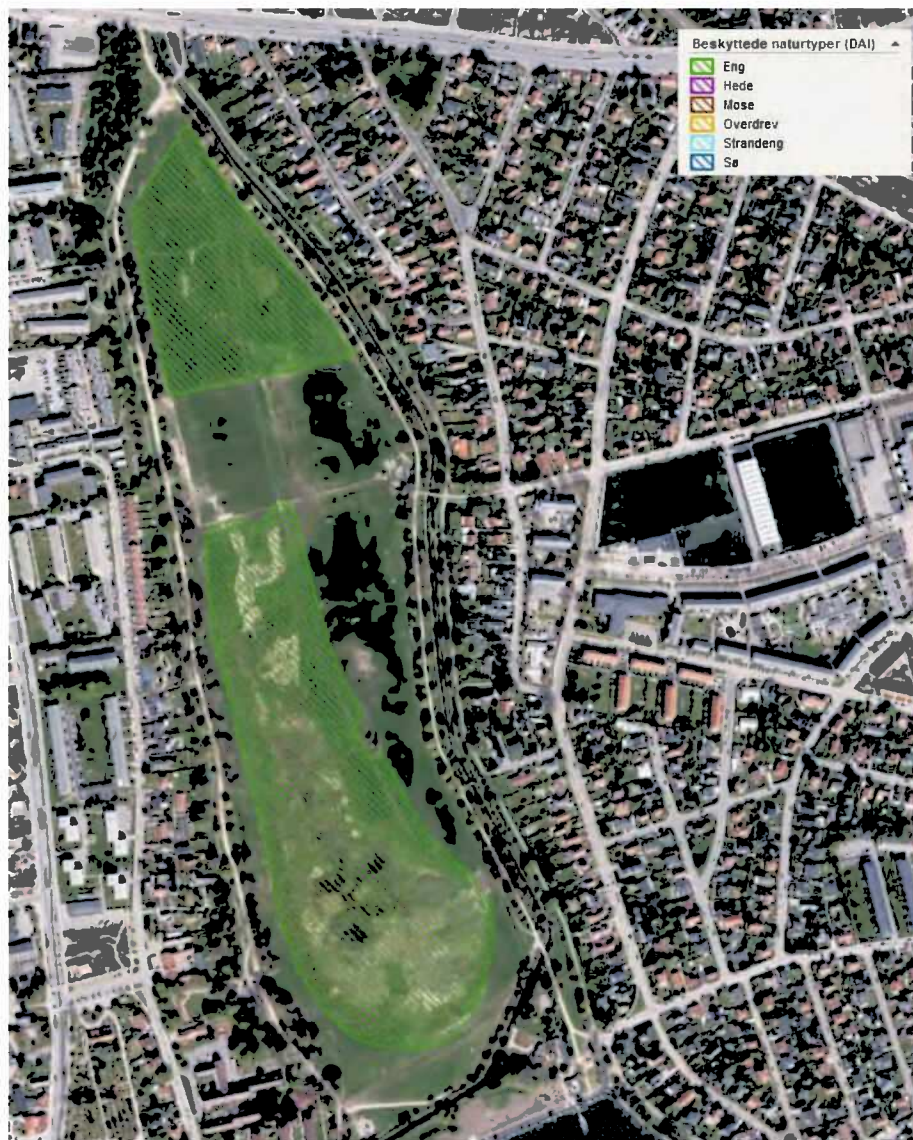
Københavns Kommune har i senest 2022 foretaget besigtigelse af §3-arealerne på Damhusengen, som er beliggende inden for undersøgelsesområdet¹. Disse besigtigelser gengives i det følgende afsnit.

Der er to §3-søer inden for undersøgelsesområdet; søen i Stadionparken i Rødovre og Damhussøen. Disse søer påvirkes ikke direkte som følge af projektet og er derfor ikke besigtiget. Damhussøen modtager vand fra Harrestrup Å ved pumpning, hvorved vandkvaliteten kan påvirkes. Dette undersøges ved hjælp af vandprøver, som afrapporteres i miljøkonsekvensrapporten for projektet.

3.1.3 Metode

Besigtigelsen er udført af Københavns Kommune som udvidet registrering med dokumentationsfelt. Der er to §3-arealer på Damhusengen som er besigtiget 21. juni 2022, hhv. Damhusengen Nord og Damhusengen Syd.

¹ <https://naturereport.miljoportal.dk/931723> og <https://naturereport.miljoportal.dk/931723>

Figur 3-2

Estimeret naturtilstand vurderes indenfor kategorierne, høj, god, moderat, ringe og dårlig. Farvekoderne for de forskellige naturtilstandsklasser er som vist herunder.

Tilstandsklasse

- I Høj
- II God
- III Moderat
- IV Ringe
- V Dårlig

3.1.4 Resultater

Damhuseng Nord er registreret som en kultureng med en vegetation domineret af høje græsser. Den nuværende plejeindsats er høslæt. Der er udbredt afvanding og fugtigbundsplanter forekommer hist og her. Besigtigelsen kan ses i sin helhed Miljøportalens naturdata:

<https://naturereport.miljoportal.dk/931726>.

Damhuseng Syd er registreret som en natureng naturlig fugtig bund. Der er nogen afvanding og fugtigbundsplanter forekommer udbredt. Den nuværende pleje er høslæt. Besigtigelsen kan ses i sin helhed på Miljøportalens naturdata:

<https://naturereport.miljoportal.dk/931723>

Tabel 3-1. Oversigt over besøgtede §3-beskyttede terrestriske naturtyper med arealnavn, beskrivelse og estimeret naturtilstand.

Arealnavn	Arealbeskrivelse	Estimeret naturtilstand
Damhuseng Nord	Kultureng	IV Ringe
Damhuseng Syd	Natureng	III Moderat

Figur 3-3 Damhusengen Nord, juni 2022. Foto: Københavns Kommune

Figur 3-4 Damhusengen Nord, juni 2022. Foto: Københavns Kommune

Figur 3-5 Damhusengen Syd, juni 2022. Foto: Københavns Kommune

Figur 3-6 Damhusengen Syd, juni 2022. Foto: Københavns Kommune

3.1.5 Sjældne, sårbare og rødlistede arter

Der er ikke fundet sjældne, sårbare eller rødlistede arter i forbindelse med §3-besigtigelserne.

3.1.5.1 *Vedbend-gyvelkvæler*

Ved UH14 på grønt areal ved Åvendingen vokser den fredede plante Vedbend-gyvelkvæler.

Figur 3-7 Forekomst af vedbend-gyvelkvæler i projektområdet ved KIL. Gul er stor bestand og orange enkelt individ.

Figur 3-8 Vedbend-gyvelkvæler ved Åvendingen, juli 2024 Foto: Sweco

Vedbend-gyvelkvæler er fredet i henhold til Artsfredningsbekendtgørelsens kap. 4, stk. 2². Der er således forbud mod de beskades eller fjernes fra deres voksested. Miljøministeriet kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra forbuddet. Vedbend-gyvelkvæleren vil kunne flyttes fra dens voksested såfremt Miljøstyrelsen meddeler dispensation fra Artsfredningsbekendtgørelsens § 14 stk. 2.

Vedbend-gyvelkvæler er naturligt hjemmehørende i Sydeuropa og indslæbt til Danmark. Da arten er indslæbt er den ikke rødlistevurderet^{3,4}. Arten er en snylteplante uden klorofyl, der snylter på arter af vedbend.

3.1.6 Sammenfatning

I alt er der kortlagt 4 §3-beskyttede naturarealer inden for undersøgelsesområdet; 2 enge, vandhul ved Rødovre Stadion samt Damhussøen. Kun engarealet i den nordlige del af Damhusengen påvirkes af projektet. Besigtigelse af §3 enge er foretaget af Københavns Kommune i 2022, der er registreret ét areal med en estimeret ringe estimeret naturtilstand og ét areal med en estimeret moderat naturtilstand.

Den fredede art Vedbend-gyvelkvæler forekommer på et grønt areal ved Åvendingen, arealet er ikke §3-beskyttet.

3.2 Padder

3.2.1 Formål

Vandhullerne undersøges for at kortlægge forekomst af padder. Alle padder blev eftersøgt ud fra den gældende tekniske anvisning fra DCE (TA A17).

3.2.2 Omfang

Der blev indledningsvist kortlagt potentielle levesteder for padder i undersøgelsesområdet. I **Error! Reference source not found.** ses de tre potentielle levesteder, som er eftersøgt for padder.

Vandhullerne blev besigtiget over 2 runder. Der blev eftersøgt padde-æg og haletudser samt voksne individer på alle lokaliteter.

3.2.3 Metode

Alle padder blev eftersøgt ud fra den gældende tekniske anvisning fra DCE (TA A17). Besigtigelsen med henblik på kortlægning af kvækkende frøer blev gennemført d. 6. april 2024 i solskin og temperaturer på 14-15 grader, hvilket var gode forhold for undersøgelsen.

² Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt, bek. nr. 521 af 25/03/2021 <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/521#id7aecb78d-6dba-45d6-bd2a-e69132ae8607>

³ <https://ecos.au.dk/forskningraadgivning/temasider/redlist/soeg-en-art?artid=24671>

⁴ <https://roedliste.au.dk/data.asp?ID=9620&gruppeID=67>

Eftersøgning af haletudser blev gennemført d. 22. maj 2024 i solskin med temperatur på 20-21 grader, hvilket var gode forhold for undersøgelsen.

Vandhullerne blev levestedsvurderet som hhv. egnet eller ikke egnet som levested for padder. Levestedsvurderingerne er foretaget på baggrund af arternes krav til yngle- og rastevandhuller, bl.a. ud fra forekomst af rovdyr, skjulmuligheder, fysiske strukturer og vegetation samt lysforhold.

Ifølge arter.dk, som samler artsregistreringer i Danmark er der tidligere fundet følgende arter i søen ved Rødovre Stadion siden 2018: lille vandsalamander, butsnudet frø og skrubtudse. På Damhusengen er der i samme periode fundet en død skrubtudse. Der er ingen registreringer af padder i Damhussøen, men der er registreret butsnudet frø i kanal på østsiden af Damhussøen. Der er således ingen registreringer af bilag IV-arter i undersøgelsesområdet.

3.2.4 Resultater

3.2.4.1 Rødovre Stadionpark (Sø 1)

Søen har lodrette brinker på syd og vestsiden, mens der på øst og særligt nordsiden er rørskov med områder egnet som ynglested for padder.

Ved 1. paddeundersøgelse blev der fundet 3 skrubtudser i vandet i den nordøstlige del. Der var grågås, gråand, hættemåge, grønbenet rørhøne og blishøne.

Ved 2. paddeundersøgelse blev der ikke fundet ikke haletudser eller padder.

3.2.4.2 Damhusengen

Vandhullet er en tidvis oversvømmelse på den sydlige del af Damhusengen.

Der blev ikke set eller hørt padder ved 1. paddeundersøgelse. Der var 3 hættemåger og 2 gråkrager.

Ved 2. paddeundersøgelse var vandhullet og afløbet udtørret, og der var derfor ikke mulighed for tilstedeværelse af haletudser.

3.2.4.3 Damhussøen

Damhussøen er anlagt som vandreservoir, for at kunne føre mere vand til søerne i København, da disse indgik i byens befæstning. Søen er omgivet af dæmninger og veje. Søens sider er stejle og flere steder stensat, og der er et alsidigt fiskeliv, hvilket medfører, at den ikke er egnet som levested for padder. Der blev ikke fundet padder i søen ved paddeundersøgelserne.

3.2.5 Sammenfatning

Der blev indledningsvist kortlagt tre potentielle levesteder for padder: Sø 1 ved Rødovre Stadion, Sø 2 ved Damhussøen og en tidvis oversvømmelse på Damhusengen.

Ved de efterfølgende undersøgelser blev det vurderet, at kun søen ved Rødovre Stadion er egnet som levested for padder.

3.2.5.1 Bilag IV-arter

Der blev ikke fundet individer af bilag IV-padder i undersøgelsesområdet. Der er ligeledes ingen tidligere registreringer af bilag IV-padder i undersøgelsesområdet, jf. arter.dk. Der vurderes derfor ikke at være behov for afværgeforanstaltninger i forhold til bilag IV-arter.

3.2.5.2 Fredede arter

Der blev fundet skrubtudser i søen ved Rødovre Stadion. Der blev ikke fundet andre padder ved undersøgelserne. Der er i 2020 registrering af de fredede padder skrubtudse, butsnudet frø og lille vandsalamander i søen ved Rødovre Stadion samt skrubtudse i 2023 umiddelbart nord for Damhussøen, jf. arter.dk.

3.3 Flagermus

3.3.1 Formål

Undersøgelser for flagermus er gennemført med henblik på at opnå kendskab til forekomster af flagermus omkring 4 centrale områder af projektet, hvor der skal foregå bygge- og anlægsarbejder. Ved områderne planlægges flere træer at fældes. Undersøgelserne for flagermus har til formål at belyse, hvordan flagermus anvender disse områder og de relevante træer.

3.3.1.1 Potentielle flagermusarter ved de undersøgte lokationer

På baggrund af kendte udbredelser af flagermus, jf. 'OPDATERING AF: HÅNDBOG OM DYREARTER PÅ HABITATDIREKTIVETS BILAG IV Del 2 – Odder og flagermus' (2024) og registreringer på Arter.dk, oplistes herunder de arter af flagermus, der vurderes potentielt at kunne findes ved de undersøgte lokaliteter.

Vandflagermus

Arten er en meget almindelig art og er kendt fra hele Danmark. Vandflagermus raster og yngler i hule træer, og overvintrer primært i bunkere og kalkminer men kan også gå i dvale i hule træer. Arten fouragerer primært lavt over vandoverfladen på søer og vandløb. Arten foretrækker søer med rent vand uden planter. Vandflagermus kan træffes på andre lokalitetstyper, når den bevæger sig mellem fouragerings- og rastelokaliteterne.

Brunflagermus

Brunflagermus hører til blandt de mest almindelige arter af flagermus i Danmark, og er udbredt i det meste af landet. Arten yngler, raster og overvintrer udelukkende i store hule træer. Brunflagermus er den største og højest flyvende art af flagermus i Danmark. Den fouragerer højt over land eller vand, hvor insektilgængeligheden er høj.

Sydflagermus

Sydflagermus hører til blandt de mest almindelige arter af flagermus i Danmark, og er udbredt i næsten hele landet. Arten yngler, raster og overvintrer udelukkende i bygninger. Sydflagermus er en af de større danske arter, og flyver typisk mellemhøjt over terræn. Den fouragerer typisk langs strukturer, som bygninger, hegn eller skovbryn, men kan særligt i efteråret også jage under vebelysning, der tiltrækker insekter.

Skimmelflagermus

Skimmelflagermus er udbredt i store dele af Danmark med de tætteste bestande omkring det nordøstlige Sjælland og de større danske byer. Arten yngler, raster og overvintrer udelukkende i bygninger. Valget af bygninger skifter dog hen over året. I yngletiden anvendes typisk lavere byggeri, som parcelhuse i kort afstand til gode fourageringsområder, mens højhuse i de større byer foretrækkes i overvintringsperioden. Skimmelflagermus er en de større danske arter, og flyver højt over terræn fri fra træer og fysiske strukturer. Den fouragerer højt, kan observeres jage under vejbelysning og ses ofte nær søer og vandløb.

Troldflagermus

Troldflagermus er udbredt over det meste af Danmark, og er en af landets forholdsvis almindelige arter. Troldflagermus er én af de tre danske arter i pipistrellus-slægten, som er de mindste danske flagermusarter, og som alle yngler, raster og overvintrer i enten hule træer eller bygninger. Troldflagermus foretrækker dog typisk træer. Arten flyver oftest i forholdsvis lav højde, følger fysiske ledelinjer, fouragerer ofte i skove, lysninger og ses også nær søer og vandløb.

Pipistrellflagermus

Pipistrellflagermus er udbredt i dele af Danmark, især i det Midt- og Sønderjyske. Pipistrellflagermus er én af de tre danske arter i pipistrellus-slægten, som er de mindste danske flagermusarter, og som alle yngler, raster og overvintrer i enten hule træer eller bygninger. Arten flyver forholdsvis lavt fouragerer langs strukturer, som bygninger, hegn eller skovbryn.

Dværgflagermus

Dværgflagermus er udbredt i hele Danmark, og er vores mest almindelige flagermusart. Dværgflagermus er én af de tre danske arter i pipistrellus-slægten, som er de mindste danske flagermusarter, og som alle yngler, raster og overvintrer i enten hule træer eller bygninger. Arten flyver forholdsvis lavt og fouragerer langs strukturer, som bygninger, hegn eller skovbryn.

Brun langøre

Brun langøre også kaldet langøret flagermus er kendt fra det meste af Danmark. Brun langøre laver meget svage ekkolokaliseringsslyde, og er derfor meget svær at registrere med det lytteudstyr, der almindeligvis anvendes, og som også er anvendt i denne undersøgelse. Det er derfor ikke muligt at afvise en potentiel forekomst af arten i et område på baggrund af manglende registreringer. Brun langøre yngler, raster og overvintrer både i bygninger og træer, og kan dertil også overvintrere underjordisk. Brun langøre anses som en stationær art, da den flyver lavt og ikke bevæger sig langt omkring i dens fourageringsfærden. Fund af arten vil derfor antyde, at der med høj sandsynlighed er et rastested i nærområdet.

3.3.2 Omfang

Eftersøgning for flagermus er foretaget i de to obligatoriske undersøgelsesperioder for flagermus, hvilket er yngleperioden og sensommeren (også kaldet spredningstiden). Jævnfør 'Forvaltningsplan for flagermus' (2013), strækker yngleperioden sig fra ca. 20. juni til ca. 7. august, mens spredningstiden strækker sig fra ca. 15. august til 15. september. Disse

perioder er også angivet i den opdaterede bilag IV-håndbogs beskrivelse af basisundersøgelse (2).

Der er foretaget lytteundersøgelser for flagermus ved Åvendingen, Rødovre Stadion, Jyllingevej og Toftøjevej.

HOFOR har tidligere fået foretaget flagermusundersøgelser i områderne af hhv. Rambøll i 2023 (bilag 1) og Amphi Consult i 2022.

Figur 3-9 Oversigtskort over placeringen af de opsatte stationære lyttebokse.

3.3.3 Metode

3.3.3.1 Detektorlytning

Fastmonterede flagermusdetektorer af typen Wildlife Acoustics Song Meter Mini Bat 2 har været anvendt, hvor én boks har været opsat på hver af de fire lokaliteter.

Detektorerne har optaget hen over minimum én hel nat i optimale vejrforhold indenfor hver af de to obligatoriske undersøgelsesperioder i henholdsvis yngleperioden og sensommeren, jf. de tekniske anvisninger i 'Forvaltningsplan for flagermus 2013'. Herefter er indsamlede lydfiler gennemgået og eventuelle lyde fra flagermus er forsøgt artsbestemt af en specialist. Langt de fleste lyde kan bestemmes til artsniveau, men enkelte optagelser kan være af en lyd kvalitet, der kun muliggør, at der bestemmes til en artsgruppe. På baggrund af mængden af registreringer af flagermus, tidspunktet for registreringer af de enkelte arter og typen af kald flagermusene udsender, kan det bestemmes, hvordan flagermusene anvender de undersøgte områder.

På nedenstående foto ses et eksempel på den fysiske opsætning af en af flagermusdetektorerne.

Figur 3-10. Fysisk opsætning af flagermusdetektor Wildlife Acoustics Songmeter Mini Bat 2 ved Åvenningen.

Foruden de stationære lyttebokse har der været foretaget fysiske nattelytninger med håndholdt detektor af typen Wildlife Acoustics Echo Meter samt lommelygte i aften og nattetimerne ved hver af de fire lokaliteter. I forbindelse med disse nattelytninger har man også registreret flagermus i et større område, samt forsøgt at se om flagermus fløj ud fra eller op til nogle af relevante træer i undersøgelsesområderne. Generelt har hver lokalitet været besigtiget i min. 1 time i timerne efter solnedgang i hver obligatorisk lytteperiode.

3.3.3.2 Gennemgang af flagermusegnede træer

I forbindelse med flagermuskortlægning er der i tre projektområder kortlagt potentielle flagermusegnede træer. Udvalgte træer der er markeret som potentielle flagermusegnede træer ved område UH11, UH12 og UH14, er blevet yderligere gennemgået i deres strukturer for tilstedeværelsen af flagermus og spor fra flagermus, samt fået vurderet strukturens egnethed for flagermus. I alt 8 træer fik undersøgt strukturer, der er vurderet som potentielt egnede for flagermus. Undersøgelsen blev udført vha. endoskop kamera med en maks. længde på 5 meter. Feltarbejdet er blevet udført d. 19-09-2024, under gode vejrforhold; høj sol, uden megen blæst, og ca. 20 grader.

3.3.4 Resultater flagermuslytning

I de følgende underafsnit præsenteres både data fra de gennemgåede lydfiler eventuelt med yderligere beskrivelser om særlige iagttagelser hvis nødvendigt. Hertil beskrives observationer ved nattelytningerne med håndholdt udstyr.

3.3.4.1 Åvendingen UH14

Yngleperiode

Tabel 3-2 Afrapporteringsskema for stationær lytteboks med angivelse af solnedgang og solopgang, vurdering af vejrforholdenes indflydelse på lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 7. – 8. juli 2024 ved Åvendingen. Ved fund af flagermus er dertil angivet tidsforskellen mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (2021).

Placering/Nr.	Åvendingen						
Nat (dato-dato)	7. - 8. juli 2024						
Solnedgang (tid)	21:53						
Solopgang (tid)	04:36						
Vejrforhold	Optimale vejrforhold						
Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	22:32	22:03	22:05	22:18	00:27	04:14	279
Sydflagermus	22:38	22:13	22:23	22:33	00:15	03:36	241
Skimmelflagermus	23:02	22:19	22:29	23:21	00:33	01:31	9
Troldflagermus	22:43	21:43	22:15	22:43	00:28	01:31	27
Dværgflagermus	22:40	22:10	22:23	22:48	00:17	03:21	18
Brun-, syd- eller skimmelflagermus	22:46					03:54	30

Nattelytning med håndholdt lytteudstyr og lommelygte blev foretaget i optimale vejrforhold natten mellem d. 3. til d. 4. juli 2024. Her blev registreret sydflagermus og brunflagermus. Generelt var aktivitetsniveauet af flagermus lavt, og de registrerede flagermus var blot forbigående. Der blev ikke observeret særlig bemærkelsesværdig aktivitet omkring nogle træer.

Spredningsperiode

Tabel 3-3 Afrapporteringsskema for stationær lytteboks med angivelse af solnedgang og solopgang, vurdering af vejrforholdenes indflydelse på lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdata tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 20. – 21. august 2024 ved Åvendingen. Ved fund af flagermus er dertil angivet tidsforskellen mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (2021).

Placering/Nr.	Åvendingen						
Nat (dato-dato)	20. – 21. august 2024						
Solnedgang (tid)	20:33						
Solopgang (tid)	05:54						
Vejrforhold	Optimale vejrforhold						
Art	Første registrering				Registrering efter forventet fremkomst (t)	Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen				Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	04:45	20:58	21:23	21:33	07:22	04:45	2
Brunflagermus	21:09	20:43	20:45	20:58	00:24	05:22	20
Sydflagermus	21:06	20:53	21:03	21:13	00:03	21:24	14
Skimmelflagermus	21:36	20:59	21:09	22:01	00:27	02:09	4
Troldflagermus	21:10	20:23	20:55	21:23	00:15	04:06	20
Dværgflagermus	20:57	20:50	21:03	21:28	-00:06	05:26	186
Brun-, syd- eller skimmelflagermus	21:25					02:32	13

Det bemærkes at aktivitetsniveauet af dværgflagermus fordeler sig over hele natten, men dog er særligt koncentreret først og sidst på natten. Revirsang fra dværgflagermus hanner er registreret særligt meget først på natten.

Nattelytning med håndholdt lytteudstyr og lommelygte blev foretaget i optimale vejrforhold natten mellem d. 26. til d. 27. august 2024. Her blev registreret dværgflagermus, troldflagermus og brunflagermus. Generelt var aktivitetsniveauet af flagermus lavt, og de registrerede flagermus var blot forbigående. Der blev ikke observeret særlig bemærkelsesværdig aktivitet omkring nogle træer.

3.3.4.2 Rødovre Stadion DCH0101

Yngleperiode

Tabel 3-4 Afrapporteringsskema for stationær lytteboks med angivelse af solnedgang og solopgang, vurdering af vejrforholdenes indflydelse på lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdato tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 7. – 8. juli 2024 ved Rødovre Stadion. Ved fund af flagermus er dertil angivet tidsforskellen mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (2021).

Placering/Nr.	Rødovre Stadion						
Nat (dato-dato)	7. – 8. juli 2024						
Solnedgang (tid)	21:53						
Solopgang (tid)	04:36						
Vejrforhold	Optimale vejrforhold						
Art	Første registrering				Registrering efter forventet fremkomst (t)	Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen				Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	22:44	22:03	22:05	22:18	00:39	03:59	68
Sydflagermus	23:05	22:13	22:23	22:33	00:42	02:42	19
Skimmelflagermus	00:50	22:19	22:29	23:21	02:21	00:50	1
Dværgflagermus	22:09	22:10	22:23	22:48	-00:14	03:50	18
Brun-, syd- eller skimmelflagermus	02:42					02:43	2

Den tidligste registrering af dværgflagermus var allerede 14 minutter før artens forventede fremkomst. Dette var dog blot én enkelt registrering. Næste registrering af dværgflagermus var først én time og 22 minutter efter artens forventede fremkomst. Dette indikerer, at det meget tidligt registrerede individ af dværgflagermus ikke raster meget nær den stationære lytteboks og undersøgelsesområdet, men dog vurderes at raste indenfor nogle få hundrede meter.

Nattelytning med håndholdt lytteudstyr og lommelygte blev foretaget i optimale vejrforhold natten mellem d. 4. til d. 5. juli 2024. Her blev registreret dværgflagermus og troldflagermus. Generelt var aktivitetsniveauet af flagermus meget lavt og de registrerede flagermus var blot forbigående. Der blev ikke observeret særlig bemærkelsesværdig aktivitet omkring nogle træer.

Spredningsperiode

Tabel 3-5 Afrapporteringsskema for stationær lytteboks med angivelse af solnedgang og solopgang, vurdering af vejrforholdenes indflydelse på lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdato tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 20. – 21. august 2024 ved Rødovre Stadion. Ved fund af flagermus er dertil angivet tidsforskellen mellem første

registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (2021).

Placering/Nr.	Rødovre Stadion						
Nat (dato-dato)	20. – 21. August 2024						
Solnedgang (tid)	20:33						
Solopgang (tid)	05:54						
Vejrforhold	Optimale vejrforhold						
Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Brunflagermus	21:14	20:43	20:45	20:58	00:29	05:31	20
Troldflagermus	00:18	20:23	20:55	21:23	03:23	00:18	2
Pipistrelflagermus	22:02	20:43	20:58	21:15	01:04	22:02	2
Dværgflagermus	21:05	20:50	21:03	21:28	00:02	04:32	35
Brun-, syd- eller skimmelflagermus	00:07					00:07	2

Den tidligste registrering af dværgflagermus var allerede 2 minutter efter artens forventede fremkomst. Dette indikerer, at det meget tidligt registrerede individ af dværgflagermus ikke raster meget nær den stationære lytteboks og undersøgelsesområdet, men dog vurderes at raste indenfor nogle få hundrede meter.

Nattelytning med håndholdt lytteudstyr og lommelygte blev foretaget i optimale vejrforhold natten mellem d. 26. til d. 27. august 2024. Her blev registreret sydflagermus, troldflagermus, dværgflagermus og brunflagermus. Generelt var aktivitetsniveauet af flagermus lavt, og de registrerede flagermus var blot forbipasserende. Der blev ikke observeret særlig bemærkelsesværdig aktivitet omkring nogle træer.

3.3.4.3 Jyllingevej UH12

Yngleperiode

Tabel 3-6 Afrapporteringsskema for stationær lytteboks med angivelse af solnedgang og solopgang, vurdering af vejrforholdenes indflydelse på lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdato tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 7. – 8. juli 2024 ved Jyllingevej. Ved fund af flagermus er dertil angivet tidsforskellen mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (2021).

Placering/Nr.	Jyllingevej						
Nat (dato-dato)	7. – 8. juli 2024						
Solnedgang (tid)	21:53						
Solopgang (tid)	04:36						
Vejrforhold	Optimale vejrforhold						
Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	23:43	22:18	22:43	22:53	01:00	03:18	20
Brunflagermus	22:29	22:03	22:05	22:18	00:24	04:11	235
Sydflagermus	22:30	22:13	22:23	22:33	00:07	03:19	45
Skimmelflagermus	22:50	22:19	22:29	23:21	00:21	22:50	1
Troldflagermus	22:26	21:43	22:15	22:43	00:11	03:52	57
Dværgflagermus	22:20	22:10	22:23	22:48	-00:03	03:51	172
Brun-, syd- eller skimmelflagermus	22:41					03:48	23

Den tidligste registrering af dværgflagermus var 3 minutter før artens forventede fremkomst. Dette indikerer, at det meget tidligt registrerede individ af dværgflagermus ikke raster meget nær den stationære lytteboks og undersøgelsesområdet, men dog vurderes at raste indenfor nogle få hundrede meter.

Nattelytning med håndholdt lytteudstyr og lommelygte blev foretaget i optimale vejrforhold natten mellem d. 3. til d. 4. juli 2024. Her blev registreret dværgflagermus, sydflagermus og brunflagermus. Generelt var aktivitetsniveauet af flagermus meget højt, især for dværgflagermus og sydflagermus. Der blev dog ikke observeret særlig bemærkelsesværdig aktivitet omkring nogle træer.

Spredningsperiode

Tabel 3-7 Afrapporteringsskema for stationær lytteboks med angivelse af solnedgang og solopgang, vurdering af vejrforholdenes indflydelse på lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdato tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 20. – 21. august 2024 ved Jyllingevej. Ved fund af flagermus er der angivet tidsforskellen mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (2021).

Placering/Nr.	Jyllingevej						
Nat (dato-dato)	20. – 21. August 2024						
Solnedgang (tid)	20:33						
Solopgang (tid)	05:54						
Vejrforhold	Optimale vejrforhold						
Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	22:26	20:58	21:23	21:33	01:03	04:42	11
Brunflagermus	20:40	20:43	20:45	20:58	-00:05	05:37	229
Sydflagermus	21:08	20:53	21:03	21:13	00:05	01:38	22
Skimmelflagermus	21:24	20:59	21:09	22:01	00:15	23:42	18
Troldflagermus	21:02	20:23	20:55	21:23	00:07	05:30	54
Pipistrelflagermus	21:15	20:43	20:58	21:15	00:17	21:15	1
Dværgflagermus	21:00	20:50	21:03	21:28	-00:03	05:35	538
Brun-, syd- eller skimmelflagermus	21:18					04:20	18

Det bemærkes at aktivitetsniveauet af dværgflagermus, brunflagermus og til dels troldflagermus fordeler sig over hele natten, men dog er særligt koncentreret først og sidst på natten. Revirsang fra dværgflagermus hanner er registreret over det meste af natten, og andre sociale lyde indikerende nær tilstedeværelse af rastesteder er registreret.

Nattelytning med håndholdt lytteudstyr og lommelygte blev foretaget i optimale vejrforhold natten mellem d. 26. til d. 27. August 2024. Her blev registreret dværgflagermus og brunflagermus. For begge arter var der et højt aktivitetsniveau. Der blev ikke observeret særlig bemærkelsesværdig aktivitet omkring nogle træer.

3.3.4.4 Toftøjevej UH11

Yngleperiode

Tabel 3-8 Afrapporteringsskema for stationær lytteboks med angivelse af solnedgang og solopgang, vurdering af vejrforholdenes indflydelse på lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdato tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 7. – 8. juli 2024 ved Toftøjevej. Ved fund af flagermus er dertil angivet tidsforskellen mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (2021).

Placering/Nr.	Toftøjevej						
Nat (dato-dato)	7. – 8. juli 2024						
Solnedgang (tid)	21:53						
Solopgang (tid)	04:36						
Vejrforhold	Optimale vejrforhold						
Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	01:53	22:18	22:43	22:53	03:10	01:53	1
Brunflagermus	22:31	22:03	22:05	22:18	00:26	04:24	201
Sydflagermus	23:34	22:13	22:23	22:33	01:11	02:08	12
Skimmelflagermus	00:46	22:19	22:29	23:21	02:17	00:58	2
Troldflagermus	23:13	21:43	22:15	22:43	00:58	02:05	11
Dværgflagermus	22:24	22:10	22:23	22:48	00:01	03:58	43
Brun-, syd- eller skimmelflagermus	23:47					04:24	15

Nattelytning med håndholdt lytteudstyr og lommelygte blev foretaget i optimale vejrforhold natten mellem d. 3. til d. 4. juli 2024. Her blev registreret dværgflagermus, brunflagermus, vandflagermus og skimmelflagermus. Generelt var aktivitetsniveauet af flagermus meget højt nærmest åen mod vest, hvor særligt dværgflagermus var meget aktive. Nærmere Toftøjevej mod øst, hvor den stationære detektor var ophængt, var aktivitetsniveauet væsentligt lavere. Der blev ikke observeret særlig bemærkelsesværdig aktivitet omkring nogle træer.

Spredningsperiode

Tabel 3-9 Afrapporteringsskema for stationær lytteboks med angivelse af solnedgang og solopgang, vurdering af vejrforholdenes indflydelse på lytteundersøgelsen med udgangspunkt i vejrdato tilgængelige på DMI's vejrarkiv og registreringer af flagermus fra natten d. 20. – 21. august 2024 ved Toftøjevej. Ved fund af flagermus er der angivet tidsforskellen mellem første registrering af arten og det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (2021).

Placering/Nr.	Toftøjevej						
Nat (dato-dato)	20. – 21. August 2024						
Solnedgang (tid)	20:33						
Solopgang (tid)	05:54						
Vejrforhold	Optimale vejrforhold						
Art	Første registrering					Sidste reg.	Antal reg.
	Tid	*Cirka fremkomst på aftenen			Registrering efter forventet fremkomst (t)	Tid	
		Tidligst	Forventet	Senest			
Vandflagermus	22:15	20:58	21:23	21:33	00:52	01:12	2
Brunflagermus	20:54	20:43	20:45	20:58	00:09	05:35	172
Sydflagermus	21:17	20:53	21:03	21:13	00:14	02:52	9
Skimmelflagermus	21:31	20:59	21:09	22:01	00:22	21:43	4
Troldflagermus	21:18	20:23	20:55	21:23	00:23	05:14	27
Dværgflagermus	21:04	20:50	21:03	21:28	00:01	05:33	172
Brun-, syd- eller skimmelflagermus	21:17					21:35	5

Det bemærkes at aktivitetsniveauet af dværgflagermus fordeler sig over hele natten, men dog er særligt koncentreret først og sidst på natten. Reversang fra dværgflagermus hanner er registeret særligt meget først på natten.

Nattelytning med håndholdt lytteudstyr og lommelygte blev foretaget i optimale vejrforhold natten mellem d. 26. til d. 27. august 2024. Her blev registreret dværgflagermus, troldflagermus, sydflagermus og brunflagermus. Generelt var aktivitetsniveauet af flagermus meget højt. Der blev ikke observeret særlig bemærkelsesværdig aktivitet omkring nogle træer.

3.3.5 Resultater gennemgang af træer

I forbindelse med Rambølls flagermuskortlægning i 2023⁵ er der i projektområderne kortlagt potentielle flagermusegnede træer. Udvalgte træer, der er markeret som potentielle flagermusegnede træer ved område UH11, UH12 og UH14, er i 2024 blevet yderligere gennemgået i deres strukturer for

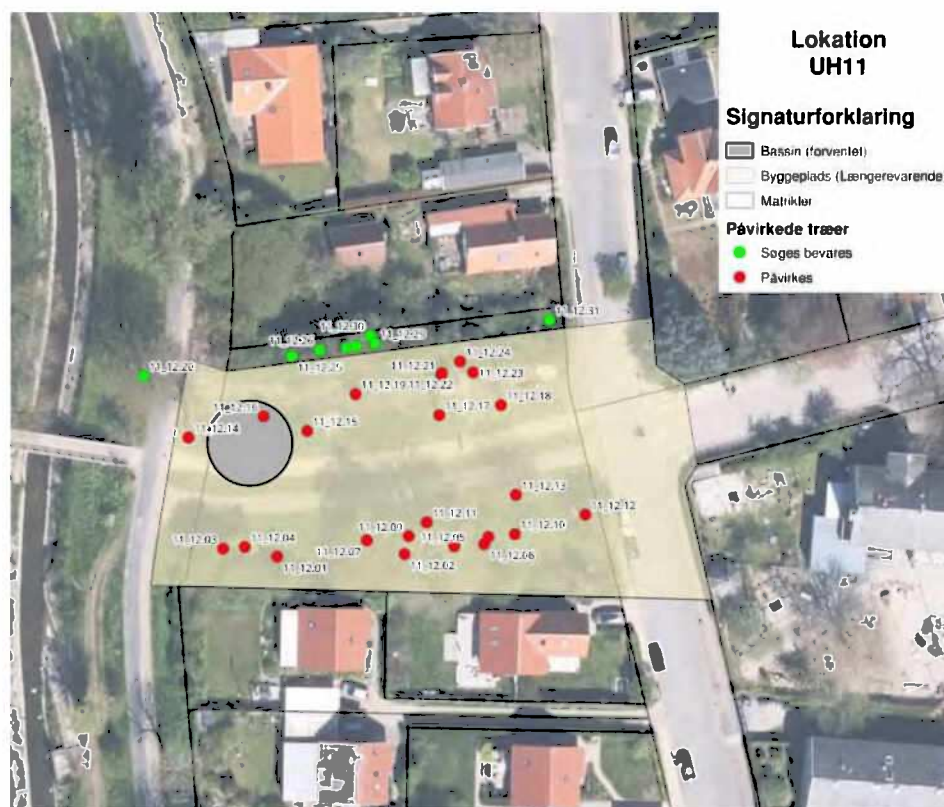
⁵ Rambøll 2023 Flagermuskortlægning Harrestrup Å

tilstedeværelsen af flagermus og spor fra flagermus, samt fået vurderet strukturens egnethed for flagermus. I alt 8 træer fik undersøgt strukturer, der er vurderet som potentielt egnede for flagermus. Undersøgelsen blev udført vha. endoskop kamera med en maks. Længde på 5 meter. Der er ikke fundet flagermusegnede træer ved DCH0101/UH11

3.3.5.1 UH11/DES

Der er ikke fundet flagermusegnede træer inden for arbejdsområdet ved UH11.

Rambøll har i 2023 udpeget træ 4.3 som potentielt flagermustræ, beskrevet som et stort egetræ, der kan være egnede på grund af størrelsen. Ved Swecos besigtigelse i 2024 kunne det konstateres, at der ikke findes større egetræer inden for arbejdsområdet. Træ 11_12.14 beskrives af SITAS som et ældre asketræ med sår fra grenbrud i +6 m højde. Der er ikke konstateret flagermusegnede hulheder i træet og træet vurderes ikke egnede til flagermus.

Figur 3-11 Registrerede træer ved DES/UH11 (de røde berøres, mens de grønne ikke gør)

3.3.5.2 UH12/DEN

Rambøll har i 2023 udpeget et antal træer som potentielle flagermustræer. Ved undersøgelsen i 2024 ved UH12 blev der i alt fundet og undersøgt 5 potentielle flagermustræer: 3.1, 3.2, 3.6., 3.x og 3.y. Disse gennemgås særskilt neden for.

Træ 3.1:

Er beskrevet som topskåret pil, med revner løs bark og hulrum. Strukturerne er blevet gennemgået og fremstod som åbne, udsatte for regn samt våde. Hul vurderes yderligere ikke til at være dybe samt isolerende for flagermus. Træet vurderes ikke egnet til flagermus.

Træ 3.2:

Er beskrevet som træ med torso med huller, revner.

Huller er vurderet til at sidde ca. 1 meter over jorden, og udsat for prædatorer. Hullerne var overfladiske med mange bænkebidere. Hullerne var våde og åbne. Træet er ikke egnet til flagermus.

Træ 3.6:

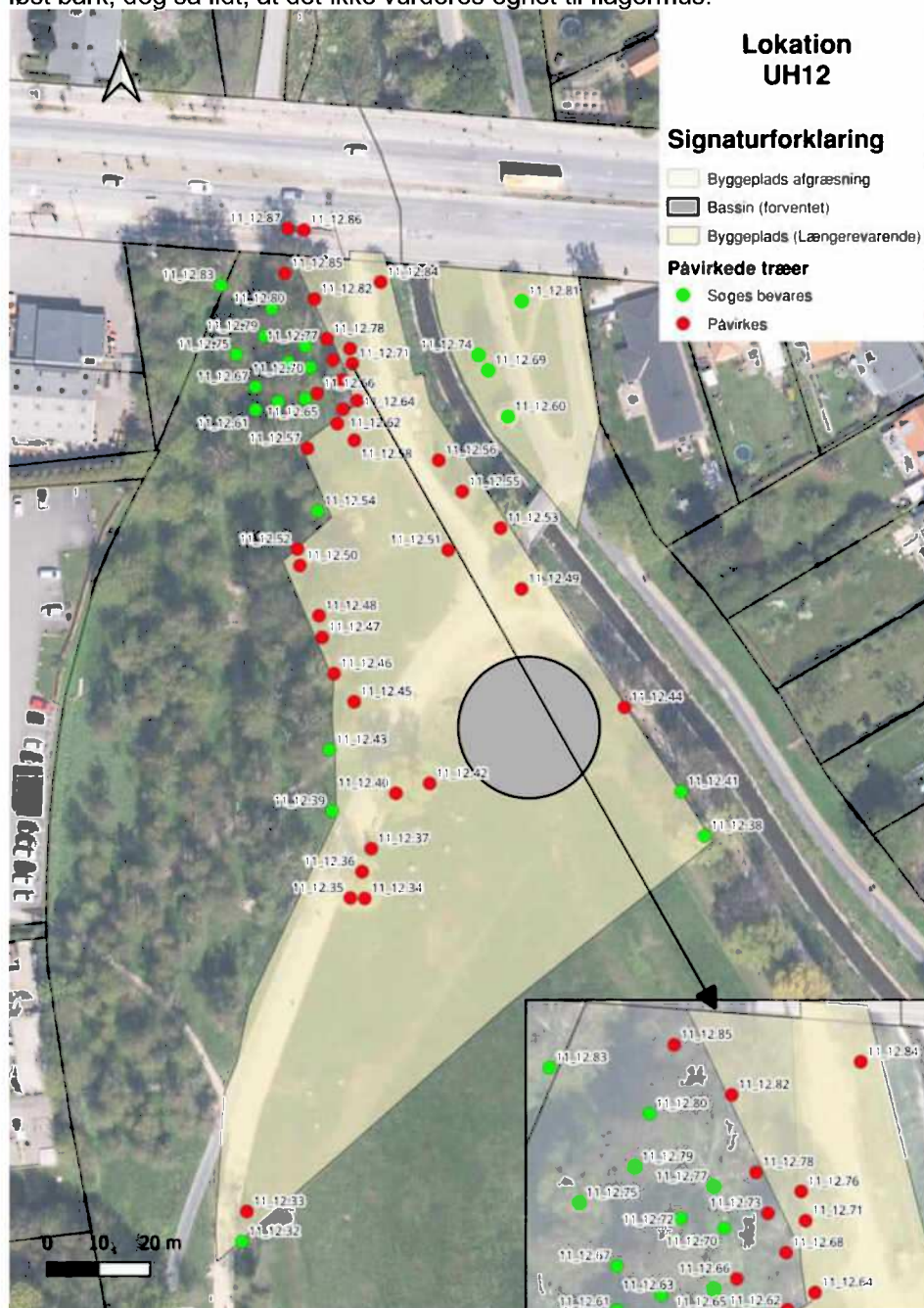
Er beskrevet som gammel, dødt med løs bark. Træet fremstod som gammel synet pil, med løs bark og revner. Strukturerne vurderes ved undersøgelsen som yderst åbne, og våde og derved udsat for regn og kulde. Træet er ikke egnet til flagermus.

Træ 3.x.:

Stort egetræ v. sti. Tyk stamme med flere større grene. Rug bark. Dog ingen tydelig tegn på sprækker i bark eller løs bark. Ingen huller, revner eller skader blev observeret. Træ ikke egnet for flagermus.

Træ 3.y:

Egetræ. Tyk stamme med flere grene. Enkelte grene, som var tynde, havde lidt løst bark, dog så lidt, at det ikke vurderes egnet til flagermus.

Figur 3-12 Registrerede træer ved UH12/DEN (de røde berøres, mens de grønne ikke gør)

3.3.5.3 UH14/KIL

Rambøll har i 2023 udpeget et antal træer som potentielle flagermustræer. Ved Swecos besigtigelse i 2024 blev det konstateret at kun 1.1 og 1.2 kunne være potentielle flagermustræer da 1.3 og 1.4 ikke indeholdt flagermusegnede sprækker og hulheder. 2 træer:

Træ 1.1:

Er beskrevet som træ, kroget og med revner. Træet fremstod som stort kastanjetræ med stor tyk stamme, og en tvedelt stamme i ca. 7 meters højde. Mellem de to stamme-dele, var der mindre der fremstod som relativt tørre og isolerede, med ok plads ind i stamme.

Desuden var der flere steder med større dele af løs bark der også fremstod som relativt tørre. Træets struktur ved den tvedelte stamme, samt store dele af den løse bark vurderes som egnet til flagermus.

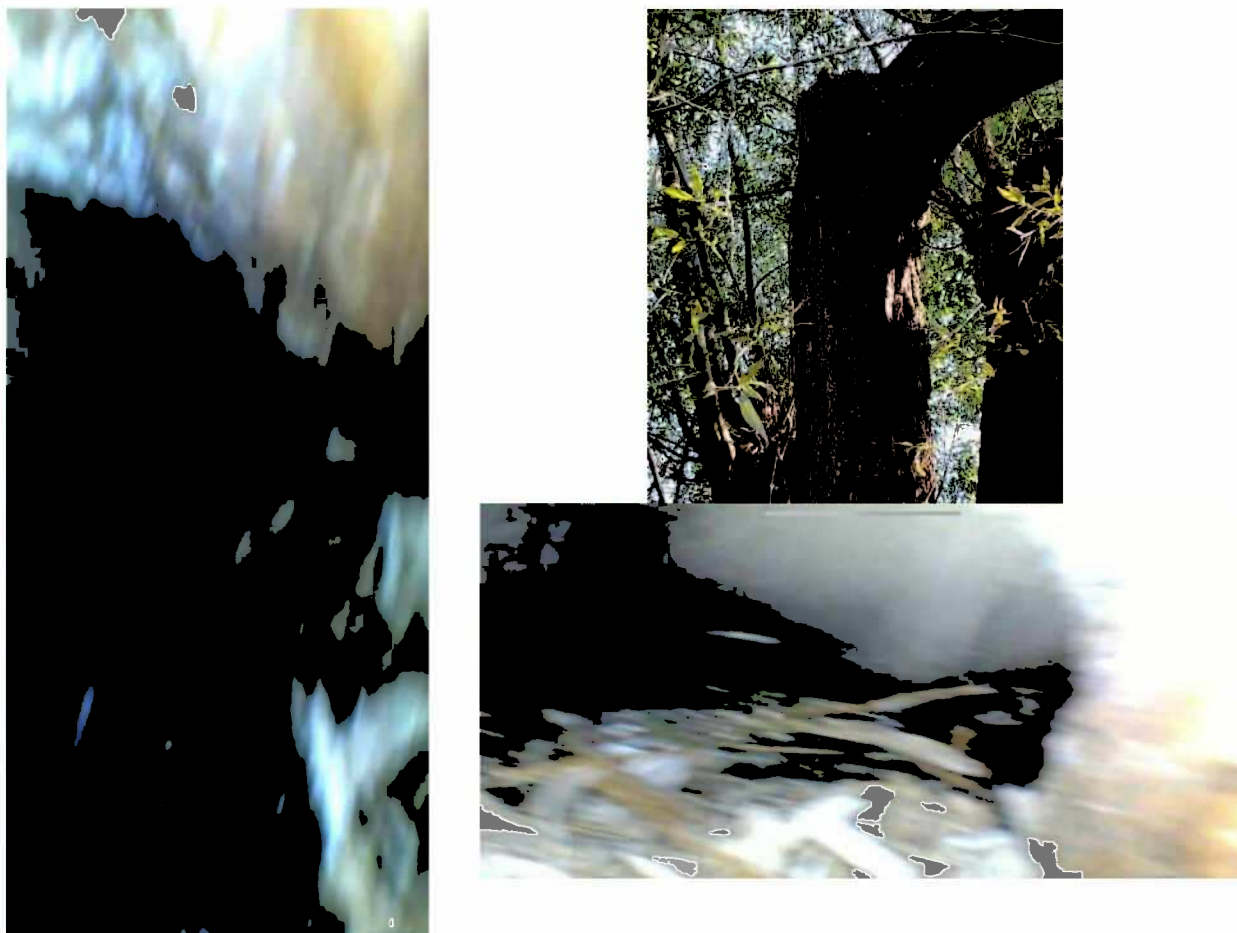

Figur 3-13 Træ 1.1, med hulrum i den tvedelte stamme. Hulrum fremstår som relativt tørt og rummeligt.

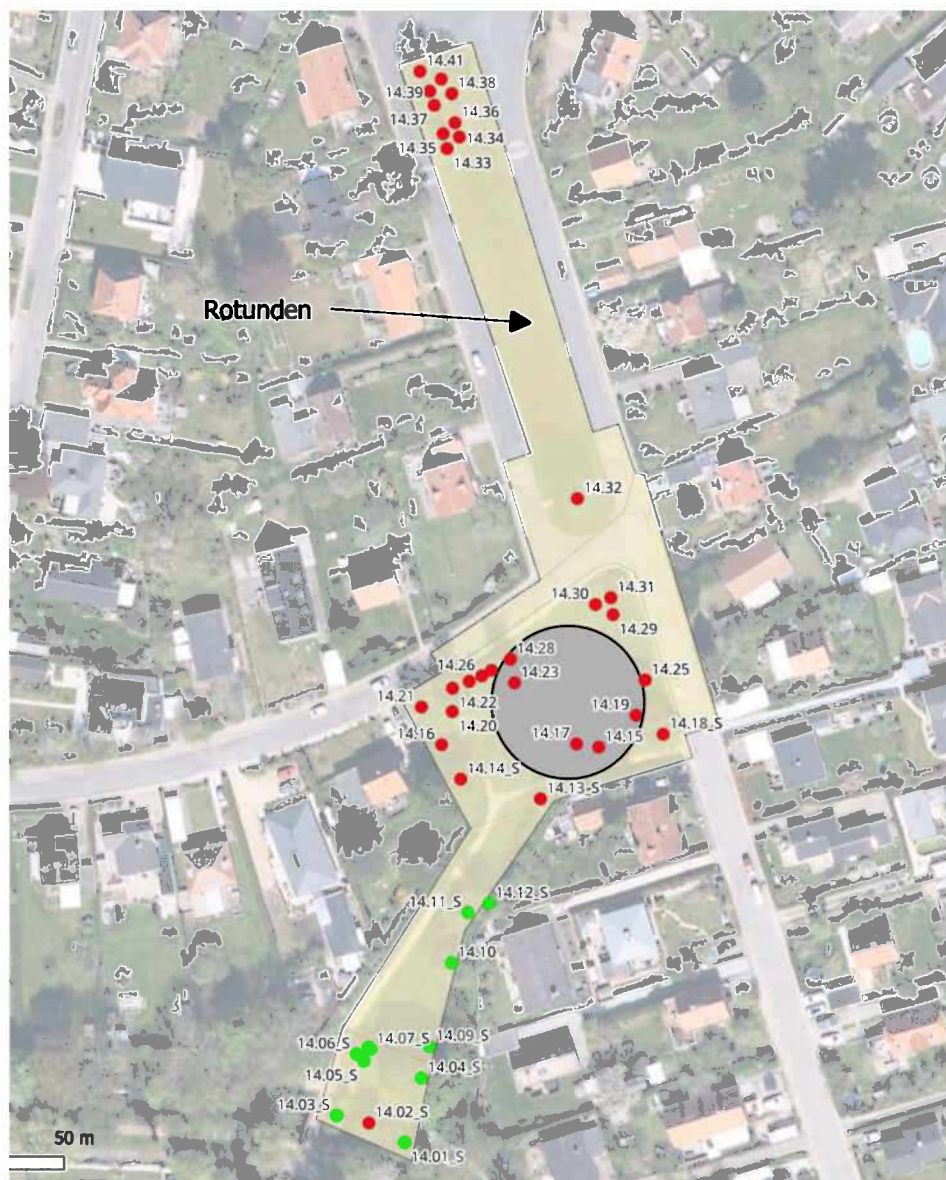
Træ 1.2:

Er beskrevet som pil med spættehuller. Flere af strukturerne var i højder op til 10-12 meter, samt strakte sig ud over græsområde med fordybning. Det var derfor ikke muligt at gennemgå alle strukturerne/spættehullerne. En større

revne samt spættehul blev undersøgt, på træets side der vender ud mod offentlig sti. Træet vurderes egnet for flagermus.

Figur 3-14 Træ 1.2. Undersøgelse af spættehul, med stort hulrum i. Hulrum fortsatte yderligere til højre.

Figur 3-15 Registrerede træer ved KIL/UH14 (de røde berøres, mens de grønne ikke gør)

3.3.6 Sammenfatning

I alt blev 8 potentielle flagermustræer undersøgt. Der er fundet to flagermusegnede træer hhv. inden for og nær arbejdsområdet for KIL/UH14. Træerne er ikke udpeget til fældning og bliver derfor bevaret under anlægsarbejdet.

Der er ved de 4 undersøgte lokaliteter i alt registreret 7 arter af flagermus; vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, troldflagermus, pipistrellflagermus og dværgflagermus. Der blev ikke registreret brun langøre, men da denne art er vanskelig at registrere, kan dens tilstedeværelse i de undersøgte områder kategorisk ikke udelukkes. Nogle af arterne er kun registreret på nogle lokaliteter, mens andre forekommer på alle lokaliteterne, eksempelvis er vandflagermus kun registreret på lokaliteterne nær vand (UH12 og UH11 og UH14) og ikke ved Rødovre Stadion.

Observationer ifm. nattelytninger med håndholdt lytteudstyr og lommelygte, viser generelt det samme som data fra de stationære lyttebokse. Trods at der ikke blev observeret udflyvning eller anden særlig aktivitet omkring nogle træer. Det er dog vanskeligt at observerede konkret udflyvning af flagermus, hvorfor det ikke udelukkende på baggrund af en manglende observation kan udelukkes at træerne anvendes som rastested for flagermus. Således vurderes det mest retvisende at vurdere ud fra data indsamlet med de stationære lyttebokse, hvorvidt flagermus potentielt anvender nogle af de relevante træer som rastested.

I nedenstående skema er det sammenfattet hvilke arter, der er registreret på de enkelte lokaliteter, samt det højeste antal registreringer af arten i henholdsvis yngleperioden og spredningsperioden.

Tabel 3-10. Skema over det højeste antal registreringer af hver flagermusart ved de undersøgte lokaliteter i henholdsvis ynglesæsonen og sensommeren 2024. Hertil farvekodning afhængigt af antal registreringer. Blanke felter betyder, at flagermusarten ikke er registreret i og ved den pågældende lytteperiode og lokalitet.

Antal registreringer		Flagermusart og antal registreringer på én nat															
Yngle periode	Sprednings periode	Vandflagermus		Brunflagermus		Sydflagermus		Skimmelflagermus		Troldflagermus		Pipistrellflagermus		Dværgflagermus		Brun-, syd- eller skimmelflagermus	
< 15	< 15																
75 – 149	75 – 149																
30 – 74	30 – 74																
10 – 29	10 – 29																
1 – 9	1 – 9																
0	0																
Lytteperiode:		Yng.	Spr.	Yng.	Spr.	Yng.	Spr.	Yng.	Spr.	Yng.	Spr.	Yng.	Spr.	Yng.	Spr.	Yng.	Spr.
UH14 Åvendingen			2	279	20	241	14	9	4	27	20			18	186	30	13
DCH0101 Rødovre Stadion				68	20	19		1			2		2	18	35	2	2
UH12 Jyllingevej		20	11	235	229	45	22	1	18	57	54		1	172	538	23	18
UH11 Toftøjevej		1	2	201	172	12	9	2	4	11	27			4	172	15	5

For at kunne vurdere om eventuelle flagermus raster ved eller nær nogle af de undersøgte lokaliteter, er de tidligste tidspunkter for registreringer af hver flagermusart sammenholdt med den forventede fremkomst af arten jf. bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (2021).

Tabel 3-11. Oversigt over hvornår flagermusarterne tidligst er registreret i 2024 ved de undersøgte lokaliteter ift. det forventede fremkomsttidspunkt for arten på de enkelte aftener med afsæt i tidspunktet for solnedgang og bogen 'Bat Calls of Britain and Europe' af Jon Russ (2021). Hertil farvekodning afhængigt af forskellen mellem tidligste registrering og den forventede fremkomst.

Tid ift. Forventet fremkomst (min)	Flagermusart og tidligste registrering ift. forventet fremkomst						
	Vandflagermus	Brunflagermus	Sydflagermus	Skimmelflagermus	Troldflagermus	Pipistrellflagermus	Dværgflagermus
-15 til +4							
+5 til +9							
+10 til +14							
+15 til +19							
+20 til +29							
senere end +30							
Ingen reg.							
UH14	442	24	3	27	15	-	-6
DCH0101	-	29	42	141	203	64	-14
UH12	60	-5	5	15	7	17	-3
UH11/	52	9	14	22	23	-	1

3.3.6.1 Vurdering af forekomster

Med baggrund i de gennemførte lytteundersøgelser i 2024 vurderes det, at dværgflagermus sandsynligvis raster i nærheden af arbejdsområderne ved UH14, UH12 og UH11, samt at brunflagermus og troldflagermus sandsynligvis raster i nærheden af arbejdsområderne ved UH12. Det vurderes, at dværgflagermus raster indenfor få hundrede meter af den opsatte lytteboks ved DCH0101.

Der er ved træbesigtigelserne inden for arbejdsområderne ikke fundet flagermusegnede træer inden for arbejdsområderne ved UH12 og UH11 og DCH0101. Det vurderes derfor, at flagermus er tilknyttet træer, der ikke berøres af anlægsarbejdet.

Ved UH14 er der registreret 2 flagermusegnede træer inden for arbejdsområdet (1.1 og 1.2). Træerne er ikke udpeget til fældning og bliver derfor bevaret under anlægsarbejdet.

3.4 Markfirben

3.4.1 Formål

Undersøgelser af markfirben er foretaget med henblik på at få kendskab til artens forekomst indenfor undersøgelsesområdet.

3.4.2 Omfang

I forbindelse med feltarbejdet er der eftersøgt for egnede yngle- og rastesteder for arten og for individer af arten inden for de forventede arbejdsområder.

Markfirben er tilknyttet tørre soleksponerede habitater og yngler på en række forskellige levesteder, lige fra menneskeskabte levesteder såsom vejskråninger, jernbaneskråninger og råstofgrave (typisk grusgrave) over til mere naturlige levesteder som overdrev, heder, højmoser, strandenge, klitter og kystskrænter. Kendetegnende for disse yngleområder er, at de indeholder solvendte skrånninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Rasteområderne om vinteren skal være veldrænede og solvendte skrånninger.

3.4.3 Metode og resultat

Der er foretaget en kortlægning af potentielle levesteder for markfirben inden for undersøgelsesområdet. Kortlægningen viser, at der ikke er egnede levesteder inden for undersøgelsesområdet. Ved kortlægningen er der særligt fokus på solrige, lysåbne arealer med lav vegetation, blottede jord- og sandflader, sydvendte skrånninger og lignende lokaliteter.

Der er undersøgt for yderligere indrapporteringer af arten på arter.dk nær undersøgelsesområdet. Der er ikke registreret forekomst af markfirben i området. Nærmeste fund er fra Sydhavnen i 2020, ca. 6 km fra undersøgelsesområdet.

3.4.4 Sammenfatning

Der er ingen potentielle levesteder for markfirben i undersøgelsesområdet og der er ingen registrerede forekomster af markfirben i området. Det vurderes derfor arten ikke forekommer i området.

3.5 Odder

3.5.1 Formål

Undersøgelser af odder er foretaget med henblik på at få kendskab til forekomst af odder i Harrestrup Å.

3.5.2 Omfang

Spor efter odder blev eftersøgt i Harrestrup Å inden for undersøgelsesområdet i forbindelse med vandløbsundersøgelserne (afsnit 3.6).

3.5.3 Metode

Metodebeskrivelsen fra DCE's tekniske anvisning for overvågning af odder *Lutra lutra* – TA-A01 V.1.3 blev benyttet. Der blev undersøgt for forekomst af glidebaner, andre synlige væksler, afføring, madrester, fodaftryk, huler ift. om der kan være egnede yngle- og rasteområder for odder.

3.5.4 Resultater

Der er ikke fundet spor efter odder i projektområdet.

Odderen er ikke tidligere observeret i undersøgelsesområdet og udbredelsen på Sjælland er sporadisk. Nærmeste observation af odder er ved udløbet af Store Vejleå i 2023 (arter.dk) ca. 10 km fra undersøgelsesområdet.

3.5.5 Sammenfatning

Der blev eftersøgt spor efter odder i undersøgelsesområdet, men uden fund. Odderen er ikke tidligere observeret i undersøgelsesområdet og udbredelsen på Sjælland er sporadisk. Harrestrup Å vurderes desuden at have dårlig kvalitet som levested for odder på grund af de fliseblagte brinker og fraværet af fisk. Se beskrivelse af Harrestrup Å i afsnit 3.6.

3.6 Vandløbsundersøgelser

3.6.1 Formål

Harrestrup Å påvirkes af aflastninger fra kloaksystemet i den nuværende situation. Ved etablering af underjordiske bassiner mindskes denne påvirkning. Formålet med undersøgelserne var at få opdateret viden og kendskab til den aktuelle fysiske tilstand med vurdering af Dansk Fysisk Indeks (DFI) i de vandløbsstrækninger, som modtager vand fra projektområdet. Dertil blev Dansk Fauna Indeks (DVFI) bestemt for at belyse levetilstand for invertebrater i vandløbet. Dette benyttes til at vurdere projektets eventuelle påvirkninger på vandløbene og arter knyttet hertil.

3.6.2 Omfang

Der blev i april 2024 foretaget bestemmelse af Fysisk indeks (DFI) og faunaklasse (DVFI) 4 steder på delstrækningerne o3081_x og o9876 inden for undersøgelsesområdet. Da der ikke var levende og rodfæstede planter til stede på strækningerne, blev der ikke foretaget planteundersøgelse (DVPI). Harrestrup Å er ikke omfattet af miljømål for fisk og derfor er der ikke foretaget fiskeundersøgelser.

Udover DFI og DVFI udtages der prøver til bestemmelse af kemisk tilstand i vand og sediment i Harrestrup Å og slutrecipienten Nordlige Øresund, hvor Harrestrup Å udmunder. Resultaterne afreporteres i miljøkonsekvensrapporten for projektet.

3.6.3 Metode

Undersøgelserne for DFI og DVFI fulgte de gældende tekniske anvisninger fra DCE, hhv. V05 og V07. Udarbejdelsen af DFI har fulgt den tekniske anvisning fra DCE, V05 Dansk Fysisk Indeks – DFI, version 2.3.

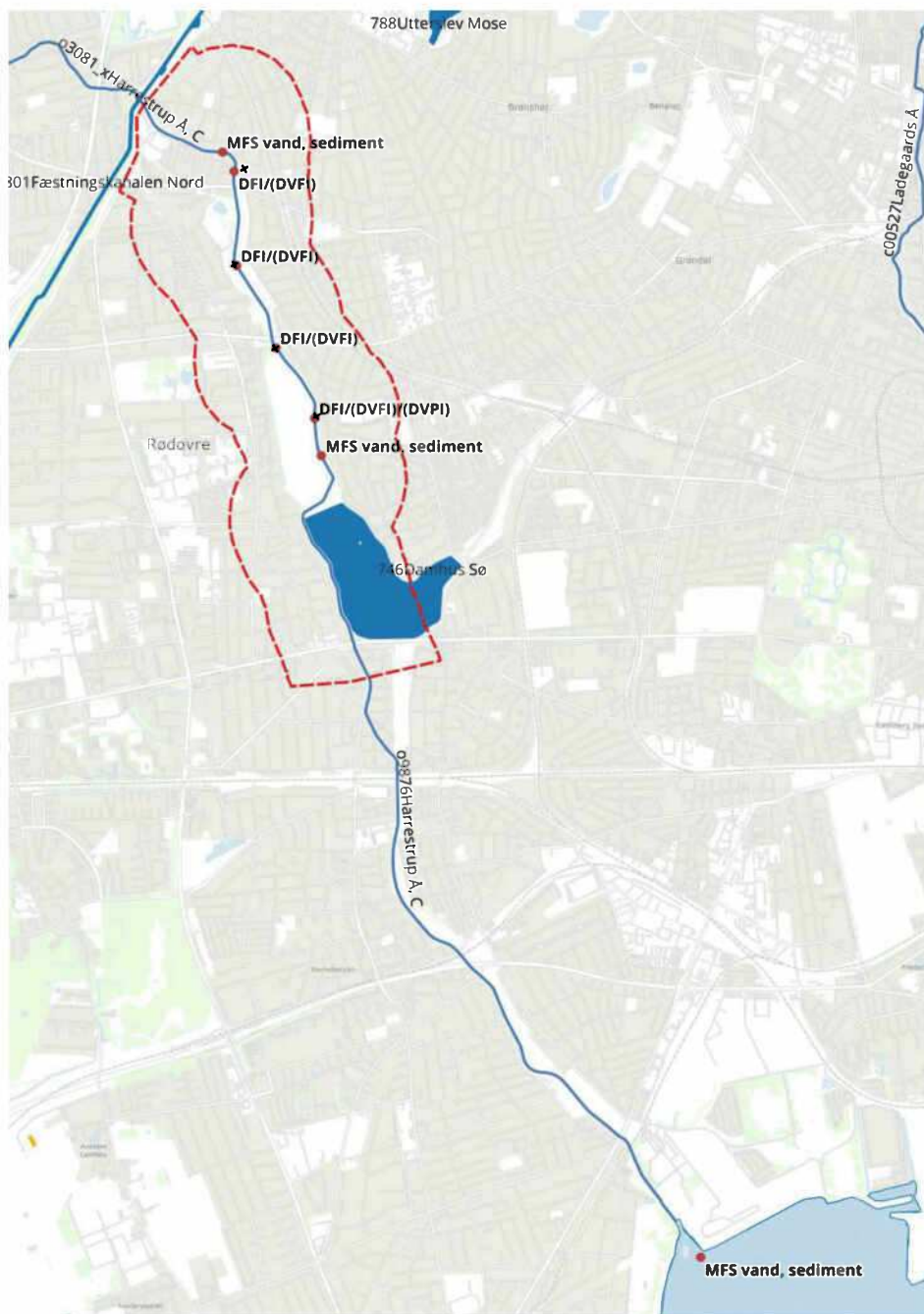
Der er udført DFI-undersøgelser ved vandløbene og bilag 6 i den tekniske anvisning er udfyldt, hvorefter DFI for hver station er beregnet.

Sammenhængen mellem det fysiske indeks og økologisk tilstand fremgår af nedenstående tabel⁶.

Kvalitetsklasse	Fysisk indeks værdi
Høj	>38
God	25-40
Moderat	13-30
Ringe	0-15
Dårlig	-12-5

På nedenstående kort ses placeringen af de lokaliteter, hvor der er udført DFI- og DVFI-undersøgelser.

⁶https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2016/Notat_Projekt_om_kriterier_for_udpegning_SVANA_190517.pdf

Figur 3-16 Undersøgelsesområdet er markeret med rød stiplede linje og stationerne med undersøgelse af bl.a. DFI og DVFI i Harrestrup Å er angivet med røde prikker.

Der blev indsamlet invertebrater til vurdering af DVFI (Dansk Vandløbs Fauna Indeks). Dette blev gjort ved udførelse af pilleprøve og sparkeprøve jf. den tekniske anvisning fra DCE, V07 Makroinvertebrater (smådyr) i vandløb.

Efter indsamling af invertebrater blev de artsbestemt og kategoriseret i 7 nøglegrupper.

Arternes inddeling i nøglegrupperne jf. deres slægter/familier og antal individer udløser et faunaindeks. Sammenhængen mellem faunaindeks og økologisk tilstand fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 3-12 Sammenhængen mellem faunaindeks og økologisk tilstand.

Faunaklasse	Økologisk tilstand
7	Høj
6	Høj/god
5	God
4	Moderat
3	Moderat/ringe
2	Ringe/dårlig
1	Dårlig

3.6.4 Resultater

Herunder er oplistet værdierne for DFI og DVFI for hvert af de undersøgte vandløbstrækninger, sammen med et billede af hvert vandløb taget under besigtigelsen.

Vandløbsstation	DVFI	DFI	
V1	3	-1	
V2	4	-2	

V3	4	-2	
V4	3	11	

3.6.5 Sammenfatning

Af de 4 DVFI'er der er foretaget, er stationen for V2 og V3 vurderet til at have en økologisk tilstand på 4 som angiver en moderat tilstand for kvalitetselementet invertebrater. Stationerne V1 og V4 blev vurderet til at have en økologisk tilstand på 3, hvilket angiver en ringe/dårlig økologisk tilstand for levevilkårene for invertebrater i vandløbet.

Den fysiske tilstand for vandløbsstrækningerne blev vurderet til at være dårlig på station V1, V2 og V3. Station V4 blev vurderet til at have en ringe fysisk tilstand.

Ingen af de undersøgte vandløb har en kvalitetsklasse god eller høj for hverken fysisk tilstand eller faunaindekset.

Bilag 1

Flagermuskortlægning

Harrestrup Å

Projektnavn	Nedbringelse af aflastninger langs Harrestrup å
Projektnr.	1100048921-001
Modtager	Hofor
Dokumenttype	Notat
Version	03.00
Dato	20/01-2024
Udarbejdet af	LNJN
Kontrolleret af	KSV
Godkendt af	LNJN
Beskrivelse	Kortlægning af flagermus ved udvalgte lokationer langs Harrestrup Å

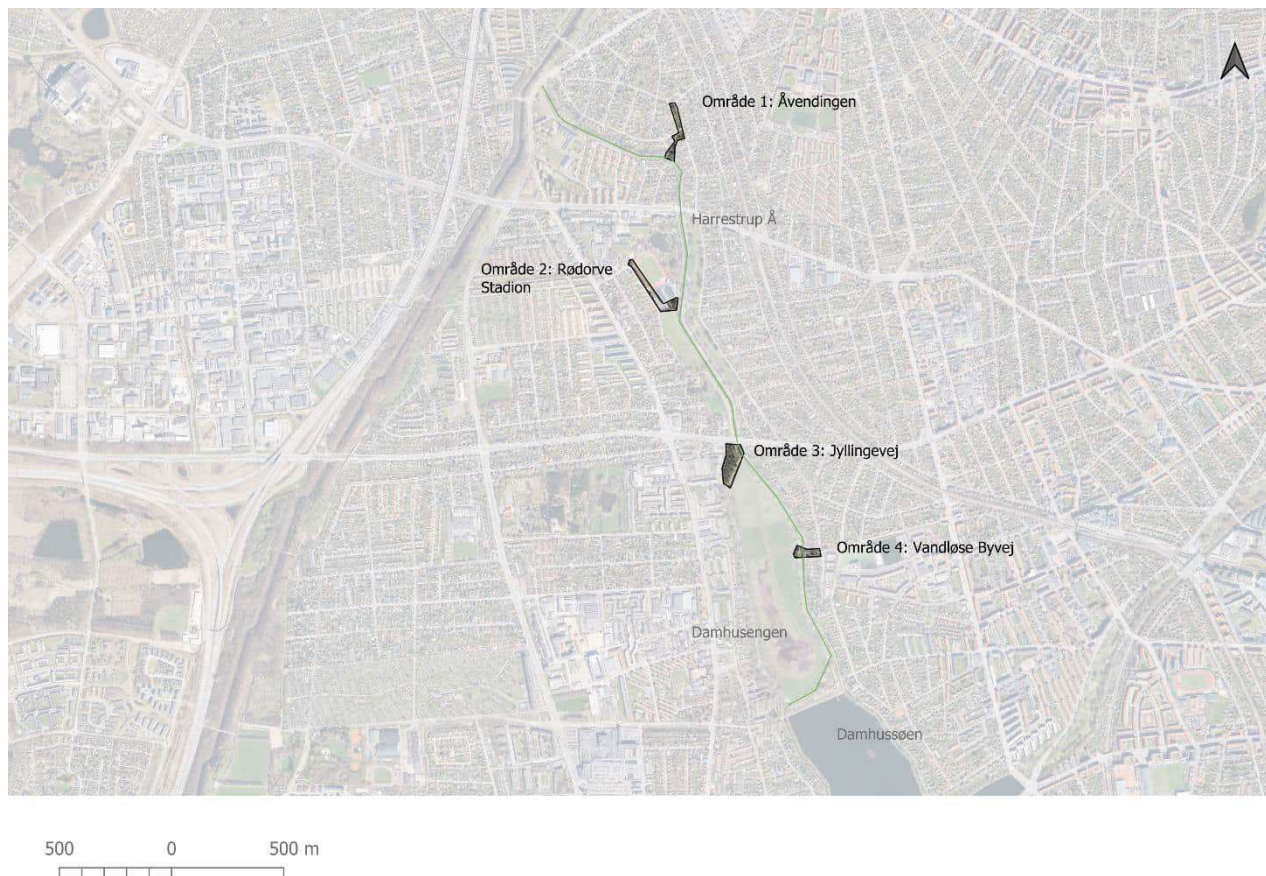
Indhold

1.	Baggrund og formål	1
2.	Metode	3
2.1	Kortlægning af potentielle flagermusegnede træer	3
2.2	Kortlægning af flagermus	3
3.	Resultater potentielle flagermusegnede træer	4
3.1	Område 1 <i>Åvendingen</i>	4
3.2	Område 2 <i>Rødovre Stadion</i>	4
3.3	Område 3 <i>Jyllingevej</i>	4
3.4	Område 4 <i>Vanløse Byvej</i>	5
4.	Kortlægning af flagermus	5
4.1	Juli 2023	6
4.2	August 2023	7
4.2.1	Område 1 <i>Åvendingen</i>	7
4.2.2	Område 2 <i>Rødovre Stadion</i>	7
4.2.3	Område 3 <i>Jyllingevej</i>	8
4.2.4	Område 4 <i>Vanløse Byvej</i>	9
5.	Sammenfatningen	9
6.	Billedbilag	11

1. Baggrund og formål

Der planlægges et kommende klimasikringsprojekt langs Harrestrup Å, hvor aflastning i første omgang skal nedbringes. Nærværende kortlægning omhandler to delprojekter, hhv. i Rødovre Kommune og den resterende del af delprojektet i Københavns Kommune. Der er i juli og august 2023 foretages en flagermusundersøgelse ved de fire lokaliteter langs Harrestrup Å angivet på figur 1. Formålet med

kortlægninger er at undersøge flagermusaktiviteten i området langs Harrestrup Å og kortlægge potentielle yngle- og rastetræer. Denne kortlægning er en fortsættelse af en eksisterende kortlægning påbegyndt i 2022.

Figur 1. Områder undersøgt ved flagermuskortlægning.

Alle 17 danske arter af flagermus er fredede og strengt beskyttet efter EU Habitatdirektivets artikel 12, såkaldte bilag IV-arter, med forbud mod enhver indfangning, drab eller forstyrrelse og ødelæggelse af yngle- og rasteområder¹.

Yngleområder er områder som er nødvendige for artens parring eller kurtisering, fødsel, eller opvækst af unger. Definitionen dækker også arealer i nærheden af selve yngleområdet, hvis arten er afhængigt af disse arealer. Rasteområder defineres som områder, som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, når de er i hvile. Det er områder, hvor arten i eller uden for yngletiden opholder sig for at overvinde, hvile eller sove. For både yngle- og rasteområder gælder, at områder, der benyttes løbende hvert år eller med års mellemrum, skal beskyttes, selv når de ikke aktuelt benyttes af de pågældende arter.

Flagermus yngler, raster og overvintrer bl.a. i træer og huse, hvorfor en kortlægning af projektområderne er relevant i forhold til eventuel senere fældninger af træer eller forstyrrelse.

¹ Miljøstyrelsen <https://mst.dk/natur-vand/natur/international-naturbeskyttelse/eu-direktiver/naturbeskyttelsesdirektiver/bilag-iv-arter/>

2. Metode

2.1 Kortlægning af potentielle flagermusegnede træer

Projektområderne er besøgt d. 21. august 2023, hvor samtlige træer i området blev visuelt undersøgt af en erfaren biolog. Vejret var ved besigtigelsen ca. 21 grader og solrigt. Besigtigelsen af træer er udført fra jorden med brug af kikkert og kasket. Kortlægningen omfatter en individuel vurdering af træernes egnethed som potentielle yngle- eller rasteområder for flagermus. Træerne blev efterfølgende inddelt i to grupper baseret på sandsynligheden for, at de kunne være egnede til flagermus, efter metoden beskrevet nedenfor. Alle potentielt egnede træer er markeret på GPS (Figur 2).

Træerne inden for projektområderne, er opdelt ud fra sandsynligheden af at de er egnede til yngle- og/eller rasteaktiviteter:

1. Træer med skader i form af sprækker, hulheder, revner, løs bark, knækkede grene, spættehuller, råd huller og/eller knasthuller, hvor det vurderes sandsynligt, at flagermus anvender disse træer som yngle- og/eller- rasteområder.
2. Synlige spor efter flagermus som ekskrementer, fedtpletter ved ind- og udflyvningshuller, stærk lugt eller døde flagermus.
3. Træer med en diameter i brysthøjde (dbh) på over 50 cm. Disse træer viser ikke nødvendigvis synlige tegn på råd, knaster eller huller, men har stort potentiale til at som yngle- og rastetræer for flagermus, og er derfor vigtigt at bevare. Størrelsen af disse træer gør at det ikke kan udelukkes, at træerne indeholder skader eller hulheder som flagermus kan benytte, men som ikke er synlige fra jorden.

2.2 Kortlægning af flagermus

Flagermus er kortlagt iht. forvaltningsplan for flagermus med undersøgelse i yngletiden (ca. 20. juni – ca. 7. august og undersøgelse i eftersommeren og det tidlige efterår (ca. 16. august – 15. september)². Der er opsat lyttebokse til automatisk optagelse af flagermus. Til dette blev anvendt Pettersson D500X og Wildlife Acoustics Song Meter SM4BAT FS Ultrasonic Recorder. Lytteboksene indstilles til at optage i full-spectrum med triggerfunktion så optagelsen påbegyndes, hvis et flagermuskald detekteres. Boksene indstilles til at lytte fra ca. kl. 19:30 til kl. 7:30. Lytteboksenes placering kan ses af Figur 2.

Ved område 2, Rødovre Stadion blev en lytteboks opsat natten mellem d. 14.-15. juli 2023 og igen d. 18.-19. juli 2023. De øvrige områder er tidligere undersøgt i denne periode, hvorfor undersøgelsen ikke gentages.

Vejret var overskyet 18 grader og vind 3 m/s (stød op til 8 m/s). Solnedgang var henholdsvis kl. 21:46 og kl. 21:40 og solopgang kl. 04:46 og kl. 04:52.

Der blev opsat lyttebokse ved alle lokaliteter fra 21. august - 22. august 2023. Vejret var solrigt til let overskyet 18 grader med vind 3 m/s (stød op til 6 m/s). Solnedgang var kl. 20:32 og solopgang kl. 05:55. Vejret var ved alle lytninger ideelt til at få et billede af flagermusenes aktivitet.

Der er efterfølgende foretaget en systematisk identifikation og analyse af de tilstedeværende flagermusarter ud fra deres artsspecifikke ekkolokaliseringsskald. Dette blev gjort ved at analysere kaldende i analyseprogrammet Kaleidoscope. Kaleidoscope foretog en automatisk identifikation af lydfileerne, som derefter blev verificeret ved at gennemgå lydfileerne manuelt.

² Forvaltningsplan for flagermus, Naturstyrelsen, Miljøministeriet 2013. <https://edit.mst.dk/media/simdb0w3/forvaltningsplan-for-flagermus-2013.pdf>

3. Resultater potentielle flagermusegnede træer

Der blev ved kortlægningen registreret 13 træer med sprækker, revner, hulheder, rådskeer eller lignende med umiddelbart potentiale som yngle- eller rastested for flagermus. Alle potentielle træer fremgår af Figur 2 nedenfor. Billeder kan ses i tabel 1, Afsnit 6 Billedbilag. Områderne beskrives enkeltvis nedenfor.

Figur 2. Registrerede træer.

3.1 Område 1 *Åvendingen*

Området strækker sig fra stianlægget ved Harrestrup Å i nordøstlige retning til et mindre parkagtigt område ved villakvarteret ved Åvendingen. Området rummede tre træer som potentielt kunne være egnet for flagermus og to andre træer der med tiden kunne udvikle sig til potentielle flagermustræer.

3.2 Område 2 *Rødovre Stadion*

Området rummer primært parklignende strukturer og parkeringspladser til stadion. Der er en allé af himalayabirk uden egnede levesteder til flagermus. Nord og syd for stadion er store bøg- og egetræer (DBH > 50 cm) som potentielt kunne rumme egnede yngle- eller rastesteder for flagermus.

3.3 Område 3 *Jyllingevej*

Området rummer en mindre klynge med træer langs stianlægget ved Jyllingevej. Særligt et topskåret piletræ og et dødt træ med spættehuller kunne potentielt være egnet for flagermus. Derudover er der fire andre træer med mindre sprækker der kunne være egnede rastesteder. Gangbroen over Harrestrup å rummer ikke egnede levesteder for flagermus.

3.4 Område 4 *Vanløse Byvej*

Området rummer primært stort krat med lav potentiale til flagermus. De store allétræer langs Damhusengen har potentiale til at rumme egnede yngle- og rastesteder til flagermus. Broen over Harrestrup Å rummer ikke egnede levesteder for flagermus.

4. Kortlægning af flagermus

Der blev ved kortlægningen i juli og august 2023 registreret i alt seks arter af flagermus. Arterne beskrives enkeltvis nedenunder, hvorefter resultaterne fra de enkelte lokaliteter beskrives.

Brunflagermus *Nyctalus noctula*^{3,4}

Brunflagermus er afhængig af løvtræer med hulheder til både deres yngle- og dagkvarterer om sommeren, parringskvarteret om efteråret og vinterkvarterer. Brunflagermus kendes for næsten udelukkende at benytte hule træer. Åbne og varierede træbevoksninger foretrækkes, men det behøver ikke at være skov. En gruppe træer i et ellers åbent landskab, i park eller kirkegård kan være tilstrækkeligt. Brunflagermus er meget loyale over for gode skjulesteder i hule træer og kan etablere ynglekolonier samme sted, år efter år. Samtidigt kan brunflagermusene, også især udenfor yngletiden, veksle mellem flere forskellige hule træer i nabolaget.

Brunflagermus flyver ofte tidligt ude, nogle gange mens det stadig er lyst. De er også sent tilbage i dagkvarteret kort før daggry. De foretrækker at jage i åbne og varierede træområder, gerne højt oppe og over trækroner. Brunflagermusen følger ikke ledelinjer i landskabet, men dyrene kan godt flyve den samme strækning væk fra kolonien hver aften. Transportflugten er kendetegnet ved at være retlinet og ved at foregå i ret stor højde gerne 20-40 meter eller mere.

Dværgflagermus *Pipistrellus pygmaeus*^{3,4}

Dværgflagermus er Danmarks almindeligste flagermusart, og er stærkt tilknyttet til løvskov. Dens sommerkvarter findes både i huse inden for en afstand af ca. 100 meter fra en løvskov eller park, men også i hule træer. Det er især et- eller toplanshuse med høj rejsning, men også med fladt tag, der benyttes af dværgflagermus. De samme opholdssteder kan bruges til parrings- og vinterkvarter, men dyrene kan også veksle mellem flere opholdssteder.

Dværgflagermus flyver tidligt ud, typisk ca. 15 minutter efter solnedgang, men med noget variation i forhold til årstid og vejret. De ynglende hunner vender typisk tilbage flere gange om natten for at give ungerne die, og er som regel, tilbage i dagkvarteret kort før solopgang. Dværgflagermus jager typisk i skovlysninger, langs skovveje, parker og i skovkanter, og følger i nogen grad ledelinjer i landskabet.

Skimmelflagermus *Vespertilio murinus*^{3,4}

Skimmelflagermus har udelukkende kvarter i bygninger hele året rundt. Den har sommerkvarter i et- og toplanshuse i mindre parcelhusområder og på landet. Deres vinterkvarter findes typisk i høje bygninger (4+ etager), f.eks. hoteller eller sygehuse, i nærheden af større byer.

Skimmelflagermus flyver som regel ud fra sommerkvarteret omkring 30+ minutter efter solnedgang. I yngleperioden kommer hunnerne tilbage ca. to timer efter udflyvningen, men de kan også blive ude hele natten. Skimmelflagermusen følger ikke ledelinjer i landskabet, men dyrene kan godt flyve den

³ Miljøstyrelsens Forvaltningsplan for flagermus <https://edit.mst.dk/media/simdb0w3/forvaltningsplan-for-flagermus-2013.pdf>

⁴ Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s. <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

samme vej væk fra kolonien hver aften. Arten jager typisk i det åbne landskab og ved søer, men jager også langs med levende hegn.

Troldflagermus *Pipistrellus nathusii*^{3,4}

Troldflagermus er tilknyttet til ældre løvskov. Den har sommer- og vinterkvarter både i huse og hule træer. Troldflagermus følger ledelinjer i landskabet, typisk langs med træækker og veje, hvor den også kan jage efter insekter. Kort efter udflyvningen findes den næsten altid jagende i de åbne rum i "hvælvinger" under de sammenstødende kroner af højstammede løvtræer. Senere findes den jagende især i lysninger, over skovveje eller langs skovkanterne, men også i mere åbent landskab og ofte nær søer og åer. Flugten forgår mest i mellemhøjde (5-15 m).

Troldflagermus flyver ret tidligt ud, ofte allerede fra nogle få minutter til ca. ½ time efter solnedgang. Den er senest tilbage i dagkvarteret kort før daggry.

Vandflagermus *Myotis daubentonii*^{3,4}

Vandflagermus har sommerkvarter næsten udelukket i hule træer, og ses stort set aldrig i huse. Den jager typisk over søer, damme og større vandløb, og kan derfor også findes under gamle stenbroer. Det er ukendt, hvor vandflagermus overvintrer på Sjælland, men det er tænkt at de benytter hule træer. Vandflagermus jager sent om aftenen Vandflagermusene flyver ud sent om aftenen og som regel direkte til nærmeste sø eller vandløb. Det er karakteristisk for vandflagermus at de nat efter nat følger de samme ledelinjer og kendetegn i landskabet i deres flugt fra kolonien i et hult træ og ned til den nærmeste vandflade – og den omvendte vej tilbage til kolonien.

Sydflagermus *Eptesicus serotinus*^{3,4}

Sydflagermus benytter bygninger som opholdssteder året rundt. De opholder sig både i mindre, og større huse, og holder sig typisk skjult på åbne lofter eller udnytter tagetage. Sydflagermus flyver ind- og ud af deres opholdssteder fra huller ved f.eks. skorstene eller tagudhæng. Sydflagermus er også set anvende erhvervsbygninger til bolig, men foretrækker beboelsesbygninger. Sydflagermus flyver oftest ud lige før eller efter solnedgang (16,2 +/- 8,5 min). Om morgenen er indflyvningen omkring en time før solopgang.

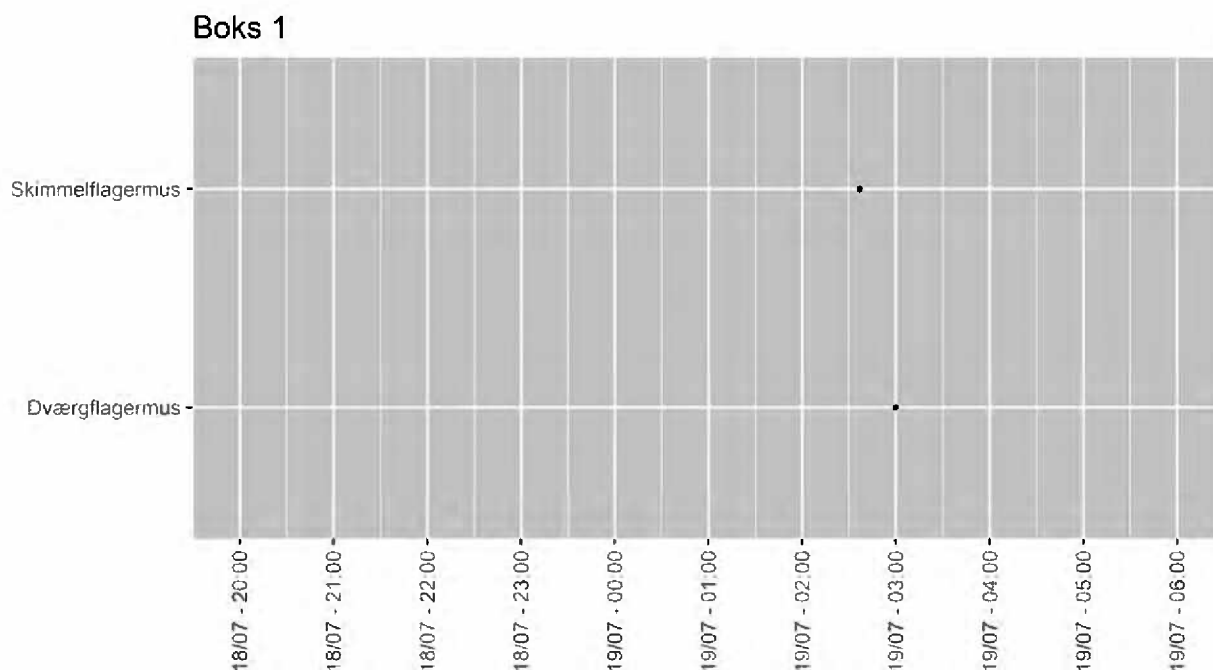
Sydflagermusen er nok ikke afhængig af at følge ledelinjer i landskabet, men ofte følger de skovkanter og levende hegn. Den flyver typisk retlinet i 10-20 meters højde, hvilket også er den foretrukne jagthøjde. Arten følger gerne faste jagtruter i løbet af natten.

4.1 Juli 2023

Der blev lyttet for flagermus område 2 ved Rødovre Stadion hhv. d. 14.-15. juli og 18.-19. juli 2023.

Den 14.-15. juli 2023 blev der ikke registreret kald af flagermus.

Den 18.-19. juli 2023 blev der registreret en skimmelflagermus og en dværgflagermus hhv. klokken 02:45 og klokken 03, se Figur 3. Dette indikerer at der er meget lidt aktivitet af flagermus i dette område. De to registrerede flagermus vurderes at være forbipasserende.

Figur 3. Registreringer af flagermus ved område 2, Rødovre Stadion, d. 18. – 19. juli 2023.

4.2 August 2023

4.2.1 Område 1 *Åvendingen*

Denne lytteboks (boks 5) har kun optagelser af støj.

Der var således ingen registreringer af flagermus i dette område.

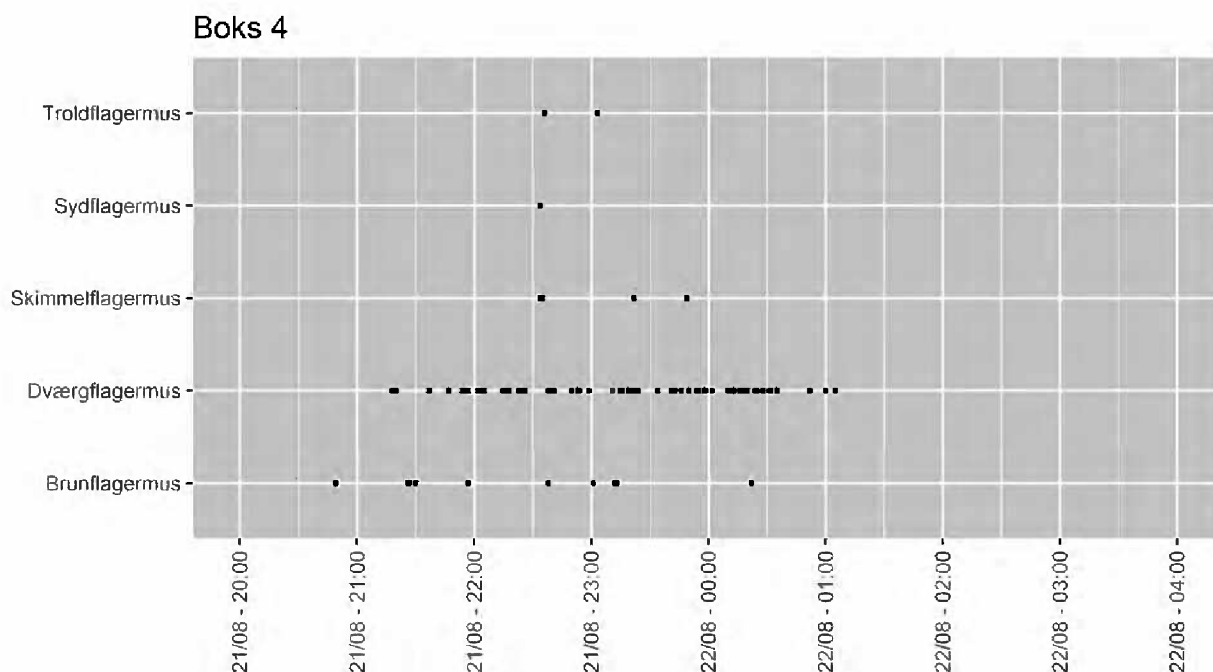
4.2.2 Område 2 *Rødovre Stadion*

Der blev registreret fem arter af flagermus, hhv. troldflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus og brunflagermus, se Figur 4. Den første registrering er brunflagermus ca. kl. 20:45 som er ca. 15 min. efter solnedgang. Arten er sporadisk registreret frem til kl. 00:25. Brunflagermus følger gerne denne samme rute til fouragering hver aften. Registreringerne indikerer at arten formentlig raster ikke så langt fra området og fouragere andre steder senere på natten.

Troldflagermus, sydflagermus og skimmelflagermus er alle registreret få gange mit på natten, hvilket indikerer at de er passerende området.

Dværgflagermus er registreret kontinuerligt fra kl. 21:15 til ca. kl. 01, hvor registreringerne ophører.

Der blev registreret sociale kald, hvilket kan betyde at dværgflagermus i sensommeren har parringsrevir i området.

Figur 4. Registreringer af flagermus ved område 2 Rødovre Stadion d. 21.-22. august 2023.

4.2.3 Område 3 Jyllingevej

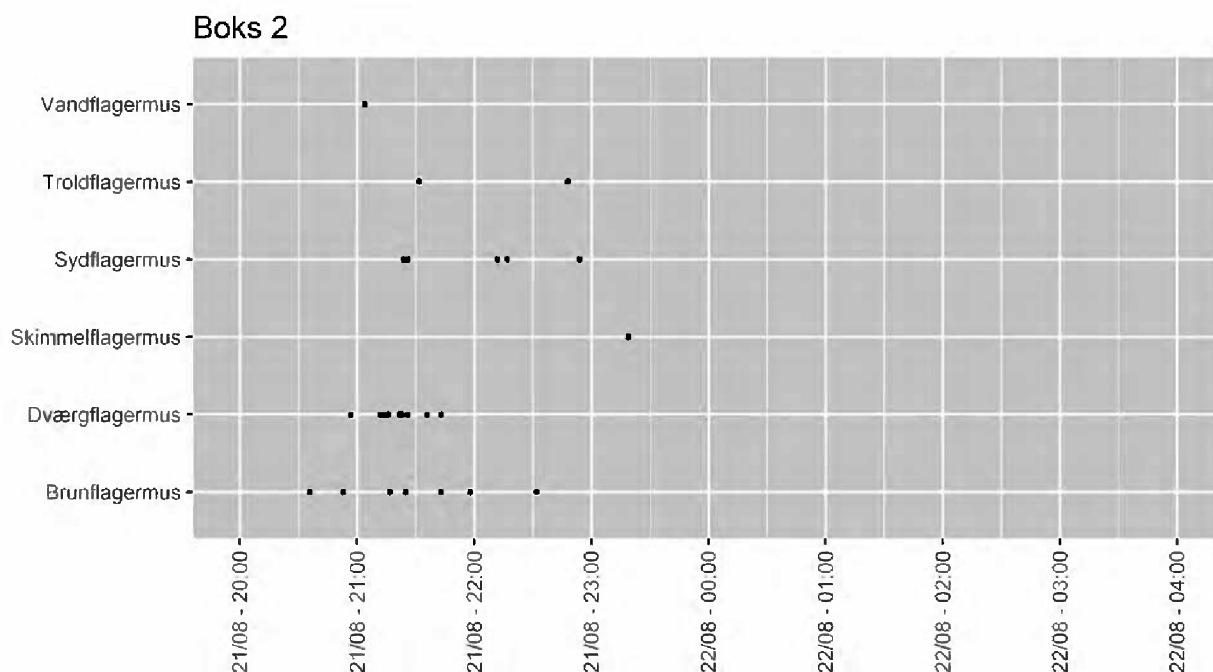
Der er registreret seks arter af flagermus hhv. vandflagermus, troldflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus og brunflagermus, se Figur 5.

Vandflagermus er registreret en enkelt gang ca. en halv time efter solnedgang. Arten anses som sporadisk tilstede i området.

Ligeledes er der kun få eller enkelte registreringer af troldflagermus, sydflagermus og skimmelflagermus. Dværgflagermus er registreret i perioden 20:55 til 21:45. Dog er der ikke registreringer ved daggry, der indikerer at arten flyver tilbage til et rastested i nærheden af lytteboksen. Det kan skyldes flere faktorer. Hvis arten rastede i nærheden af lytteboksen og benyttede en anden rute retur, antages det at der stadig ville være registreringer kort før daggry.

Brunflagermus er registreret første gang kl. 20:35 som er lige ved solnedgang. Arten registreres sporadisk frem til kl. 22:30. Ligeledes er der for heller ikke for brunflagermus registreringer omkring indflyvningstiden ved daggry. Udflyvningstidspunktet indikerer at arterne raster i områder nær Jyllingevej. Det er også muligt at ingen individer er vendt tilbage til dette rastested den pågældende morgen, de flagermus i denne periode på året er mindre stedfaste og ikke bundet til deres ynglekolonier og ynglesteder på samme måde, som de er i yngleperioden.

Det er ingen registrerede lyde på detektoren efter kl. 23:34. Det kan ikke afvises at dette kan indikere en kortslutning og betyder at der derved ikke er optagelser fra daggry på denne lokalitet.

Figur 5. Registreringer af flagermus ved område 3 Jyllingevej d. 21.-22. august 2023.

4.2.4 Område 4 Vanløse Byvej

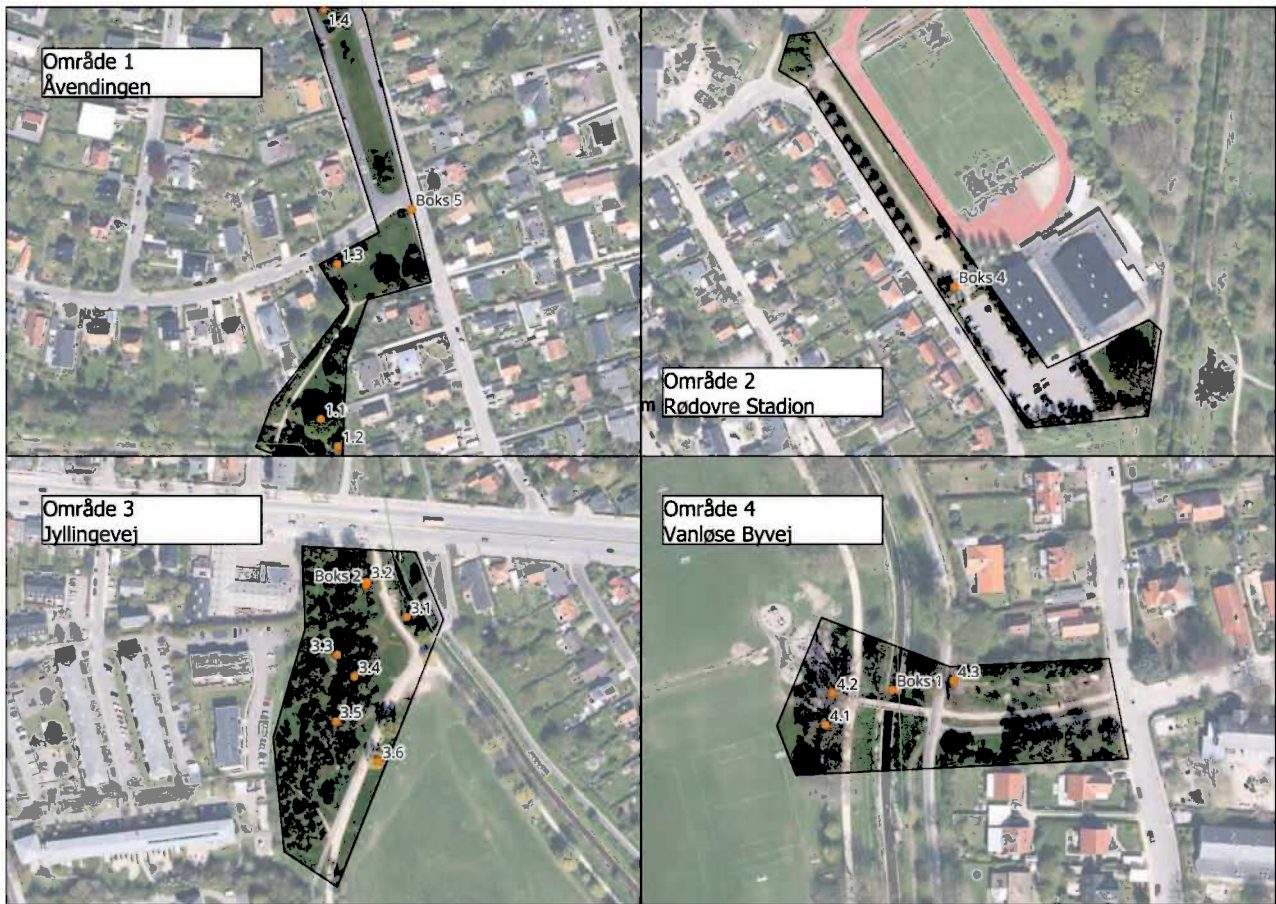
Grundet fejl på mikrofonen var det ikke muligt at analysere kald af optagelserne ved område 4 ved Vanløse Byvej. Lytteboksen var opsat nær Harrestrup Å. Det var muligt ud fra data at identificere, at der første gang er flagermus registreret kl. 20:50 ca. 20 min. efter solnedgang. Det kunne ligeledes ud fra dataet konstateres, at der var stor aktivitet af flagermus og mange kald i dette område. Det forventes at mange flagermus fouragerer langs med og over Harrestrup Å og der derfor er mange optagelser.

5. Sammenfatningen

Ift. med kommende klimasikring af Harrestrup Å Er der foretaget en kortlægning af flagermus og potentielle yngle- og rastetræer. Der blev kortlagt i alt 13 træer med strukturer, der kunne betyde at de kunne anvendes som yngle- og rastested for flagermus. Alléen af himalayabirk vurderes ikke egnet for flagermus, ej heller at kunne blive det indenfor en overskuelig fremtid.

Ved kortlægning af flagermus ved Rødovre Stadion i yngletiden er der ikke fundet indikationer af nærtboende flagermus. Der blev fundet i alt seks arter af flagermus ved kortlægningen i eftersommeren. Fem arter er registreret ved Rødovre Stadion, hvor yderligere en art, vandflagermus, er registreret ved Harrestrup Å. Ved Rødovre Stadion blev registreret sociale kald fra dværgflagermus, der indikerer at arten har parringsrevir i området. Der blev ikke registreret flagermus ved Åveninden. Ved vandløse byvej, var det grundet fejl på detektoren ikke muligt at identificere kald til art, men det kan ud fra data ses, at der er mange registrerede kald af flagermus i området ved Harrestrup Å. Det forventes at der er mange flagermus, der jager langs med og over Harrestrup Å, og at mange flagermus søger til dette område fra andre steder. Registreringerne kort før og efter solnedgang af dværgflagermus og brunflagermus ved Jyllingevej indikerer, at der kan være rastesteder meget nær den opsatte lytteboks.

6. Billedbilag

Figur 6. Oversigt over udpegede træer med ID og placering.

NR.	Træ_ID	Billede	Beskrivelse
Område 1 Åvendingen			
1 - Flagermus	1.1 kortlægning		Kroget og med revner.
2	1.2		Pil med spættehuller.
3	1.3		Birk med huller.

4	1.4		Topdød birk. Begrænset egnet hulheder.
Område 3 Jyllingevej			
5	3.1		Topskåret pil med revner, løs bark, hulerumner.
6	3.2		Torso med huller, revner.

7	3.3		Topdød birk, spættehuller.
8	3.4		Tynd birk, med huller.
9	3.5	Billede mangler.	Topdød birk med huller.
10	3.6	Billede mangler.	Gammelt, dødt med løs bark.
Område 4 Vanløse Byvej			
11/12	4.1/4.2		Større egetræer, kan være egnede for flagermus grundet størrelse.
13	4.3	Billede mangler.	Stort egetræ kunne være egnede grundet størrelse.

	Boks 1		Lytteboks ved Vanløse Byvej
	Boks 2		Lytteboks ved Jyllingevej
	Boks 5		Lytteboks ved Åvendingen

Bilag 2

ved Lars Briggs, Forskerparken Odense, Forskerparken 10, 5230 Odense M,
CVR: DK1669 3502, telefon: +45 2292 7859, email: lb@amphi.dk

Indledning

Projektområdet omfatter tre parceller, i denne rapport benævnt nord, midt og syd. Hver lokalitet blev genstand for en træundersøgelse for at vurdere områderne for deres kvalitet til støtte for rastende flagermusarter. Potentielle rastesteder blev noteret og beskrevet, derefter givet et trænummer og plottet på et kort. Natlige flagermusundersøgelser efterfulgte disse dagundersøgelser. Formålet med de opfølgende flagermusundersøgelser var at vurdere stedet for at se, hvordan flagermusene bruger hvert område, eventuelle optagelser af flagermus, der bruger træerne som rasteområder noteres, desuden noteres generel flagermusaktivitet på stedet, specifikt fouragerende og pendlingsaktiviteter. Flagermusundersøgelserne blev foretaget i perioden mellem 20. juli og 8. august, en periode, der anses for at være optimal for ynglekolonier.

Nordparcel UH14

Potentielle rasteadseder blev fundet i tre træer på det nordlige sted. Et dybt hul fra en rådden gren blev noteret i en vorte-birk vest for stedet. Dette træ havde også betydelig revnet bark. (T1). Yderligere potentielle rasteadseder blev noteret i en vorte-birk (T2) nord for stedet, mest markant en revne i bark. Et yderligere træk er et dybt hul i den anden hovedstamme i en hestekastanje (*Aesculus hippocastanum*) (T3) syd for stedet. Der var en række andre træer og buskområder, men der blev ikke noteret flere væsentlige rasteadseder. Resten af stedet bestod af tæt afklippet græs, med græsarealer, der blev efterladt til at vokse længere omkring træer og buskeområder. Denne praksis er god for andre vilde dyr og insekter, og dermed god for flagermusarter, med den potentielle stigning i antallet af insekter.

Nordlige parcel - Spangen, UH14

Licens: Creative Commons Attribution 4.0
International

Dataejer: Geo Danmark

Data: Ortofoto 2022 (WMS-tjeneste)

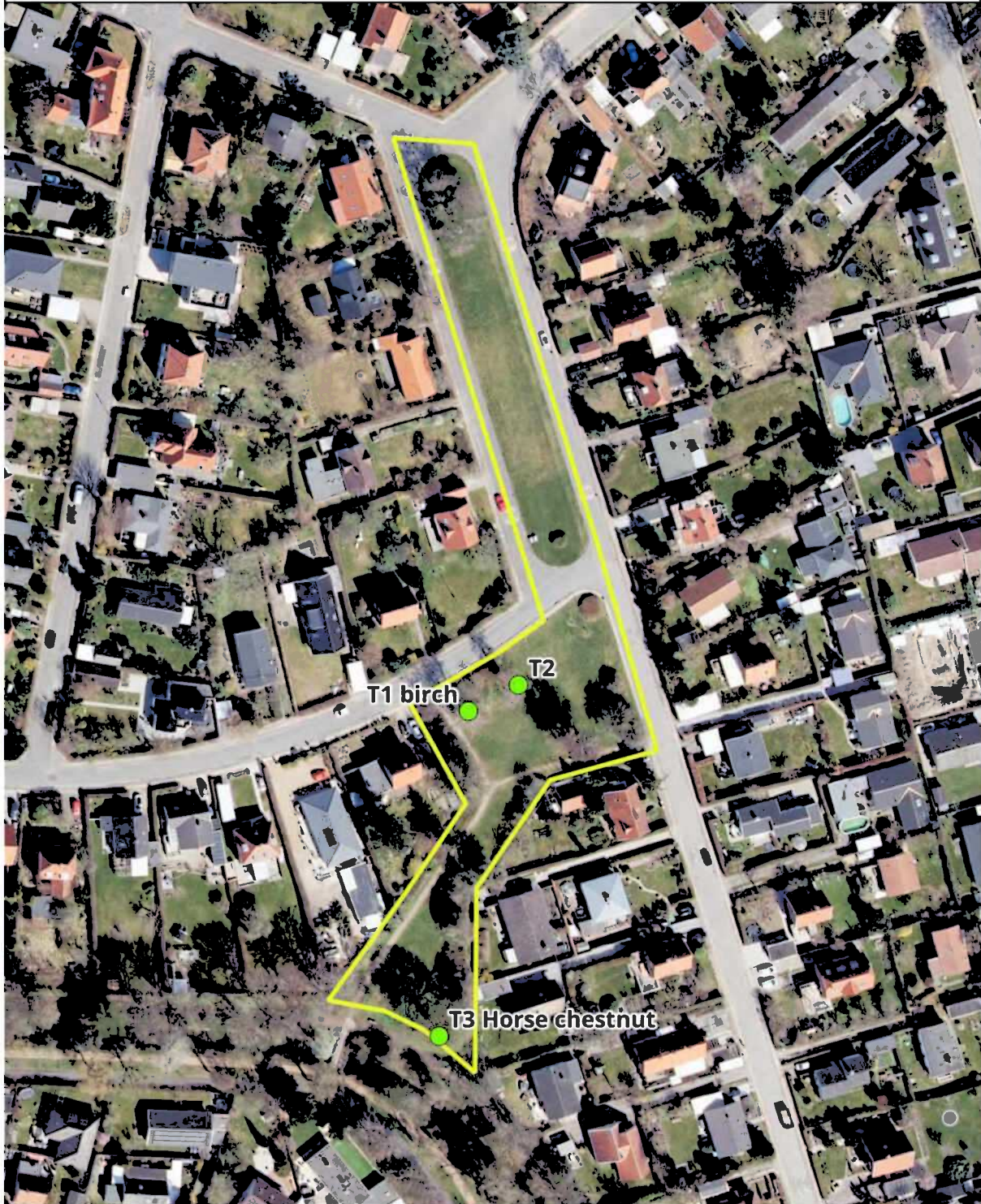
Kilde: Dataforsyningen.dk

Signaturer

 Undersøgelsesområder

1:1.200

Birk træ T1 mistet grenhul (sydside)

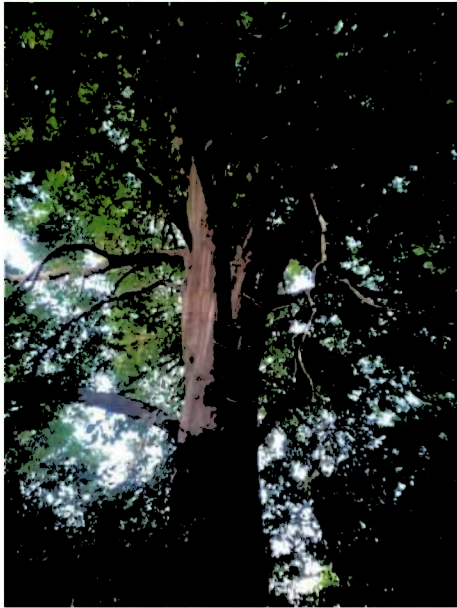
ru, sprækket bark (T1)

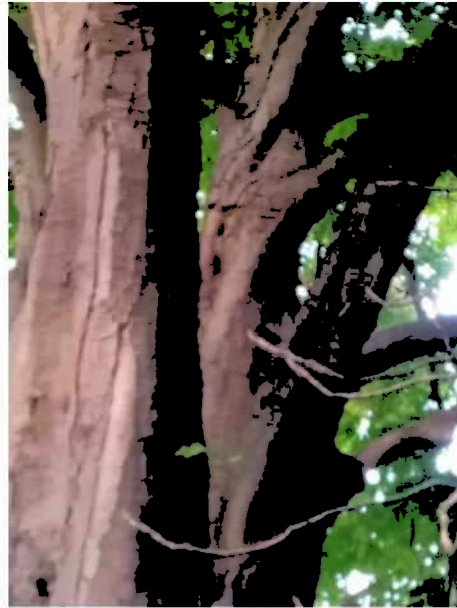
T2 birk

T2 dyb sprække

T3 Heste-kastanie

Hul i stammen, dybt T3

De første skumrings- og daggryundersøgelser blev foretaget den 29. og 30. juli 2022. Skumringsundersøgelsen blev gentaget den 29. juli 2022, da undersøgelsesarealet var blevet udvidet til at omfatte træ T2. Den statiske detektor løb her tør for batteri. Dette anses ikke for at være et alvorligt problem, da der ud fra de gennemførte undersøgelser fås en klar idé om brugen af stedet af flagermus, der blev genereret uden behov for den statiske detektorinformation.

Skumringsundersøgelserne startede 15 minutter før solnedgang og fortsatte i ca. 2 timer. De første flagermuspassager for hver art blev noteret, eventuelle liggsteder blev noteret, betydelig flagermusaktivitet (fouragering/pendling) blev også noteret.

Daggryundersøgelserne startede ca. 1,5 time før solopgang og fortsatte indtil 15 minutter efter solopgang.

Undersøgelsesstatistik

14/07/2022 Skumringsundersøgelse

Solnedgang: 21:44. Undersøgelsen starter 21:29. 16 °C, moderat vind 7m/s syd. Med lejlighedsvis kraftige vindstød.

Det første flagermus, der blev registreret, var en brunflagermus kl. 22:20, 34 minutter efter solnedgang. Det blev bemærket, at flagermusen pendlede højt oppe over stedet og krydsede fra nordøst til sydvest. Flagermusen havde ikke en høj tilknytning til stedet. Størstedelen af den registrerede aktivitet var fra to flagermus, der brugte græsarealerne til fouragering. Der blev ikke registreret flagermus, der rastede på stedet.

15/07/2022 Daggryundersøgelse

Solopgang: 04:46. Undersøgelsen starter kl. 03:00. 14 °C, moderat vind 6m/s.

Meget begrænset aktivitet blev registreret i dagryundersøgelsen, lejlighedsvis fjernt passerende flagermus blev registreret syd for stedet, men de blev antaget ikke at være fra flagermus på stedet. Der blev ikke foretaget nogen væsentlig registrering under undersøgelsen.

29/07/2022 Skumringsundersøgelse

Solnedgang: 21:27. Undersøgelsen starter 21:12. 20 °C ingen skyer, ingen vind (stille).

Første flagermus registreret kl. 21:55 flagermusen blev registreret i trægrænsen mod syd og var ikke registreret som på stedet. Det andet flagermus blev registreret klokken 21:59, en kort pasning 32 minutter efter solnedgang.

Det meste af aktiviteten, der blev noteret på stedet, var fra en eller to flagermus, der brugte græsarealerne til fouragering. Flagermusene brugte stedet til fouragering. Der blev ikke noteret nogen rasteadfærd.

Tager man undersøgelse i betragtning kan det siges, at flagermus regelmæssigt bruger stedet til fouragering. Området er generelt mørkt og stort set upåvirket af direkte lysforurening fra nabohuse og gadelygter. Hvis det er muligt, vil det anbefales at beholde de nævnte træer med flagermuspotentialer in situ, da de på andre tidspunkter kan give rasteplasser for flagermus. Men da der ikke blev registreret flagermus ved at bruge træerne direkte, kan det antages, at de ikke i øjeblikket bruges af flagermus til rasteformål. Det er muligt, at områderne med længere græs har øget arealets egnethed for insektarter, og dermed øget områdets egnethed til fouragerende flagermus.

Mellemparcel DCH0101

Den midterste parcel omfattede en parkeringsplads omkranset af birketræer til alle sider. I de omkringliggende træer blev der observeret en række rastetræk, især i trægrænsen syd for stedet og i den sydlige del af den østlige del af stedet. Trægrænserne er godt forbundet med gode omgivende levesteder. En trægruppe uden for undersøgelsesområdet bestod af tre modne egetræer, som havde potentielle rasteegenskaber. Herunder brækkede grene og sprækker i barken.

Mellemste parcel - Elstedvej (DCH0101) - træer

Licens: Creative Commons Attribution 4.0
International

Dataejer: Geo Danmark

Data: Ortofoto 2022 (WMS-tjeneste)

Kilde: Dataforsyningen.dk

Signaturer

 Undersøgelsesområder

1:1.000

T1 birk, råd hul i stammen

T2 birk, råd hul i gren og knækket gren.

T3 knækket gren

T4 Birk sprækket bark ved flækket i hovedstammen.

T5 betydelig ardannelse og henfald fra tab af gammel gren

Trægruppe 1 (uden for undersøgelsesområdet) 3x modne egetræer med potentielle rastemuligheder (øst for stedet)

2 på hinanden følgende undersøgelser, 1 skumrings- og 1 daggyundersøgelse blev foretaget på stedet natten til den 20. juli 2022 og om morgenen den 21. juli 2022. En statisk detektor blev placeret på stedet for at tage optagelser hele natten natten til den 5. august 2022.

Undersøgelsesstatistik

19/07/2022 Skumringsundersøgelse

Solnedgang: 21:38 undersøgelsesstart: 21:23 temp.: 24°C. Vind: Let vind 2m/s østlig. Klar himmel og tørt.

Den første flagermus, der blev registreret, var en dværgflagermus klokken 21:46, 12 minutter efter solnedgang. Kaldet var fjernt og stammede fra stedet, men det tyder dog på, at der er en rastepads i nærheden. Observationen blev foretaget i den sydøstlige del af lokaliteten. Fra kl. 22:07-22:25 blev der registreret 5 brunflagermus, der pendlede fra nord til sydvest, højt oppe over stedet, disse flagermus stammede ikke fra træer inden for lokalitetsgrænsen. Både brunflagermus og dværgflagermus blev noteret fouragerende på gaden vest for undersøgelsesområdet, med lejlighedsvis bevægelse ind på stedet. En Brunflagermus blev også registreret, der pendlede fra nord til syd ned ad vejen vest for stedet. Der er ringe aktivitet på stedet, selvom begge arter lejlighedsvis brugte det centrale område til fouragering, som et supplement til deres fourageringsadfærd i den tilstødende gade.

20/07/2022 Daggyundersøgelse

Solopgang: 05:55 Undersøgelsesstart: 04:00 temp.: 17 °C. Ingen vind. Klar himmel og tørt.

Der var meget begrænset flagermusaktivitet under daggyundersøgelsen. En enkelt brunflagermus blev registreret pendler over stedet mod nord kl. 04:02.

I betragtning af undersøgelserne blev der registreret begrænset aktivitet på stedet, selvom der blev registreret betydelig pendlingsaktivitet af flagermus, der fløj over stedet. Lejlighedsvis fourageringsaktivitet fandt sted i midten af det hårde underlag, det meste af dette var forbundet med fortsat fourageringsadfærd i den tilstødende gade. To arter af flagermus blev registreret ved brug af stedet, Dværgflagermus og Brunflagermus. Frem for alt er pladsen godt oplyst, med gadelys og lys mod parkeringsområdet. Dette, ud over den begrænsede vegetation på stedet, kan bidrage til den lave mangfoldighed af flagermusarter, både dværgflagermus og brunflagermus er blevet registreret som mindre påvirket af let spild, og lejlighedsvis bruger dette til deres fordel, idet de drager fordel af øget fourageringsmuligheder skabt af insekter, der tiltrækkes af lyset.

Sydlig parcel - UH12UH11

Det sydlige sted var kendetegnet ved en sti med to linjer af træer, der løb parallelt langs hver kant. Træerne varierede i alder og art, nogle var nyplantede og nogle var i moden alder. En række rastende træk blev noteret i træer i dette afsnit. Rastesteder inkluderede afskallende bark og rådhuller.

Sydlig parcel - UH12-UH11

Licens: Creative Commons Attribution 4.0 International

Dataejer: Geo Danmark

Data: Ortofoto 2022 (WMS-tjeneste)

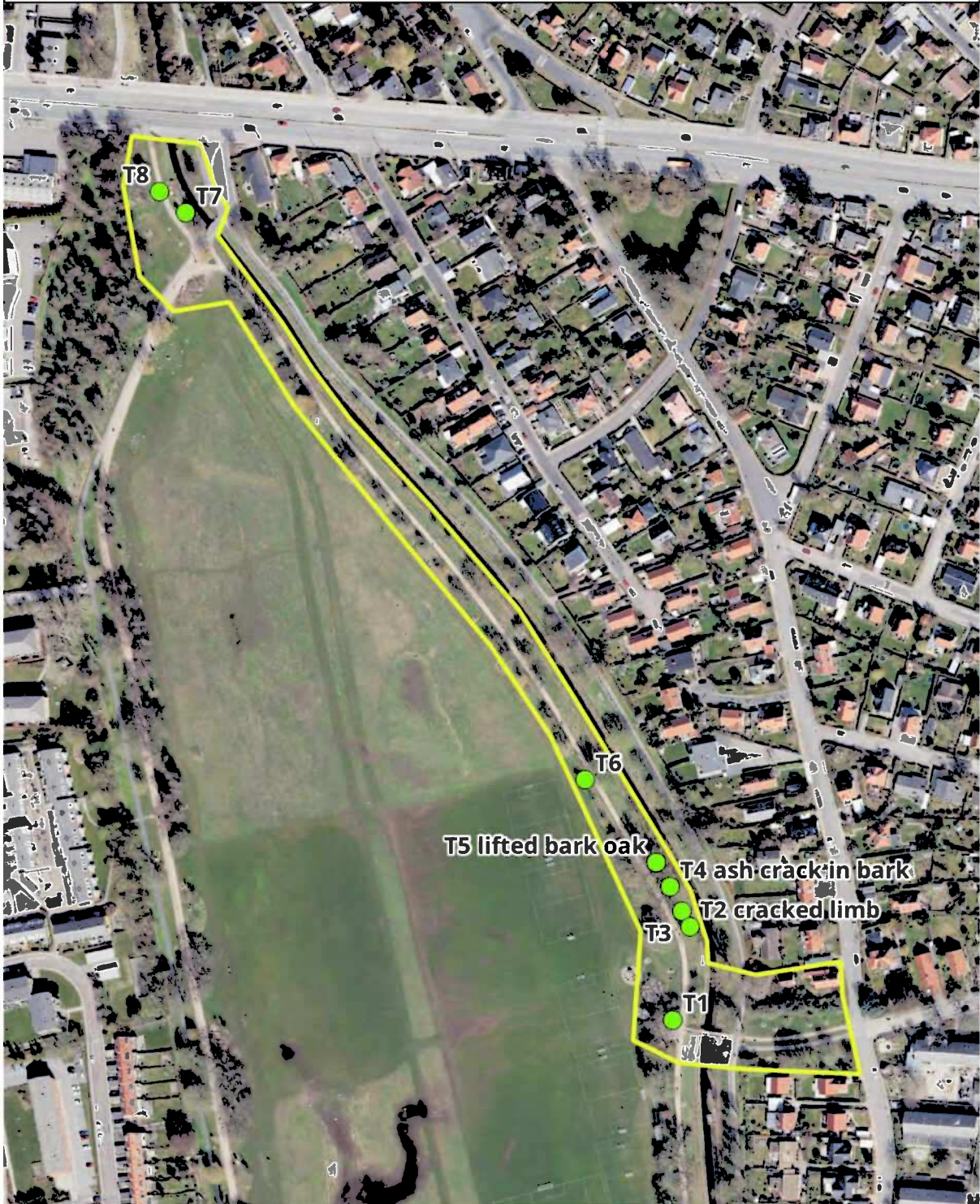
Kilde: Dataforsyningen.dk

Signaturer

 Undersøgelsesområder

1:2.500

T1 modent asketræ – brækket gren

T2 eg revnet gren med løftet bark

T3 Eg, revnet gren med løftet bark.

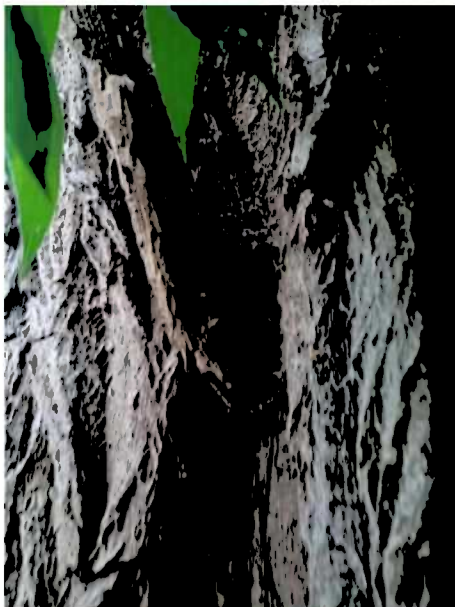
T4 Ask, revne og huller i bark

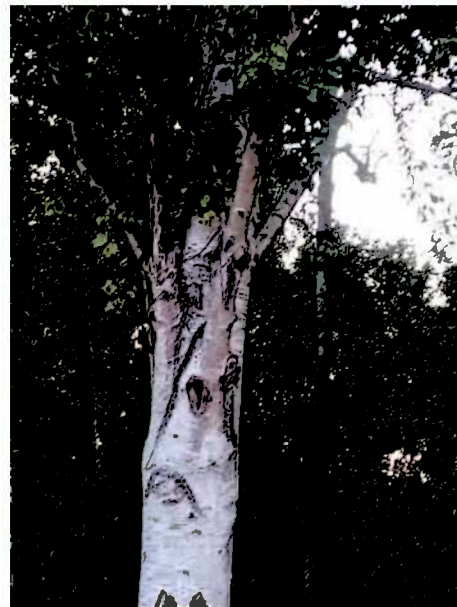
T5 Eg, revnet og løftet bark

T6 Piler, sprækket bark

T7 Pil, sprækket bark

T8 Birk, råd hul

Undersøgelsesstatistik

21/07/2022 Skumringsundersøgelse

Solnedgang 21:36 start kl 21:21 temperatur 24°C. 4m/s let skyet, blæsende fra kl. 22:01

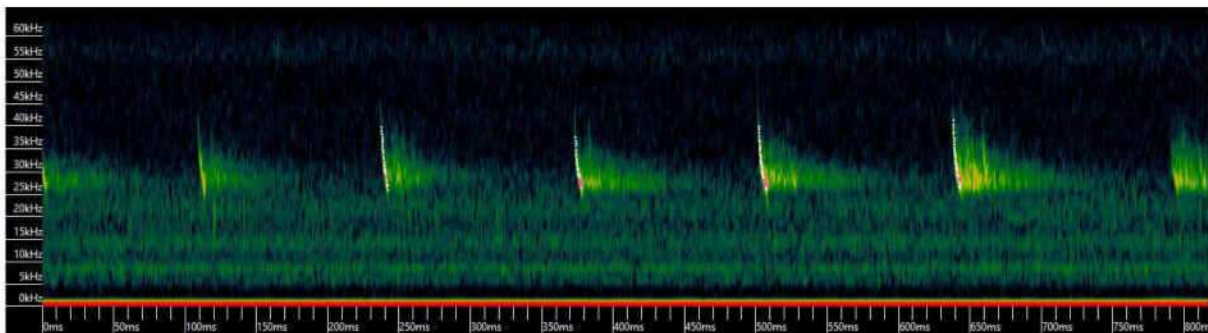
Den første flagermus, der blev registreret, var en dværgflagermus klokken 21:49, den pendlende ned i grøften øst for undersøgelsesområdet fra nord. To brunflagermuss blev optaget kl. 21:58, mens de pendlende over stedet fra nord. Det første sydflagermus blev optaget kl. 22:28 og pendlende op ad baldakinen syd for stedet. Der var betydelig natteaktivitet i græsarealet vest for undersøgelsesområdet. Mere end én brunflagermus brugte området til kontinuerlig fouragering under hele undersøgelsen. Brunflagermus blev også registreret fouragerende over stien, hvor der var huller i træerne og over de lange græsklædte områder øst for stedet. Der var også betydelig pendling og fourageringsaktivitet

af dværgflagermus flagermus langs stien, under trækrønen og lavere nede i luftrummet. Da der blev foretaget optagelser på broen helt i den sydlige del af undersøgelsesområdet, blev der noteret et betydeligt antal flagermus, der brugte vandvejen til både pendling og fourageringsadfærd. Brunflagermus, dværgflagermus og troldflagermus blev registreret kontinuerligt over vandløbet i denne parcel.

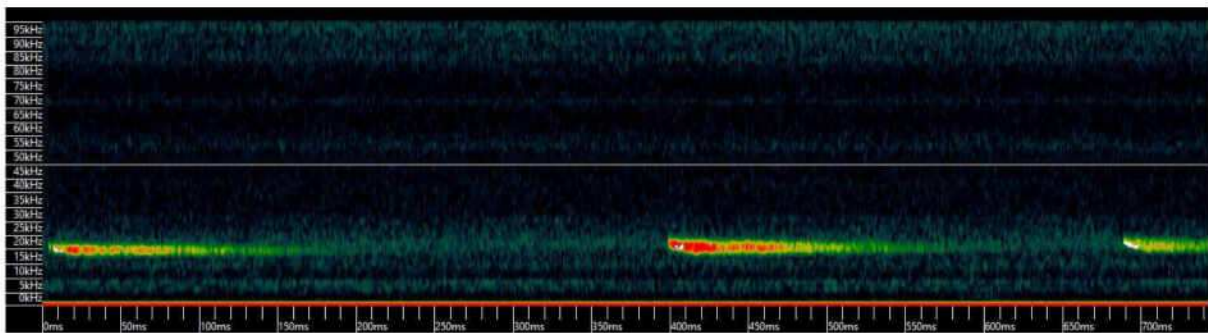
22/07/2022 Daggryundersøgelse

Solopgang 04:58 start: 03:13 18 °C 4m/s SV. 100/5 skydække. Sidste dværgflagermus kald kl. 04:24, brunflagermus kl. 04:31

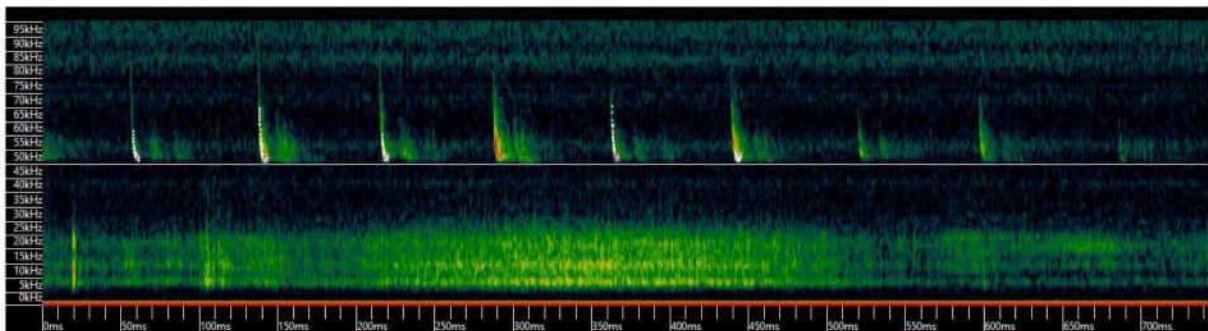
Den overordnede aktivitet svarede til skumringsundersøgelsen, selvom det samlede antal passager var færre. Brunflagermus flagermus brugte stadig græsarealet mod vest til fouragering. Der var betydelig og relativt konsekvent fouragerings- og pendlingsaktivitet fra dværgflagermus registreret i træernes kronetag langs stien. Fodersøgningsadfærd blev også observeret regelmæssigt ved kanalen øst for lokaliteten.

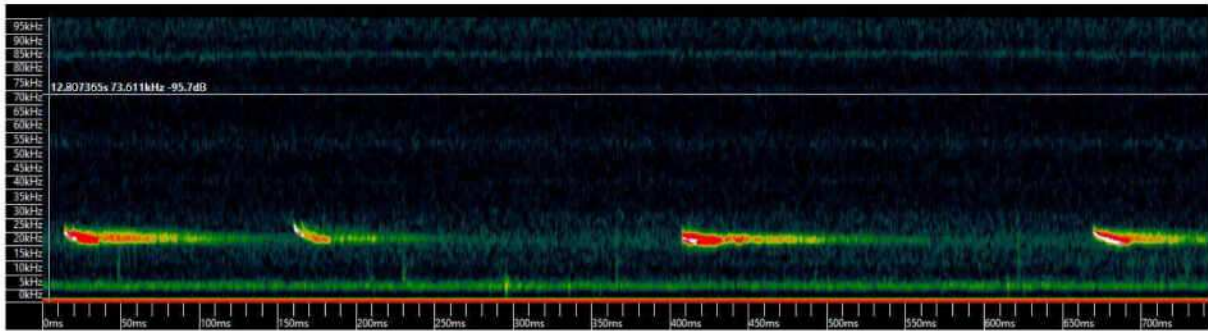
Sydflagermus registreret 21/07/22 kl. 22:35 af observatøren på den sydlige parcel.

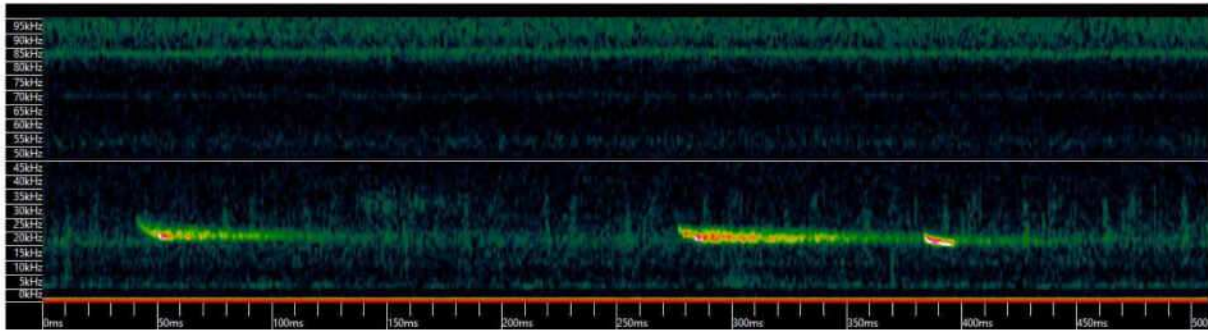
Brunflagermusoptagelse 22/07/22 kl. 04:27 på den sydlige parcel.

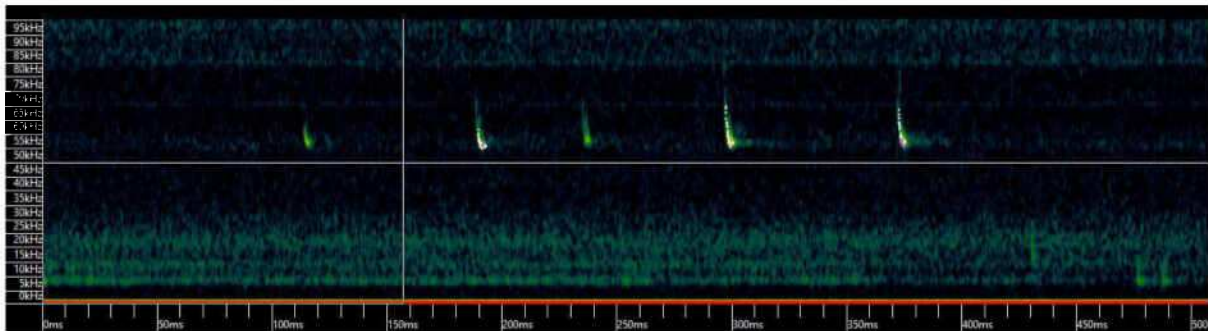
Dværgflagermus 22/02/22 kl. 04:00 på den sydlige parcel.

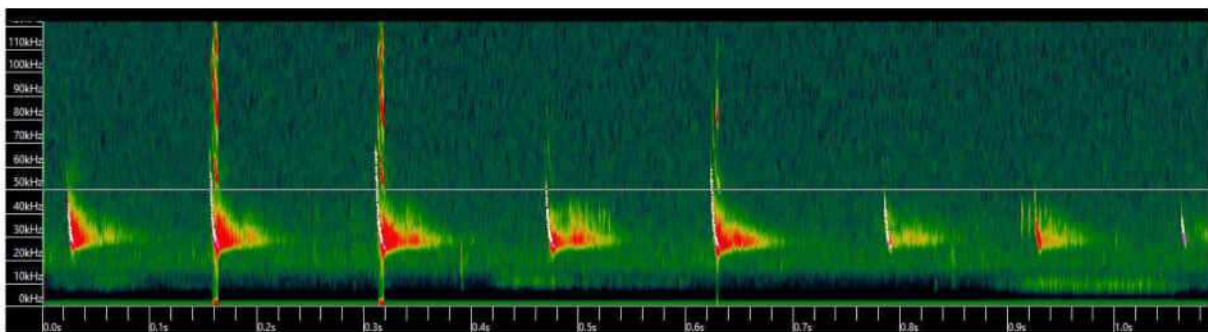
Brunflagermus registreret den 20/07/22 kl. 04:02 på den midterste parcel.

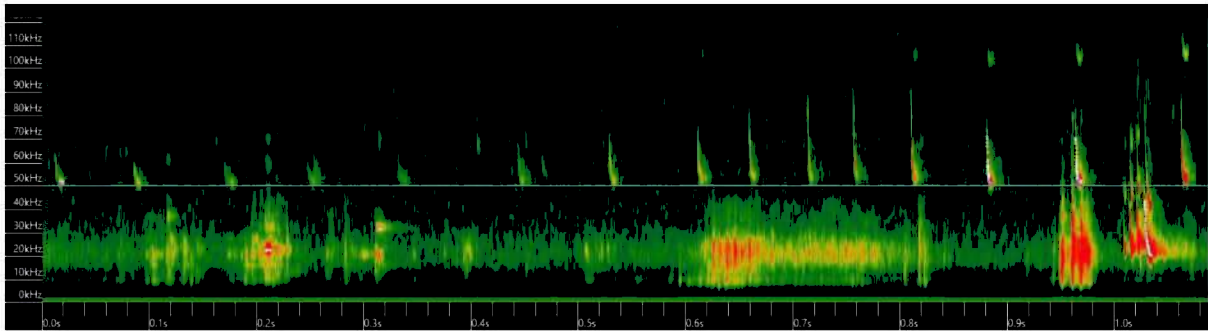
Brunflagermus registreret 29/07/22 kl. 22:21 på den nordlige parcel.

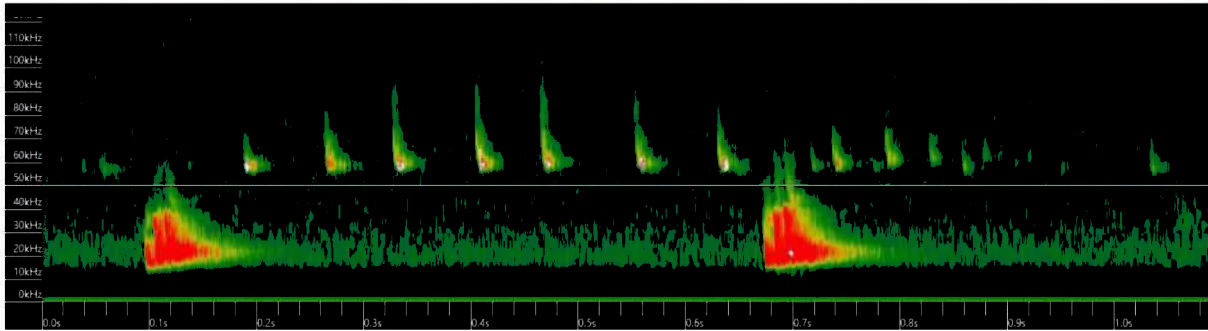
Dværgflagermus optaget d. 29/07/22 kl. 21:59 på den nordlige parcel.

Sydflagermus registreret på den sydlige parcel ved hjælp af statisk detektor. Optagelse foretaget på 21:59 06/08/22

Dværgflagermus optaget 05/08/22 af den statiske detektor kl. 21:58

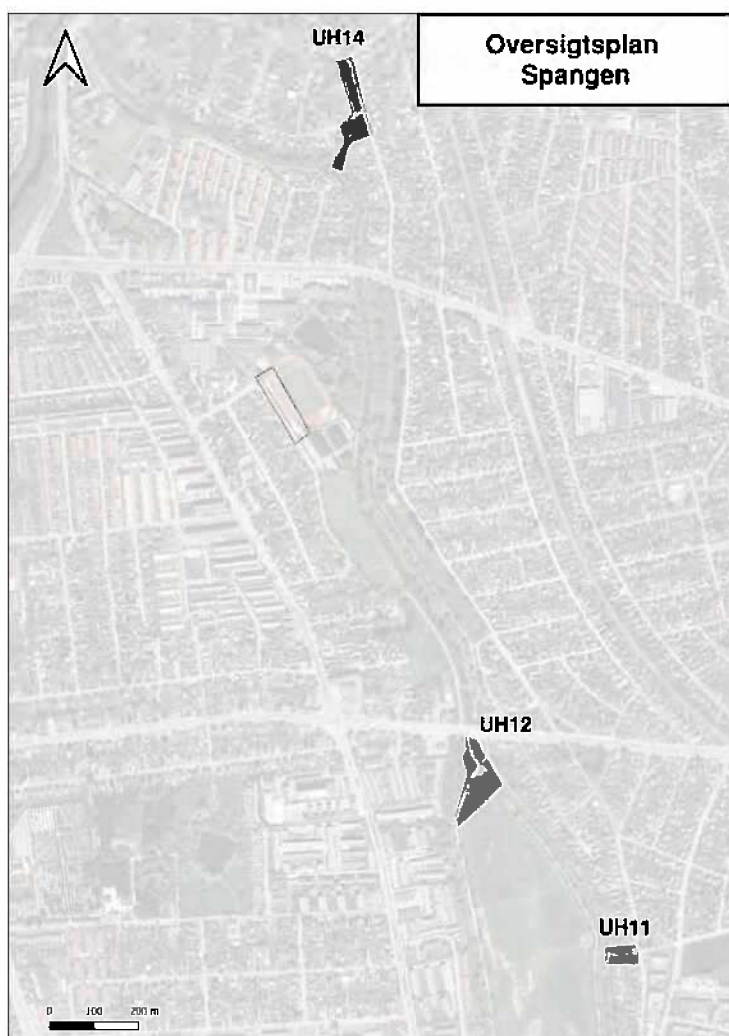
Dværgflagermus med sociale kald optaget kl. 00:01 på den sydlige parcel.

Notat

Påvirkning af træer, Københavns Kommune

1 Indledning og baggrund

HOFOR forestår etablering af en række underjordiske bygværker, der skal medvirke til reducere af aflastninger til Harrestrup Å. Disse bygværker er beliggende på 4 forskellige lokationer, hvoraf de 3 stk. benævnt UH14, UH12 og UH11 er beliggende i Københavns Kommune. På nedenstående figur 1 vises samtlige lokationer og byggepladsafgrænsninger i projektet.

Figur 1. Oversigtskort over projektområdet i HOFOR's projekt Spangen.

I forbindelse med planlægningen for de kommende anlægsarbejder er træer indenfor byggepladsområderne blevet registreret, for at vurdere hvilke træer, der bliver påvirket af anlægsarbejderne, herunder hvorvidt der er behov for at fælde, beskære eller flytte træer, samt hvorvidt disse erstattes i forbindelse med anlægsarbejdet.

2 Grundlag

Københavns Kommune har allerede registreret en del træer på lokationerne UH14 og UH12-UH11, som er at finde på København kortet /1/. Det er i forbindelse med projektets forundersøgelser vurderet nødvendigt at registrere alle træer igen, for at få en mere præcis vurdering af træernes tilstand.

Landinspektørfirmaet LE34/SKEL har i tillæg til dette været på lokationerne i juli 2024 og opmålt træerne med XY-koordinater for hvert enkelt træ, som er placeret indenfor byggepladsområderne. Efterfølgende har planteskolen SITAS, i samme måned, lavet registreringer af træernes art, størrelse og tilstand, for at vurdere hvilke træer, der har en tilstand, der gør, at de er egnede til at flytte, samt tilstanden af de træer, der bliver fældet i forbindelse med projektet. I oktober 2024 er foretaget en opfølgende indmåling og registrering af de træer som i første omgang ikke var kommet med i registreringen grundet bl.a. tæt bevoksning. Registreringen er udført jf. Københavns Kommunes træpolitik 2018-2025 ved brug af København Kommunes "Skema til registrering af træer" /2/.

Rambøll har i 2022 og 2023 foretaget en kortlægning af potentielle flagermustræer inden for eller i nærheden af byggepladsområderne. Sweco har i 2024 foretaget opfølgende undersøgelse af potentielle flagermustræer. Denne undersøgelse er nu afsluttet, og træer nær byggepladsområder er anført i dette notat.

3 Vurderinger og anbefalinger

Generelt er det vurderingen, at det i praksis ikke er muligt at beskytte træer der står inden for de arealer der udlægges til byggepladsområde. Det er således vurderingen, at alle træer der står indenfor byggepladsområderne berøres af anlægsarbejderne, dvs. enten fældes eller flyttes hvis det er muligt. Træer der står tæt på afgrænsningen af byggepladsområdet søges dog bevaret evt. via en kraftig beskæring.

I de efterfølgende afsnit er der opstillet en nærmere vurdering for de enkelte lokaliteter med fokus på dels hvilke træer der berøres af anlægsarbejderne, og dels hvorvidt der forventes at ske ved fældning eller evt. via flytning.

Ved vurderingen er der desuden oplyst hvorvidt der er tale om større træer med en stammeomkreds på over 1 meter, eller træer med en mindre omkreds, ligesom tilstanden af de enkelte træer er vurderet. Den samlede vurdering af alle berørte træer er vedlagt som bilag til dette notat.

Udgangspunktet for HOFOR er, at de enkelte lokationer efter endt udførelse vil blive genbeplantet med nye træer placeret hvor de tidligere stod. Men der lægges op til, at HOFOR sammen med Københavns Kommune aftaler,

hvorledes denne retablering og genbeplantning ønskes gennemført, herunder f.eks. træer og buskadsler, der skal erstattes, træ- og plantesorter og den nærmere udformning for genplantning i projektområderne efter udførelsen.

Enkelte træer på hver lokation er fundet egnet til genplantning, og det anbefales at Københavns Kommune udpeger en egnet erstatningslokalitet, såfremt disse træer ønskes genplantet i forbindelse med rydningen af lokationerne.

3.1 UH14 – Åvendingen

Ved UH14 er byggepladsområdet beliggende dels på matrikel ved hjørnet Åvendingen og Kildeløbet, og dels på Rotunden beliggende nord for dette område. Desuden forventes der enkelte mindre aktiviteter langs den grønne kile ned mod Harrestrup å.

Det vurderes, at alle træer og buske indenfor byggepladsområdet skal fjernes, dvs. fældes eller flyttes, og eventuelt erstattes efter udførelsen. Et mindre antal træer beliggende i den grønne kile ned mod Harrestrup å, hvor anlægsaktiviteterne er begrænsede, søges dog bevaret.

I Figur 2 nedenfor, ses registreringen af træer der forventes påvirket (vist med rød prik) af det kommende anlægsarbejde ved lokation UH14. Træer i eller nær byggepladsområdet der søges bevaret, evt. via let beskæring, er vist som en grøn prik.

Figur 2. Registreringen af træer der forventes påvirket af det kommende anlægsarbejde.

Og i den efterfølgende Figur 3 ses registreringen af hvorledes de forventes påvirket:

- Med orange prik er vist mindre træer der vurderes at kunne flyttes og genplantes
- Med blå prik er vist træer der fældes, og som er registreret med sygdom eller reduceret restlevetid.
- Med brun prik er vist mindre træer der fældes, med en omkreds på maksimalt 100 cm, svarende til en diameter på ca. 30 cm eller mindre.
- Med turkis prik er vist større træer der fældes, med en omkreds over 100 cm, svarende til en diameter på 30 cm eller mere.

Numrene på figuren referer til registrering af træerne, se bilag 01.

Figur 3, Træer ved UH14 med angivelse af hvorledes de påvirkes og deres overordnet tilstand.

I Tabel 1 nedenfor ses en oversigt over antallet af træer, der skal fjernes i forbindelse med anlægsarbejdet samt deres overordnede tilstand. Den nærmere tilstandsvurdering og registrering af træerne indenfor byggepladsområdet er vist i bilag 01.

Tabel 1, Oversigt over antallet af træer, der skal fjernes i forbindelse med anlægsarbejdet ved lokation UH14 samt deres overordnet tilstand.

Antal træer	Overordnet tilstand
4	Træer egnet til genplantning
14	Træer med under 15 års restlevetid eller med sygdom
9	Mindre træer med stammeomkreds <100 cm
3	Større træer med stammeomkreds >100 cm

Ved UH14 er der 4 træer, hvoraf tre er fligebladet birk, der vurderes egnet til genplantning på en erstatningslokalitet. Der skal aftales en erstatningslokalitet med Københavns Kommune hvor disse træer evt. ønskes genplantet.

I relation til træer der fældes, viser den gennemførte registrering, at området hovedsageligt er præget af ældre birketræer. Hovedparten af disse træer er af SITAS vurderet til at have en restlevetid på maksimalt 15 år. Indenfor byggepladsafgrænsningen er der desuden registreret to buskadser, hvori der forekommer flere plantearter. Det anbefales, at der indgås en aftale med Københavns Kommune om, hvordan og med hvilke plantearter buskadserne ønskes erstattet samt hvilke træer, der ønskes erstattet.

Ved rotunden ses en del birketræer i den nordlige ende og en enkel hyld i den sydlige del. Ud fra SITAS' vurdering er her flere træer, hvis restlevetid er på maksimalt 10 år.

Det vides for nuværende tidspunkt ikke om området syd for bassinet vil være en del af den samlede byggepladsafgrænsning for UH14. Det er derfor besluttet at foretage registrering af træerne på dette sted for at sikre nøjagtig dokumentation til fremtidig reference. Det forventes dog pt. ikke at dette område vil blive kraftigt berørt, og der lægges således op til at de fleste træer søges således bevaret, evt. beskåret.

I Figur 4 og Figur 5 nedenfor ses et eksempel på træer med en vurderet levetid på under 15 år eller med sygdom, samt eksempel på træ egnet til flytning og genplantning.

Figur 4, Eksempel på træer med levetid under 15 år eller med sygdom. (Birketræer ved Rotunden)

Figur 5, Eksempel på træ der genplantes

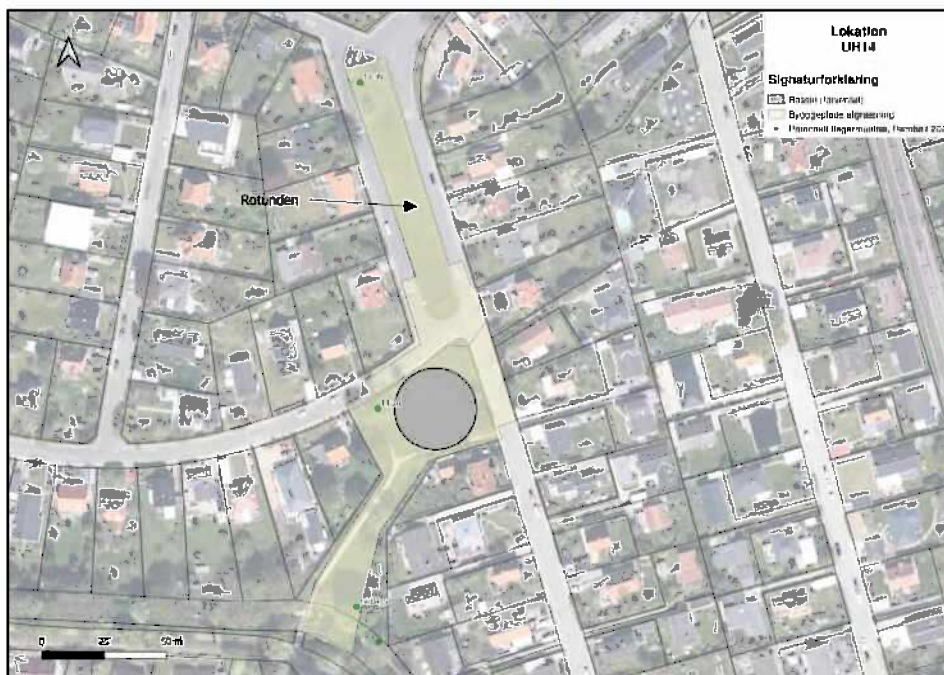
Eventuelle flagermustræer inden for byggepladsen

Sweco har ved gennemgang af træerne og de gennemførte feltundersøgelser ikke fundet potentielle flagermustræer i Rotunden eller området lige omkring bassinet. Sweco har i 2024 inspiceret hulhederne i birketræet vest for bassinet som Rambøll har udpeget som potentielt flagermustræ (14.20 på kort nedenfor). De inspicerede hulheder er ikke egnede opholdssteder for flagermus pga. for lille dybde ind i træet.

Desuden blev den grønne 'kile' mellem bassinet og Harrestrup Å besigtiget, og to potentielle træer i den sydlige del af dette område undersøgt. Begge disse træer er egnede som flagermustræer. Det egnede flagermustræ indenfor byggepladsarealet er 14.04, mens det andet træ er beliggende udenfor

byggepladsarealet. Ingen af disse træer er planlagt fældet eller flyttet ved dette arbejde.

Projektnummer 41008951
Projekt Spangen - total rådgivning

Figur 6, Registret potentielle flagemus træer (Rambøll 2023) vist med grøn prik. Træer uden nummerering er udenfor arbejdsareal.

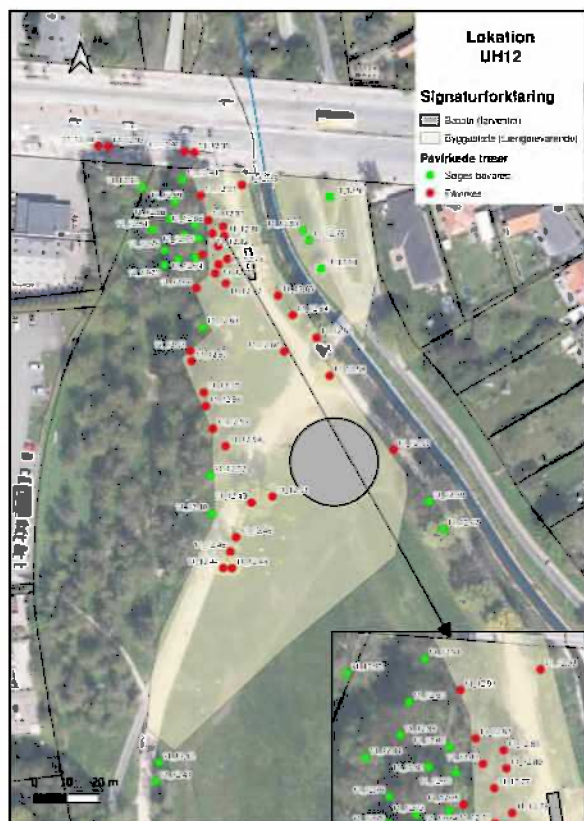
Figur 7, Flagemustræer ved UH14-byggepladsen vist med blå prik

3.2 UH12– Jyllingevej

Ved UH12 er byggepladsområdet beliggende på den nordlige del af Damhusengen samt langs birkelunden nord for Damhusengen. Der forventes etableret en adgangsvej til byggepladsen med indkørsel fra Jyllingevej. Området ved UH12 er afgrænset af en grussti med birkelund på vestlige side og spredt beplantning i form af forskellige træarter på østlig side. Det vurderes

nødvendigt at fjerne en del af disse for at skabe den nødvendige plads til byggeplads og adgangsforhold.

I Figur 8 nedenfor, ses registreringen af træer der forventes berørt af det kommende anlægsarbejde ved lokation UH12 (vist med en rød prik). Træer i eller nær byggepladsområdet der søges bevaret, evt. via beskæring, er vist som en grøn prik.

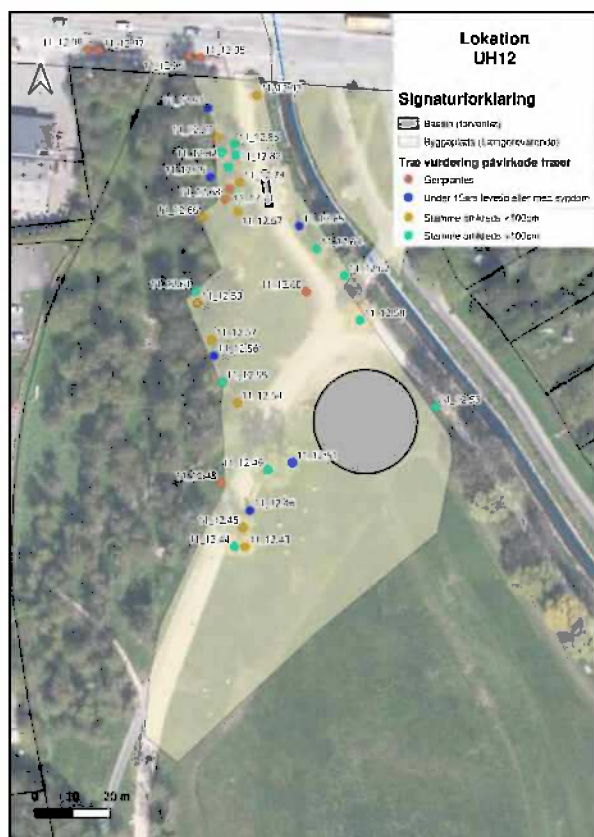

Figur 8, Registreringen af træer der forventes berørt af det kommende anlægsarbejde.

Og i den efterfølgende Figur 9 ses registreringen af hvorledes de forventes påvirket:

- Med orange prik er vist mindre træer der vurderes at kunne flyttes og genplantes
- Med blå prik er vist træer der fældes, og som er registreret med sygdom eller reduceret restlevetid.
- Med brun prik er vist mindre træer der fældes, med en omkreds på maksimalt 100 cm, svarende til en diameter på ca. 30 cm eller mindre.
- Med turkis prik er vist større træer der fældes, med en omkreds over 100 cm, svarende til en diameter på 30 cm eller mere.

Numrene på figuren referer til registrering af træerne, se bilag 2.

Figur 9, Registrering af træer ved lokation UH12 med angivelse af deres overordnet tilstand.

I Tabel 2 nedenfor ses en oversigt over antallet af træer, der skal fjernes i forbindelse med anlægsarbejdet, samt deres overordnet tilstand. Den nærmere tilstandsvurdering og registrering af træerne indenfor byggepladsområdet er vist i bilag 02.

Tabel 2, Oversigt over antallet af træer, der skal fjernes i forbindelse med anlægsarbejdet ved lokation UH12 samt deres overordnet tilstand.

Antal træer	Overordnet tilstand
8	Træer egnet til genplantning
6	Træer med under 15 års restlevetid eller med sygdom
10	Mindre træer med stammeomkreds <100 cm
11	Større træer med stammeomkreds >100 cm

På Figur 8 er vist hvilke træer beliggende indenfor byggepladsafgrænsningen, som det vurderes nødvendigt at fælde. Det vil desuden være nødvendigt at udføre træfældning ved adgangsvejen for at sikre passage for køretøjer til den kommende byggeplads. Disse træer er hovedsagelig nyere birketræer. Derudover er der et nyplantet birketræ (nr. 11_12.50) i krydset ved grusstierne, som det vil være nødvendigt at flytte til en egnet erstatningslokalitet.

De fire træer som er vurderet egnet til genplantning, kan genplantes hvis Københavns Kommune udpeger en egnet erstatningslokalitet. Det skal påpeges

at de øvrige fire træer der er vurderet egnet til genplantning står langs Jyllingevej og hører under Rødovre Kommune (nr. 11_12_87 & 11_12_86), det er dermed Rødovre Kommune der udpeger en egnet erstatningslokalitet.

På Damhusengen umiddelbart øst for bygværket er der imidlertid 3 ældre egetræer der med deres placering meget tæt på bygværket vil blive påvirket. De 2 af træerne søges dog bevaret, hvorimod det formentlig vil være nødvendigt at fælde træet der står meget tæt på bygværket for at kunne udføre arbejdet.

På Figur 10 og Figur 11 nedenfor ses et eksempel på træ egnet til flytning og genplantning, samt eksempel på et træ med en vurderet levetid på under 15 år eller med sygdom.

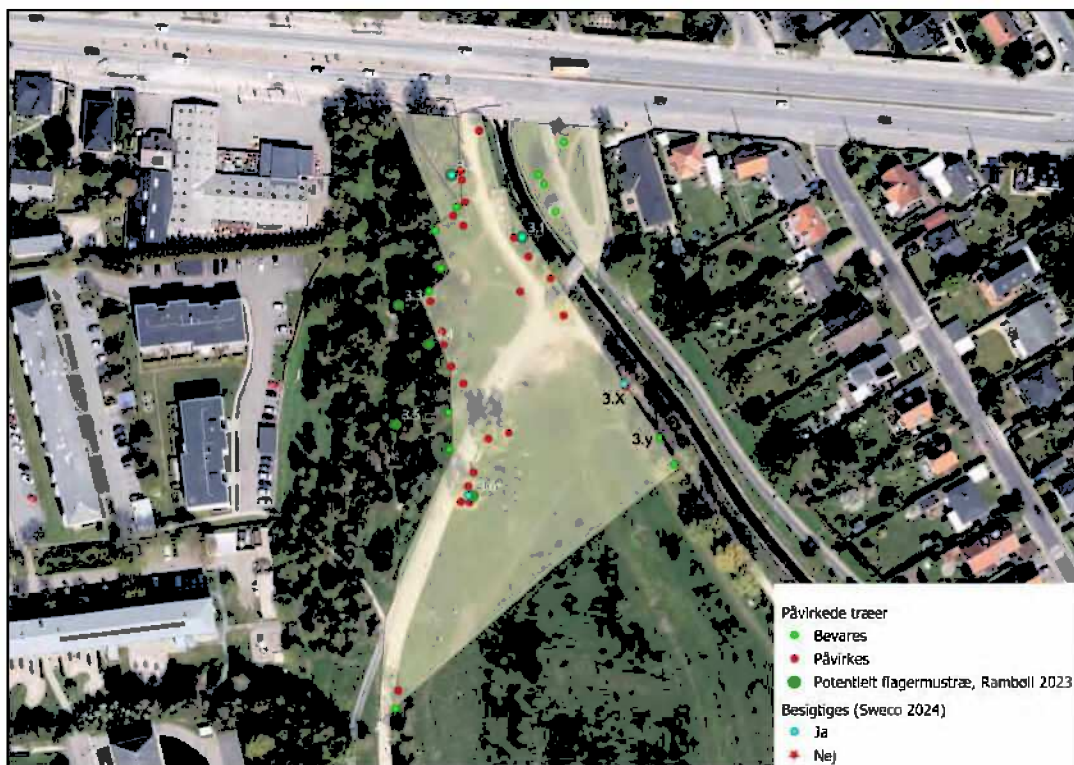
Figur 10, Eksempel på træ der genplantes ved UH12

Figur 11, Eksempel på træ med levetid under 15 år eller sygdom ved UH12

Eventuelle flagermustræer inden for byggepladsen

Ved UH12 blev der i alt undersøgt 5 potentielle flagermustræer, dels nogle der tidligere er oplyst af Rambøll og dels nogle udpeget som mulige af Sweco. Ingen af træerne er egnede som flagermustræer.

Figur 12 Område UH12 oversigtskort over besigtigede potentielle flagermustræer

3.3 UH11– Toftøjevej

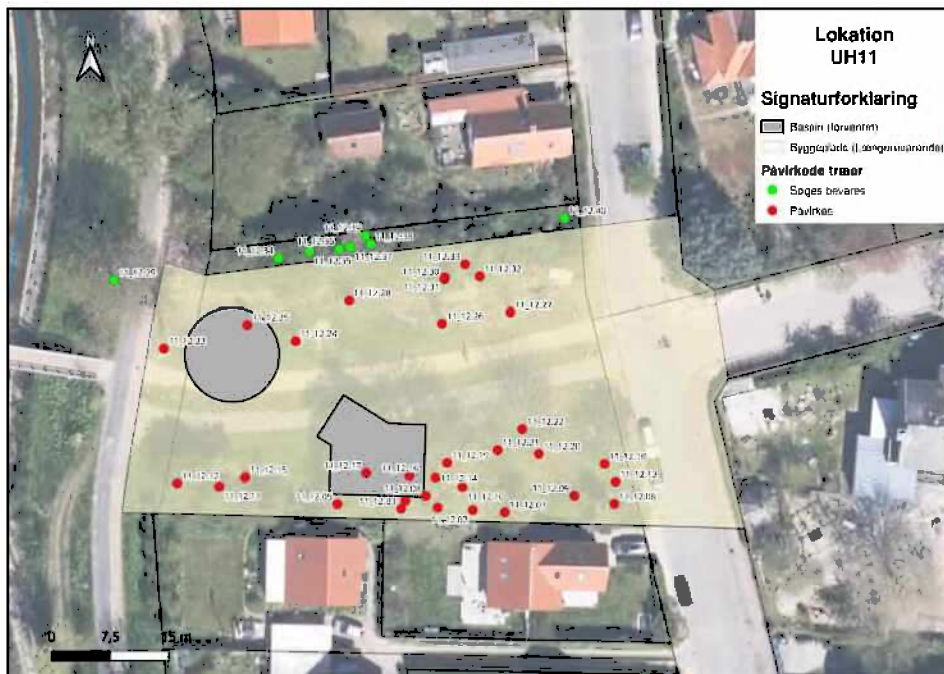
Ved UH11 er byggepladsområdet beliggende på Toftøjevej på matrikel for enden af Vanløse Byvej ned mod Harrestrup å. Til byggepladsen vil der være vejadgang fra Vanløse Byvej/Toftøjevej. Det forventes, at alle træer og buske inden for det afgrænsede område til byggepladsen, som er angivet på figur 9 skal fældes. De træer og buske der er placeret på den smalle matrikel nord for byggepladsområdet søges dog bevaret evt. beskåret.

I Figur 13 nedenfor ses registreringen af træer, der forventes berørt af kommende anlægsarbejde ved lokation UH11 (vist med en rød prik). Træer i eller nær byggepladsområdet der søges bevaret, evt. via let beskæring, er vist som en grøn prik. Under opmåling af træer ved UH11 er opstået

uoverensstemmelser mellem LE34 og Sitas vurdering af træer begrundet træernes placering i tæt buskads (vist med sort prik).

31-10-2024

Projektnummer 41008951
Projekt Spangen - total rådgivning

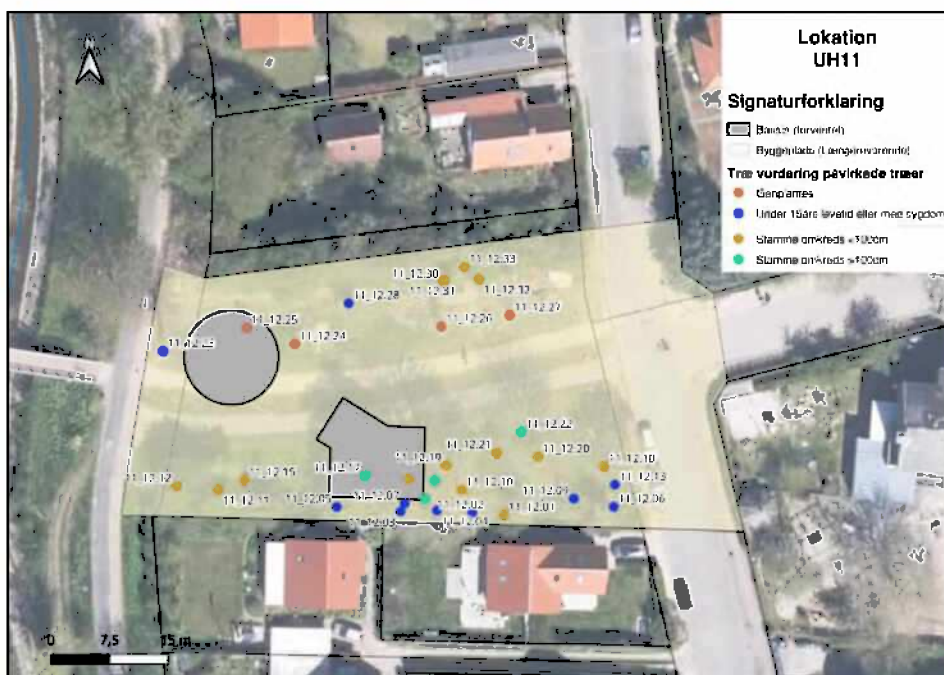

Figur 13, Registreringen af træer der forventes berørt af det kommende anlægsarbejde.

Og i den efterfølgende Figur 14 ses registreringen af hvorledes de forventes påvirket:

- Med orange prik er vist mindre træer der vurderes at kunne flyttes og genplantes
- Med blå prik er vist træer der fældes, og som er registreret med sygdom eller reduceret restlevetid.
- Med brun prik er vist mindre træer der fældes, med en omkreds på maksimalt 100 cm, svarende til en diameter på ca. 30 cm eller mindre.
- Med turkis prik er vist større træer der fældes, med en omkreds over 100 cm, svarende til en diameter på 30 cm eller mere.

Numrene på figuren referer til registrering af træerne, se bilag 02.

Figur 14, Registrering af træer ved lokation UH11 med angivelse af deres overordnede tilstand.

I Tabel 3 nedenfor ses en oversigt over antallet af træer, der skal fjernes i forbindelse med anlægsarbejdet, samt deres overordnede tilstand. Resultatet af tilstandsvurderingen af træerne indenfor byggepladsområdet er vist i bilag 02.

Tabel 3, Oversigt over antallet af træer, der skal fjernes i forbindelse med anlægsarbejdet ved lokation UH11 samt deres overordnede tilstand.

Antal træer	Overordnet tilstand
4	Træer egnet til genplantning
9	Træer med under 15 års restlevetid eller med sygdom
13	Mindre træer med stammeomkreds <100 cm
4	Større træer med stammeomkreds >100 cm

Der er fire træer, der er plantet for nyligt og som vurderes egnet til genplantning, hvis Københavns Kommune har en erstatningslokalitet.

I relation til træer der skal fældes, så er der på lokationen blevet observeret både nyplantede og ældre træer, i form af bl.a. ask, birk og paradisæbletræer. Den nærmere registrering fremgår af bilag 02.

I Figur 15 og Figur 16 nedenfor ses et eksempel på træ egnet til flytning og genplantning, samt eksempel på træ med en vurderet levetid på under 15 år eller med sygdom.

31-10-2024

Projektnummer 41008951
Projekt Spangen - total rådgivning

Figur 15, Eksempel på træ ved UH11 der flyttes og genplantes.

Figur 16, Eksempel på træ ved UH11 med levetid under 15 år eller sygdom.

Eventuelle flagermuse træer i byggepladsarealer

Der er ikke fundet flagermusegnede træer inden for arbejdsområdet ved UH11.

Rambøll har i 2023 udpeget træ 4.3 som potentielt flagermustræ, beskrevet som stort egetræ, der kan være egnet på grund af størrelsen. Ved Sweco's besigtigelse i 2024 kunne det konstateres at der ikke findes større egetræer inden for arbejdsområdet. Træ 11_12.14 beskrives af SITAS som et asketræ med sår fra grenbrud i +6 m højde, træet er sundt med en restlevetid på + 25 år. Der er ikke konstateret flagermusegnede hulheder i træet og træet vurderes ikke egnet til flagermus.

Referencer

/1/ Københavnerkortet (<https://kbhkort.kk.dk/spatialmap>)

/2/ Københavns Kommunes Træpolitik 2018-2025
(https://kk.sites.itera.dk/apps/kk_pub2/index.asp?mode=detalje&id=1522)

Bilag

Bilag 01 Vurderingsskema træer UH14, oktober 2024, udarbejdet af
SITAS

Bilag 02 Vurderingsskema træer UH11 & UH12, oktober 2024, udarbejdet
af SITAS

Bilag 03 Flagermuskortlægning, 2023, udarbejdet af Rambøll

41008951
 Vurderingskema for træer
 UH14

ID	Træart	Stamme omkreds	Frihøjde	Krone diameter	Totalhøjde	Restlevetid	Kommentar	Vurdering
14.01_S	Hvidtjørn	60cm	0m	4m	5m	+25 år	Flerstammet	Sund levetid
14.02_S	Hylde	30cm	0m	3m	4m	+25 år	Flerstammet	Sund levetid
14.03_S	Majtræ	35cm	0m	4m	6m	+25 år	Flerstammet	Sund levetid
14.04_S	Hestekastanje	340cm	4m	12m	20m	+25 år		Sund levetid
14.05_S	Pagodekornel	60cm	0m	6m	4m	+25 år	Flerstammet	Sund levetid
14.06_S	Pagodekornel	35cm	0m	7m	5m	+25 år	Flerstammet	Sund levetid
14.07_S	Pagodekornel	25cm	0m	4m	3m	+25 år	Flerstammet	Sund levetid
14.08_S	Pagodekornel	60cm	0m	7m	5m	+25 år	Flerstammet	Sund levetid
14.09_S	Hvidtjørn	90cm	0m	5m	8m	+25 år	Flerstammet	Sund levetid
14.10	Hvidtjørn	90cm	0m	5m	8m	+25 år	Presset af nabotræ	Under 15års levetid eller med sygdom
14.11_S	Hvidtjørn	95cm	0m	4m	5m	10 år	Flerstammet. Plaget af efue i kronene. Toptør	Under 15års levetid eller med sygdom
14.12_S	Hvidtjørn	125cm	0m	7m	10m	10 år	Flerstammet. Plaget af efue i kronene. Toptør	Under 15års levetid eller med sygdom
14.13_S	Gråpil	30cm	0m	4m	5m	+25 år	Flerstammet	Sund levetid
14.14_S	Hvidtjørn	55cm	2m	5m	7m	+25 år		Sund levetid
14.15	Birk	105cm	3m	6m	8m	+25 år		Sund levetid
14.16	Alm. røn	75cm	3m	6m	9m	+25 år	Plaget af efue i kronen	Under 15års levetid eller med sygdom
14.17	Birk	175cm	2m	8m	17m	+ 25 år		Sund levetid
14.18_S	Hvidtjørn	75cm	0m	7m	5m	15 år	Flerstammet	Under 15års levetid eller med sygdom
14.19	Hvidtjørn	75cm	0m	7m	5m	15 år	Flerstammet, Toptør	Under 15års levetid eller med sygdom
14.20	Birk	220cm	4m	10m	18m	+ 25 år	Hulhed i stammesår 15cm Ø	Under 15års levetid eller med sygdom
14.21	Bøg	85cm	2m	7m	10m	+25 år		Sund levetid
14.22	Guldregn	30cm	0m	4m	5m	+ 25 år	Flerstammet. Stammesår som er typisk for arten	Under 15års levetid eller med sygdom
14.23	Birk	85cm	2m	7m	8m	15 år	Begyndende toptørhed	Under 15års levetid eller med sygdom
14.24	Birk	85cm	2m	4m	15m	+25 år		Sund levetid

41008951
Vurderingskema for træer
UH14

41008951
 Vurderingskema for træer
 UH11_12

ID	Træart	Stamme omkreds	Totalhøjde	Krone diameter	Frihøjde	Restlevetid	Kommentar	Vurdering
11_12.01	Hvidtjørn	60	10	6	1	estlevetid	Døde grene i kronen.	Sund levetid
11_12.02	Scarlagentjørn	60	4	2	1	tlevetid 1	Bliver kvalt af efeu.	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.03	Scarlagentjørn	60	5	4	1	tlevetid 1	Bliver kvalt af efeu.	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.04	Hvidtjørn	60	8	6	1	tlevetid 1	Bliver kvalt af efeu.	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.05	Scarlagentjørn	50	6	6	0	tlevetid 5	Bliver kvalt af efeu.	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.06	Scarlagentjørn	30	6	3	0	tlevetid 5	Bliver kvalt af efeu.	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.07	Elm	40	6	5	1	tlevetid 5	Bliver kvalt af efeu.	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.08	Ask	125	20	10	10	estlevetid	2 stammet. Kan flække ved basis	Sund levetid
11_12.09	Hvidtjørn	60	10	5	0	tlevetid 5	Bliver kvalt af	Under
11_12.10	Birk	95	15	5	3	estlevetid	Visne bundgrene. Presset af nabotræer	Sund levetid
11_12.11	Elm	35	5	6	0	+25 år	Skæv obs på elmesyge	Sund levetid
11_12.12	Hvidtjørn	60	5	6	0	+ 25 år	Står i blandet buskads	Sund levetid
11_12.13	Elm	40	10	6	1	tlevetid 5	Bliver kvalt af efeu. Obs. På elmesyge	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.14	Ask	155	20	15	5	estlevetid	Presses lidt af nabotræer.	Sund levetid
11_12.15	Hyld	30	4	3	1	estlevetid		Sund levetid
11_12.16	Elm	60	13	4	0	estlevetid	2 stammet. Obs. på elmesyge	Sund levetid
11_12.17	Birk	160	13	9	5	estlevetid	Udflåd fra stammesår 8 cm Ø	Sund levetid
11_12.18	Elm	95	8	9	1	estlevetid	Flerstammet. Obs. på elmesyge	Sund levetid
11_12.19	Ask	32	4	5	1	estlevetid	Presses af nabotræer. Skæv med en hældning på 15-20o	Sund levetid
11_12.20	Ask	80	15	8	3	estlevetid	2 stammet. Kan flække ved basis	Sund levetid
11_12.21	Elm	45	7	4	1	estlevetid	Obs. på elmesyge. Træet er markeret på bilag 1	Sund levetid
11_12.22	Ask	100	15	8	4	estlevetid	Presses lidt af nabotræer.	Sund levetid

41008951
 Vurderingskema for træer
 UH11_12

11_12.23	Ask	250cm	20m	8m	8m	+25 år	Store sår fra grenbrud i 6+ 12m højde. Kronen halveret Skæv med en hældning på 10-15 grader øst	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.24	Paradisæble	22cm	4m	3m	2m	+25 år	Nyplantet. Kan genplantes	Genplantes
11_12.25	Paradisæble	23cm	4m	3m	2m	+25 år	Nyplantet. Kan genplantes	Genplantes
11_12.26	Paradisæble	22cm	4m	4m	2m	+25 år	Nyplantet. Kan genplantes	Genplantes
11_12.27	Paradisæble	23cm	4m	4m	2m	+25 år	Nyplantet. Kan genplantes	Genplantes
11_12.28	Skarlagentjørn	95cm	6m	5m	1m	5 år	Døende. Fæld	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.29	Spidsløn	190cm	16m	12m	2m	+25 år		Sund levetid
11_12.30	Hassel	65cm	5m	4m	1m	+25 år	Står i blandet buskskads	Sund levetid
11_12.31	Bøg	20cm	4m	3m	2m			Sund levetid
11_12.32	Hassel	80cm	5m	4m	1m	+ 25 år	Står i blandet buskskads	Sund levetid
11_12.33	Bøg	30cm	4m	3m	2m			Sund levetid
11_12.34	Hvidtjørn	25cm	4m	3m	1m		Meget få blade	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.35	Hvidtjørn	100cm	10m	8m	2m	10 år	Kvæles af efeu slyngplante. Presses af nabotræer. Alderdomsfase.	Sund levetid
11_12.36	Hvidtjørn	80cm	10m	4m	2m	10 år		Sund levetid
11_12.37	Hvidtjørn	110cm	8m	3m	1m	10 år	Kvæles af efeu slyngplante. Presses af nabotræer. Alderdomsfase.	Sund levetid
11_12.38	Hvidtjørn	140cm	9m	4m	1m	10 år	Kvæles af efeu slyngplante. Presses af nabotræer. Alderdomsfase.	Sund levetid
11_12.39	Hvidtjørn		15m		3m			Sund levetid
11_12.40	Hanessporetjørn	60	4	3	1	15 år	Kvæles af efue slyngplante, Står i blandet buskskads	
11_12.41		30-40cm		6-8m				Sund levetid
11_12.42		20-30cm		3-4m				Sund levetid
11_12.43	Pil	95cm	12m	4m	3m	+25 år		Sund levetid
11_12.44	Pil	100cm	12m	4m	3m	+25 år		Sund levetid
11_12.45	Pil	70cm	12m	4m	3m	+25 år		Sund levetid
11_12.46	Pil	280cm	4m	3m	3m	5 år	Styret ned 3m højde. Vanris op til 4m højde. Store sår og begyndende nedbrydning	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.47	Pil	190cm	19m	12m	2m	+25 år		Sund levetid

41008951
 Vurderingskema for træer
 UH11_12

11_12.48	Figebladet birk	15cm	5m	1m	3m	+25 år	Etableringsvanskeligheder. Nyplantet. Kan genplantes	Genplantes
11_12.49	Sølvpil	190cm	18m	12m	3m	+25 år		Sund levetid
11_12.50	Stilkeg	235cm	18m	16m	2m	+25 år		Sund levetid
11_12.51	Sølvpil	190cm	18m	12m	3m	+ 25 år	Presset af nabotræ. Skæv top	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.52	Birk	120cm	20m	6m	4m	+25 år		Sund levetid
11_12.53	Stilkeg	280cm	18m	14m	2m	+25 år		Sund levetid
11_12.54	Birk	95cm	18m	6m	3m	+25 år		Sund levetid
11_12.55	Birk	125cm	18m	6m	2m	+25 år		Sund levetid
11_12.56	Birk	35cm	5m	3m	3m	+25 år	3 sår efter grenbrud	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.57	Birk	60cm	15m	6m	2m	+25 år		Sund levetid
11_12.58	Pil	110cm	13m	10m	4m	+25 år	2 stammet	Sund levetid
11_12.59	Birk	60cm	15m	6m	2m	+25 år		Sund levetid
11_12.60	Stilkeg	30cm	5m	3m	2m	+25 år	Nyplantet. Kan genplantes	Genplantes
11_12.61	Birk	120cm	20m	10m	2m	+25 år		Sund levetid
11_12.62	Sølvpil	160cm	13m	9m	7m	+25 år		Sund levetid
11_12.63	Birk	95cm	16m	8m	2m	+25 år		Sund levetid
11_12.64	Sølvpil	105cm	10m	8m	4m	+25 år	Skæv med en hældning på 10-15 grader mod syd	Sund levetid
11_12.65	Sølvpil	410 cm	4m	4m	0m	10 år	Styret ned til 3m højde. Vanris op til 4m højde. Store sår og begyndende nedbrydning	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.66	Birk	95cm	16m	8m	4m	+25 år	2 påkørselsskader 15 cm Ø. Sund kallus	Sund levetid
11_12.67	Birk	70cm	12m	3m	2m	+25 år	Påkørselssakke. Sund Kallus	Sund levetid
11_12.68	Figebladet birk	20cm	5m	2m	1m	+25 år	Nyplantet, Kan genplantes	Genplantes
11_12.69	Bærmispel	30cm	5m	4m	3m	10 år	Tyndløvet. Bladsvampe plaget. Ingen tilvækst	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.70	Birk 'Dalecarlica'	20	5	1	2			Sund levetid
11_12.71	Figebladet birk	20cm	5m	2m	1m	+25 år	Nyplantet, Kan genplantes	Genplantes
11_12.72	Birk	140	20	10	2	Sund. Restlevetid +25 år		Sund levetid
11_12.73	Birk	90cm	18m	6m	2m	+25 år		Sund levetid
11_12.74	Birk	75	20	4	4	Sund. Restlevetid +25 år		Sund levetid

41008951
 Vurderingskema for træer
 UH11_12

11_12.75	Birk	55	8	1	2	Restlevet id 0 år	Død	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.76	Birk	60	18	2	3	Sund. Restlevet id +25 år	Skæv, risiko for at vælte hvis den kommer til at stå alene. G1 påkørselsskade i 1m højde	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.77	Birk	155	20	10	4	Sund. Restlevet id +25 år		Sund levetid
11_12.78	Birk	110cm	12m	5m	4m	+25 år		Sund levetid
11_12.79	Birk	55	5	0	4	Restlevet id 0 år	Død	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.80	Birk	155cm	20m	10m	4m	+25 år		Sund levetid
11_12.81	Birk 'Dalecarlica'	25	8	2	1	Sund. Restlevet id +25 år	Nyplantet med etableringsvanskeligheder. Kan genplantes	Genplantes
11_12.82	Birk	120	14	8	1	Sund. Restlevet id +25 år	Betonring omkring. Ikke skadelig endnu.	Sund levetid
11_12.83	Birk	45cm	7m	3m	4m	+25 år	Presset af nabotræ. Skæv Top	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.84	Birk	110	15	10	3	Sund. Restlevet id +25 år		Sund levetid
11_12.85	Birk	120cm	14m	8m	1m	+25 år		Sund levetid
11_12.86	Birk	150	25	7	2	Sund. Restlevet id +25 år		Sund levetid
11_12.87	Birk	55	16	3	4	Sund. Restlevet id +25 år		Sund levetid
11_12.88	Birk	115	22	8	4	Sund. Restlevet id +25 år		Sund levetid
11_12.89	Birk	125	20	10	2	Sund. Restlevet id +25 år	Skæv, risiko for at vælte hvis den kommer til at stå alene.	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.90	Birk	95cm	7m	5m	3m	+25 år		Sund levetid
11_12.91	Birk	120	20	8	3	Sund. Restlevet id +25 år	Skæv, risiko for at vælte hvis den kommer til at stå alene.	Under 15års levetid eller med sygdom
11_12.92	Birk	140	25	8	3	Sund. Restlevet id +25 år		Sund levetid
11_12.93	Birk	70cm	6m	4m	1m	+25 år	Stammesår efter grenbrud 15 cm Ø. Sund kallus	Sund levetid
11_12.94	Birk	185	22	12	2	Sund. Restlevet id +25 år		Sund levetid
11_12.95	Ask	15	5	1	2	Sund. Restlevet id +25 år	Nyplantet med etableringsvanskeligheder. Kan genplantes	Genplantes

41008951
Vurderingskema for træer
UH11_12

11_12.96	Ask	15	5	1	3	Sund. Restlevet id +25 år	Nyplantet med etableringsvans keligheder. Kan genplantes	Genplantes
11_12.97	Ask	15	5	1	3	Sund. Restlevet id +25 år	Nyplantet med etableringsvans keligheder. Kan genplantes	Genplantes
11_12.98	Ask	15	5	1	3	Sund. Restlevet id +25 år	Nyplantet med etableringsvans keligheder. Kan genplantes	Genplantes

Flagermuskortlægning

Harrestrup Å

Projektnavn	Nedbringelse af aflastninger langs Harrestrup å
Projektnr.	1100048921-001
Modtager	Hofor
Dokumenttype	Notat
Version	02.00
Dato	13/12-2023
Udarbejdet af	LNJN
Kontrolleret af	KSV
Godkendt af	LNJN
Beskrivelse	Kortlægning af flagermus ved udvalgte lokationer langs Harrestrup Å

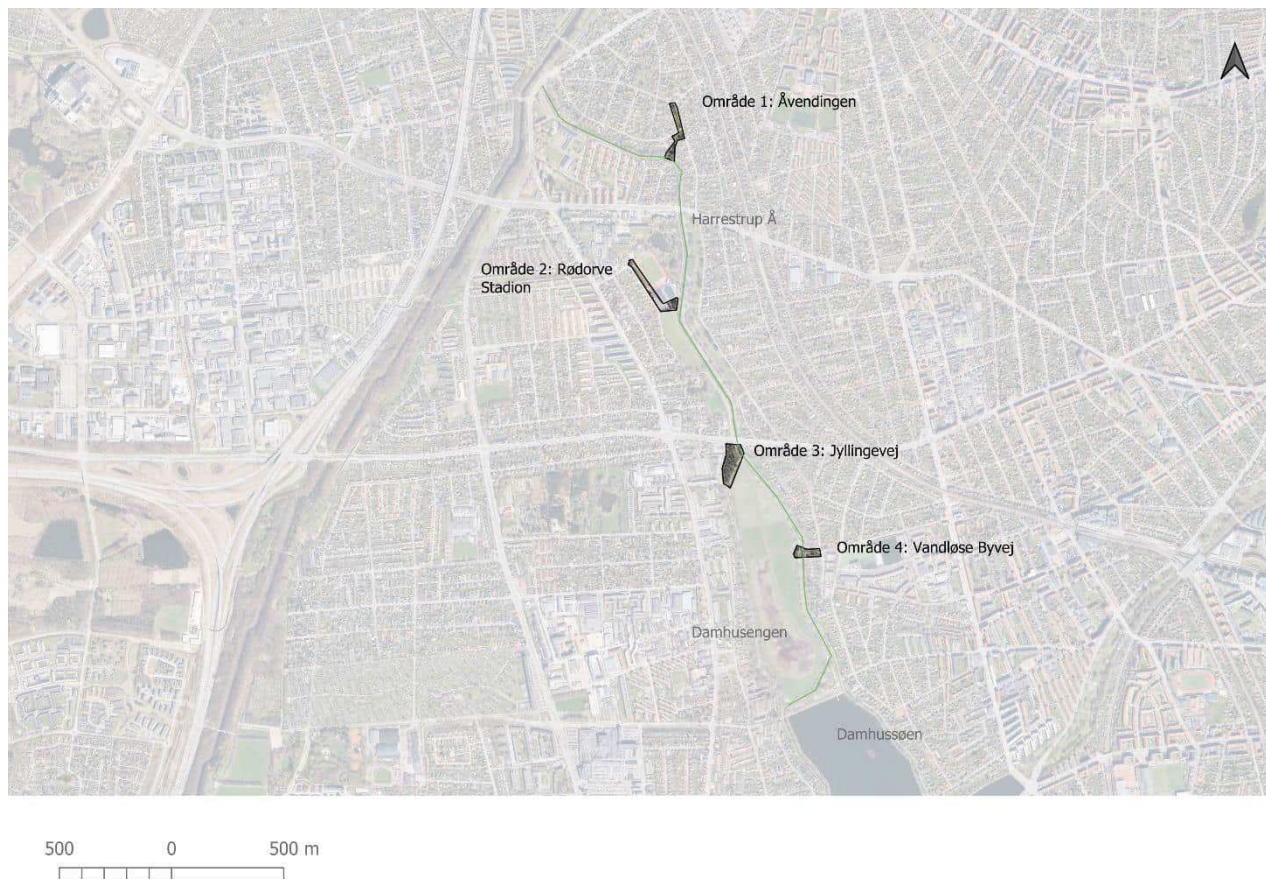
Indhold

1.	Baggrund og formål	1
2.	Metode	3
2.1	Kortlægning af potentielle flagermusegnede træer	3
2.2	Kortlægning af flagermus	3
3.	Resultater potentielle flagermusegnede træer	4
3.1	Område 1 <i>Åvendingen</i>	4
3.2	Område 2 <i>Rødovre Stadion</i>	4
3.3	Område 3 <i>Jyllingevej</i>	4
3.4	Område 4 <i>Vanløse Byvej</i>	5
4.	Kortlægning af flagermus	5
4.1	Juli 2023	6
4.2	August 2023	7
4.2.1	Område 1 <i>Åvendingen</i>	7
4.2.2	Område 2 <i>Rødovre Stadion</i>	7
4.2.3	Område 3 <i>Jyllingevej</i>	8
4.2.4	Område 4 <i>Vanløse Byvej</i>	9
5.	Sammenfatningen	9
6.	Billedbilag	11

1. Baggrund og formål

Der planlægges et kommende klimasikringsprojekt langs Harrestrup Å, hvor aflastning i første omgang skal nedbringes. Nærværende kortlægning omhandler to delprojekter, hhv. i Rødovre Kommune og den resterende del af delprojektet i Københavns Kommune. Der er i juli og august 2023 foretages en flagermusundersøgelse ved de fire lokaliteter langs Harrestrup Å angivet på figur 1. Formålet med

kortlægninger er at undersøge flagermusaktiviteten i området langs Harrestrup Å og kortlægge potentielle yngle- og rastetræer. Denne kortlægning er en fortsættelse af en eksisterende kortlægning påbegyndt i 2022.

Figur 1. Områder undersøgt ved flagermuskortlægning.

Alle 17 danske arter af flagermus er fredede og strengt beskyttet efter EU Habitatdirektivets artikel 12, såkaldte bilag IV-arter, med forbud mod enhver indfangning, drab eller forstyrrelse og ødelæggelse af yngle- og rasteområder¹.

Yngleområder er områder som er nødvendige for artens parring eller kurtisering, fødsel, eller opvækst af unger. Definitionen dækker også arealer i nærheden af selve yngleområdet, hvis arten er afhængigt af disse arealer. Rasteområder defineres som områder, som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, når de er i hvile. Det er områder, hvor arten i eller uden for yngletiden opholder sig for at overvinde, hvile eller sove. For både yngle- og rasteområder gælder, at områder, der benyttes løbende hvert år eller med års mellemrum, skal beskyttes, selv når de ikke aktuelt benyttes af de pågældende arter.

Flagermus yngler, raster og overvintrer bl.a. i træer og huse, hvorfor en kortlægning af projektområderne er relevant i forhold til eventuel senere fældninger af træer eller forstyrrelse.

¹ Miljøstyrelsen <https://mst.dk/natur-vand/natur/international-naturbeskyttelse/eu-direktiver/naturbeskyttelsesdirektiver/bilag-iv-arter/>

2. Metode

2.1 Kortlægning af potentielle flagermusegnede træer

Projektområderne er besigtiget, hvor samtlige træer i området blev visuelt undersøgt af en erfaren biolog. Vejret var ved besigtigelsen ca. 21 grader og solrigt. Besigtigelsen af træer er udført fra jorden med brug af kikkert og kasket. Kortlægningen omfatter en individuel vurdering af træernes egnethed som potentielle yngle- eller rasteområder for flagermus. Træerne blev efterfølgende inddelt i to grupper baseret på sandsynligheden for, at de kunne være egnede til flagermus, efter metoden beskrevet nedenfor. Alle potentielt egnede træer er markeret på GPS (Figur 2).

Træerne inden for projektområderne, er opdelt ud fra sandsynligheden af at de er egnede til yngle- og/eller rasteaktiviteter:

1. Træer med skader i form af sprækker, hulheder, revner, løs bark, knækkede grene, spættehuller, rådhuller og/eller knasthuller, hvor det vurderes sandsynligt, at flagermus anvender disse træer som yngle- og/eller- rasteområder.
2. Synlige spor efter flagermus som ekskrementer, fedtpletter ved ind- og udflyvningshuller, stærk lugt eller døde flagermus.
3. Træer med en diameter i brysthøjde (dbh) på over 50 cm. Disse træer viser ikke nødvendigvis synlige tegn på råd, knaster eller huller, men har stort potentiale til at som yngle- og rastetræer for flagermus, og er derfor vigtigt at bevare. Størrelsen af disse træer gør at det ikke kan udelukkes, at træerne indeholder skader eller hulheder som flagermus kan benytte, men som ikke er synlige fra jorden.

2.2 Kortlægning af flagermus

Flagermus er kortlagt iht. forvaltningsplan for flagermus med undersøgelse i yngletiden (ca. 20. juni – ca. 7. august og undersøgelse i eftersommeren og det tidlige efterår (ca. 16. august – 15. september)². Der er opsat lyttebokse til automatisk optagelse af flagermus. Til dette blev anvendt Pettersson D500X og Wildlife Acoustics Song Meter SM4BAT FS Ultrasonic Recorder. Lytteboksene indstilles til at optage i full-spectrum med triggerfunktion så optagelsen påbegyndes, hvis et flagermuskald detekteres. Boksene indstilles til at lytte fra ca. kl. 19:30 til kl. 7:30. Lytteboksenes placering kan ses af Figur 2.

Ved område 2, Rødovre Stadion blev en lytteboks opsat natten mellem d. 14.-15. juli 2023 og igen d. 18.-19. juli 2023. De øvrige områder er tidligere undersøgt i denne periode, hvorfor undersøgelsen ikke gentages.

Vejret var overskyet 18 grader og vind 3 m/s (stød op til 8 m/s). Solnedgang var henholdsvis kl. 21:46 og kl. 21:40 og solopgang kl. 04:46 og kl. 04:52.

Der blev opsat lyttebokse ved alle lokaliteter fra 21. august - 22. august 2023. Vejret var solrigt til let overskyet 18 grader med vind 3 m/s (stød op til 6 m/s). Solnedgang var kl. 20:32 og solopgang kl. 05:55. Vejret var ved alle lytninger ideelt til at få et billede af flagermusenes aktivitet.

Der er efterfølgende foretaget en systematisk identifikation og analyse af de tilstedeværende flagermusarter ud fra deres artsspecifikke ekkolokaliseringsskald. Dette blev gjort ved at analysere kaldende i analyseprogrammet Kaleidoscope. Kaleidoscope foretog en automatisk identifikation af lydfileterne, som derefter blev verificeret ved at gennemgå lydfileterne manuelt.

² Forvaltningsplan for flagermus, Naturstyrelsen, Miljøministeriet 2013. <https://edit.mst.dk/media/simdb0w3/forvaltningsplan-for-flagermus-2013.pdf>

3. Resultater potentielle flagermusegnede træer

Der blev ved kortlægningen registreret 13 træer med sprækker, revner, hulheder, rådskader eller lignende med umiddelbart potentiale som yngle- eller rastested for flagermus. Alle potentielle træer fremgår af Figur 2 nedenfor. Billeder kan ses i tabel 1, Afsnit 6 Billedbilag. Områderne beskrives enkeltvis nedenfor.

Figur 2. Registrerede træer.

3.1 Område 1 *Åvendingen*

Området strækker sig fra stianlægget ved Harrestrup Å i nordøstlige retning til et mindre parkagtigt område ved villakvarteret ved Åvendingen. Området rummede tre træer som potentielt kunne være egnet for flagermus og to andre træer der med tiden kunne udvikle sig til potentielle flagermustræer.

3.2 Område 2 *Rødovre Stadion*

Området rummer primært parklignende strukturer og parkeringspladser til stadion. Der er en allé af himalayabirk uden egnede levesteder til flagermus. Nord og syd for stadion er store bøg- og egetræer (DBH > 50 cm) som potentielt kunne rumme egnede yngle- eller rastesteder for flagermus.

3.3 Område 3 *Jyllingevej*

Området rummer en mindre klynge med træer langs stianlægget ved Jyllingevej. Særligt et topskåret piletræ og et dødt træ med spættehuller kunne potentielt være egnet for flagermus. Derudover er der fire andre træer med mindre sprækker der kunne være egnede rastesteder. Gangbroen over Harrestrup å rummer ikke egnede levesteder for flagermus.

3.4 Område 4 *Vanløse Byvej*

Området rummer primært stort krat med lav potentiale til flagermus. De store allétræer langs Damhusengen har potentiale til at rumme egnede yngle- og rastesteder til flagermus. Broen over Harrestrup Å rummer ikke egnede levesteder for flagermus.

4. Kortlægning af flagermus

Der blev ved kortlægningen i juli og august 2023 registreret i alt seks arter af flagermus. Arterne beskrives enkeltvis nedenunder, hvorefter resultaterne fra de enkelte lokaliteter beskrives.

Brunflagermus *Nyctalus noctula*^{3,4}

Brunflagermus er afhængig af løvtræer med hulheder til både deres yngle- og dagkvarterer om sommeren, parringskvarteret om efteråret og vinterkvarterer. Brunflagermus kendes for næsten udelukkende at benytte hule træer. Åbne og varierede træbevoksninger foretrækkes, men det behøver ikke at være skov. En gruppe træer i et ellers åbent landskab, i park eller kirkegård kan være tilstrækkeligt. Brunflagermus er meget loyale over for gode skjulesteder i hule træer og kan etablere ynglekolonier samme sted, år efter år. Samtidigt kan brunflagermusene, også især udenfor yngletiden, veksle mellem flere forskellige hule træer i nabolaget.

Brunflagermus flyver ofte tidligt ude, nogle gange mens det stadig er lyst. De er også sent tilbage i dagkvarteret kort før daggry. De foretrækker at jage i åbne og varierede træområder, gerne højt oppe og over trækroner. Brunflagermusen følger ikke ledelinjer i landskabet, men dyrene kan godt flyve den samme strækning væk fra kolonien hver aften. Transportflugten er kendetegnet ved at være retlinet og ved at foregå i ret stor højde gerne 20-40 meter eller mere.

Dværgflagermus *Pipistrellus pygmaeus*^{3,4}

Dværgflagermus er Danmarks almindeligste flagermusart, og er stærkt tilknyttet til løvskov. Dens sommerkvarter findes både i huse inden for en afstand af ca. 100 meter fra en løvskov eller park, men også i hule træer. Det er især et- eller toplanshuse med høj rejsning, men også med fladt tag, der benyttes af dværgflagermus. De samme opholdssteder kan bruges til parrings- og vinterkvarter, men dyrene kan også veksle mellem flere opholdssteder.

Dværgflagermus flyver tidligt ud, typisk ca. 15 minutter efter solnedgang, men med noget variation i forhold til årstid og vejret. De ynglende hunner vender typisk tilbage flere gange om natten for at give ungerne die, og er som regel, tilbage i dagkvarteret kort før solopgang. Dværgflagermus jager typisk i skovlysninger, langs skovveje, parker og i skovkanter, og følger i nogen grad ledelinjer i landskabet.

Skimmelflagermus *Vespertilio murinus*^{3,4}

Skimmelflagermus har udelukkende kvarter i bygninger hele året rundt. Den har sommerkvarter i et- og toplanshuse i mindre parcelhusområder og på landet. Deres vinterkvarter findes typisk i høje bygninger (4+ etager), f.eks. hoteller eller sygehuse, i nærheden af større byer.

Skimmelflagermus flyver som regel ud fra sommerkvarteret omkring 30+ minutter efter solnedgang. I yngleperioden kommer hunnerne tilbage ca. to timer efter udflyvningen, men de kan også blive ude hele natten. Skimmelflagermusen følger ikke ledelinjer i landskabet, men dyrene kan godt flyve den

³ Miljøstyrelsens Forvaltningsplan for flagermus <https://edit.mst.dk/media/simdb0w3/forvaltningsplan-for-flagermus-2013.pdf>

⁴ Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s. <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

samme vej væk fra kolonien hver aften. Arten jager typisk i det åbne landskab og ved søer, men jager også langs med levende hegn.

Troldflagermus *Pipistrellus nathusii*^{3,4}

Troldflagermus er tilknyttet til ældre løvskov. Den har sommer- og vinterkvarter både i huse og hule træer. Troldflagermus følger ledelinjer i landskabet, typisk langs med træerækker og veje, hvor den også kan jage efter insekter. Kort efter udflyvningen findes den næsten altid jagende i de åbne rum i "hvælvinger" under de sammenstødende kroner af højstammede løvtræer. Senere findes den jagende især i lysninger, over skovveje eller langs skovkanterne, men også i mere åbent landskab og ofte nær søer og åer. Flugten forgår mest i mellemhøjde (5-15 m).

Troldflagermus flyver ret tidligt ud, ofte allerede fra nogle få minutter til ca. ½ time efter solnedgang. Den er senest tilbage i dagkvarteret kort før daggry.

Vandflagermus *Myotis daubentonii*^{3,4}

Vandflagermus har sommerkvarter næsten udelukket i hule træer, og ses stort set aldrig i huse. Den jager typisk over søer, damme og større vandløb, og kan derfor også findes under gamle stenbroer. Det er ukendt, hvor vandflagermus overvintrer på Sjælland, men det er tænkt at de benytter hule træer. Vandflagermus jager sent om aftenen Vandflagermusene flyver ud sent om aftenen og som regel direkte til nærmeste sø eller vandløb. Det er karakteristisk for vandflagermus at de nat efter nat følger de samme ledelinjer og kendetegn i landskabet i deres flugt fra kolonien i et hult træ og ned til den nærmeste vandflade – og den omvendte vej tilbage til kolonien.

Sydflagermus *Eptesicus serotinus*^{3,4}

Sydflagermus benytter bygninger som opholdssteder året rundt. De opholder sig både i mindre, og større huse, og holder sig typisk skjult på åbne lofter eller udnytter tagetage. Sydflagermus flyver ind- og ud af deres opholdssteder fra huller ved f.eks. skorstene eller tagudhæng. Sydflagermus er også set anvende erhvervsbygninger til bolig, men foretrækker beboelsesbygninger. Sydflagermus flyver oftest ud lige før eller efter solnedgang (16,2 +/- 8,5 min). Om morgenen er indflyvningen omkring en time før solopgang.

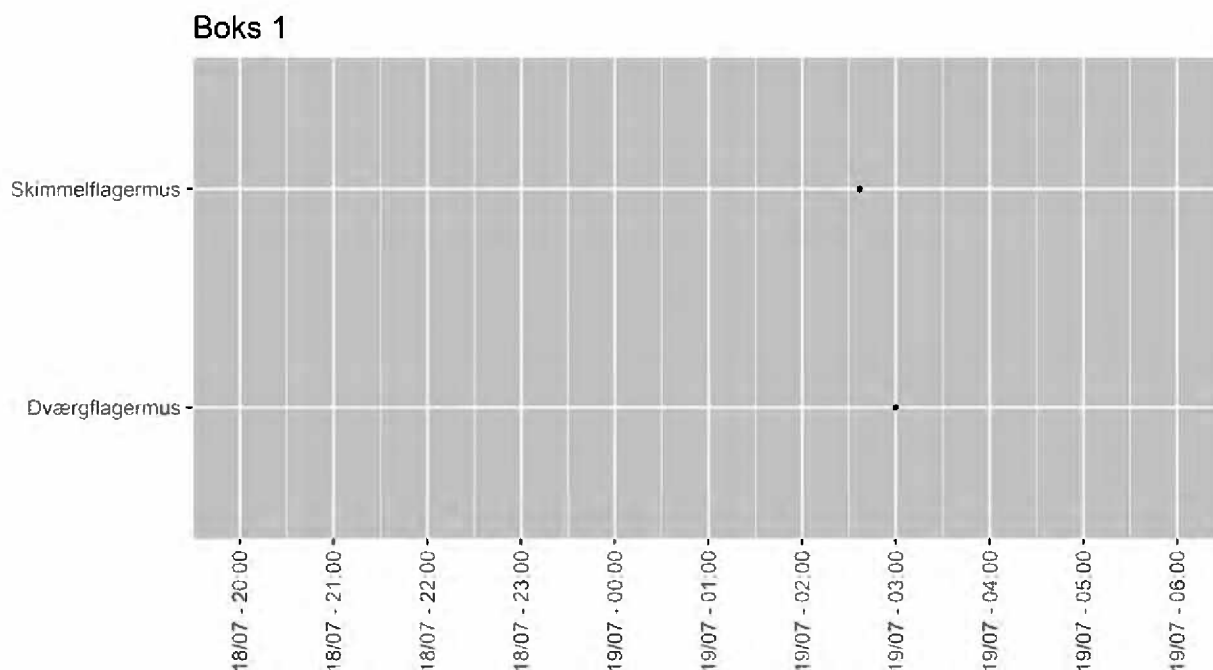
Sydflagermusen er nok ikke afhængig af at følge ledelinjer i landskabet, men ofte følger de skovkanter og levende hegn. Den flyver typisk retlinet i 10-20 meters højde, hvilket også er den foretrukne jagthøjde. Arten følger gerne faste jagtruter i løbet af natten.

4.1 Juli 2023

Der blev lyttet for flagermus område 2 ved Rødovre Stadion hhv. d. 14.-15. juli og 18.-19. juli 2023.

Den 14.-15. juli 2023 blev der ikke registreret kald af flagermus.

Den 18.-19. juli 2023 blev der registreret en skimmelflagermus og en dværgflagermus hhv. klokken 02:45 og klokken 03, se Figur 3. Dette indikerer at der er meget lidt aktivitet af flagermus i dette område. De to registrerede flagermus vurderes at være forbipasserende.

Figur 3. Registreringer af flagermus ved område 2, Rødovre Stadion, d. 18. – 19. juli 2023.

4.2 August 2023

4.2.1 Område 1 *Åvendingen*

Denne lytteboks (boks 5) har kun optagelser af støj.

Der var således ingen registreringer af flagermus i dette område.

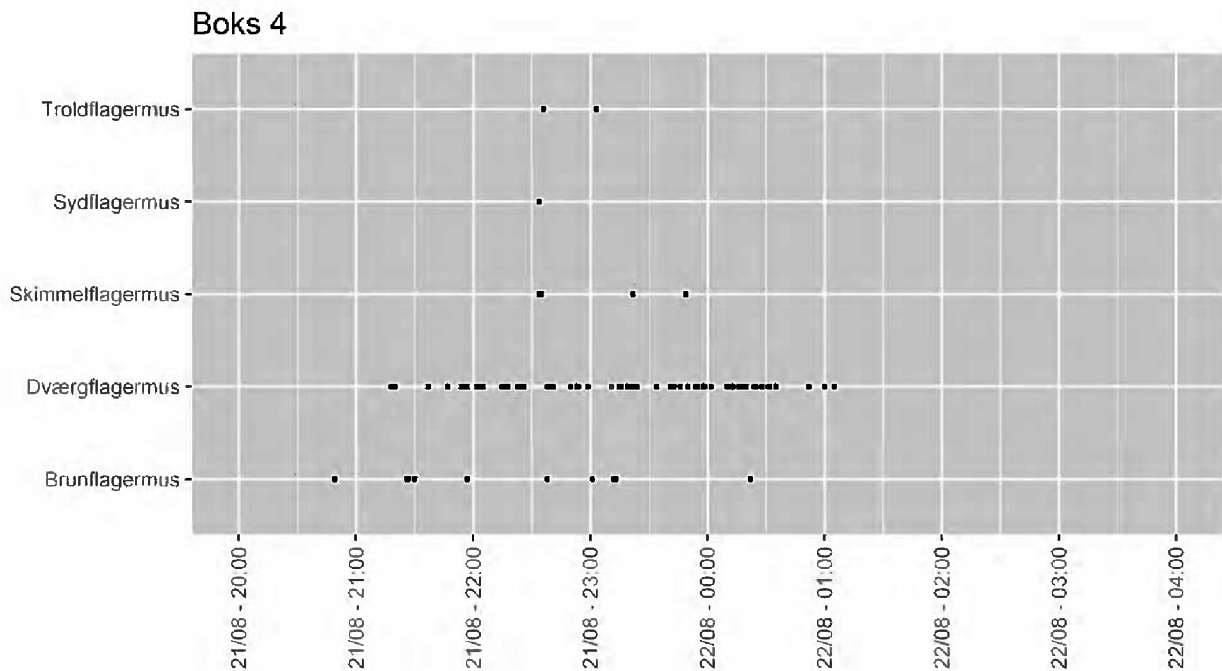
4.2.2 Område 2 *Rødovre Stadion*

Der blev registreret fem arter af flagermus, hhv. troldflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus og brunflagermus, se Figur 4. Den første registrering er brunflagermus ca. kl. 20:45 som er ca. 15 min. efter solnedgang. Arten er sporadisk registreret frem til kl. 00:25. Brunflagermus følger gerne denne samme rute til fouragering hver aften. Registreringerne indikerer at arten formentlig raster ikke så langt fra området og fouragere andre steder senere på natten.

Troldflagermus, sydflagermus og skimmelflagermus er alle registreret få gange mit på natten, hvilket indikerer at de er passerende området.

Dværgflagermus er registreret kontinuerligt fra kl. 21:15 til ca. kl. 01, hvor registreringerne ophører.

Der blev registreret sociale kald, hvilket kan betyde at dværgflagermus i sensommeren har parringsrevir i området.

Figur 4. Registreringer af flagermus ved område 2 Rødovre Stadion d. 21.-22. august 2023.

4.2.3 Område 3 Jyllingevej

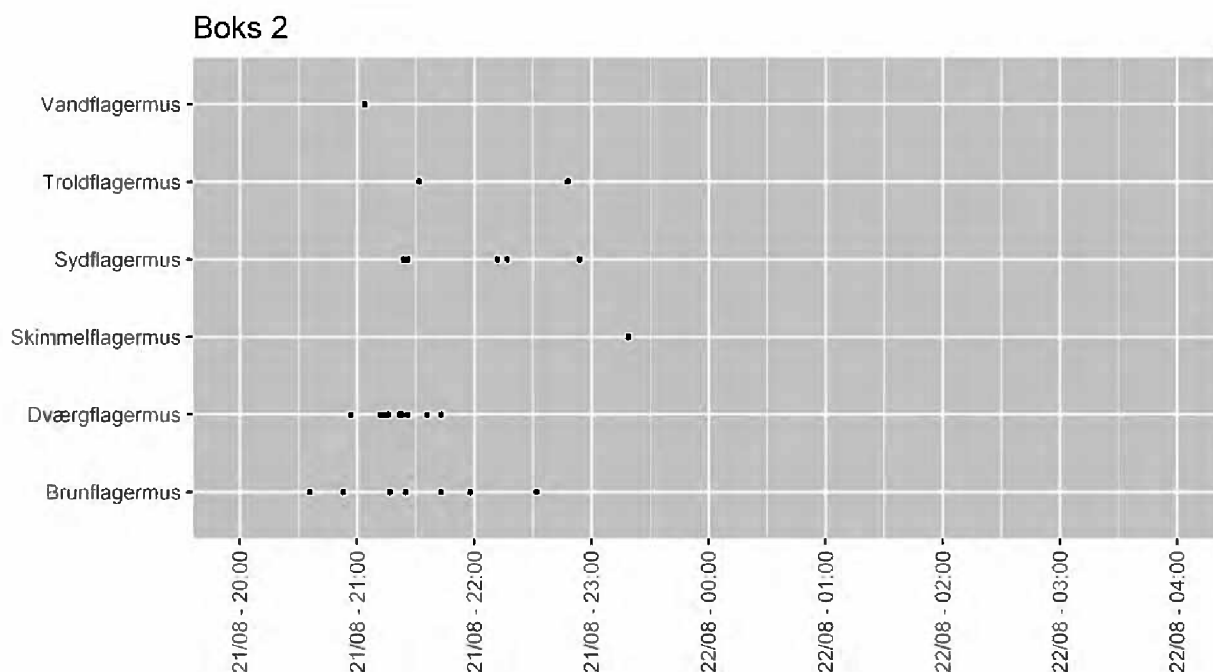
Der er registreret seks arter af flagermus hhv. vandflagermus, troldflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, dværgflagermus og brunflagermus, se Figur 5.

Vandflagermus er registreret en enkelt gang ca. en halv time efter solnedgang. Arten anses som sporadisk tilstede i området.

Ligeledes er der kun få eller enkelte registreringer af troldflagermus, sydflagermus og skimmelflagermus. Dværgflagermus er registreret i perioden 20:55 til 21:45. Dog er der ikke registreringer ved daggry, der indikerer at arten flyver tilbage til et rastested i nærheden af lytteboksen. Det kan skyldes flere faktorer. Hvis arten rastede i nærheden af lytteboksen og benyttede en anden rute retur, antages det at der stadig ville være registreringer kort før daggry.

Brunflagermus er registreret første gang kl. 20:35 som er lige ved solnedgang. Arten registreres sporadisk frem til kl. 22:30. Ligeledes er der for heller ikke for brunflagermus registreringer omkring indflyvningstiden ved daggry. Udflyvningstidspunktet indikerer at arterne raster i områder nær Jyllingevej. Det er også muligt at ingen individer er vendt tilbage til dette rastested den pågældende morgen, de flagermus i denne periode på året er mindre stedfaste og ikke bundet til deres ynglekolonier og ynglesteder på samme måde, som de er i yngleperioden.

Det er ingen registrerede lyde på detektoren efter kl. 23:34. Det kan ikke afvises at dette kan indikere en kortslutning og betyder at der derved ikke er optagelser fra daggry på denne lokalitet.

Figur 5. Registreringer af flagermus ved område 3 Jyllingevej d. 21.-22. august 2023.

4.2.4 Område 4 Vanløse Byvej

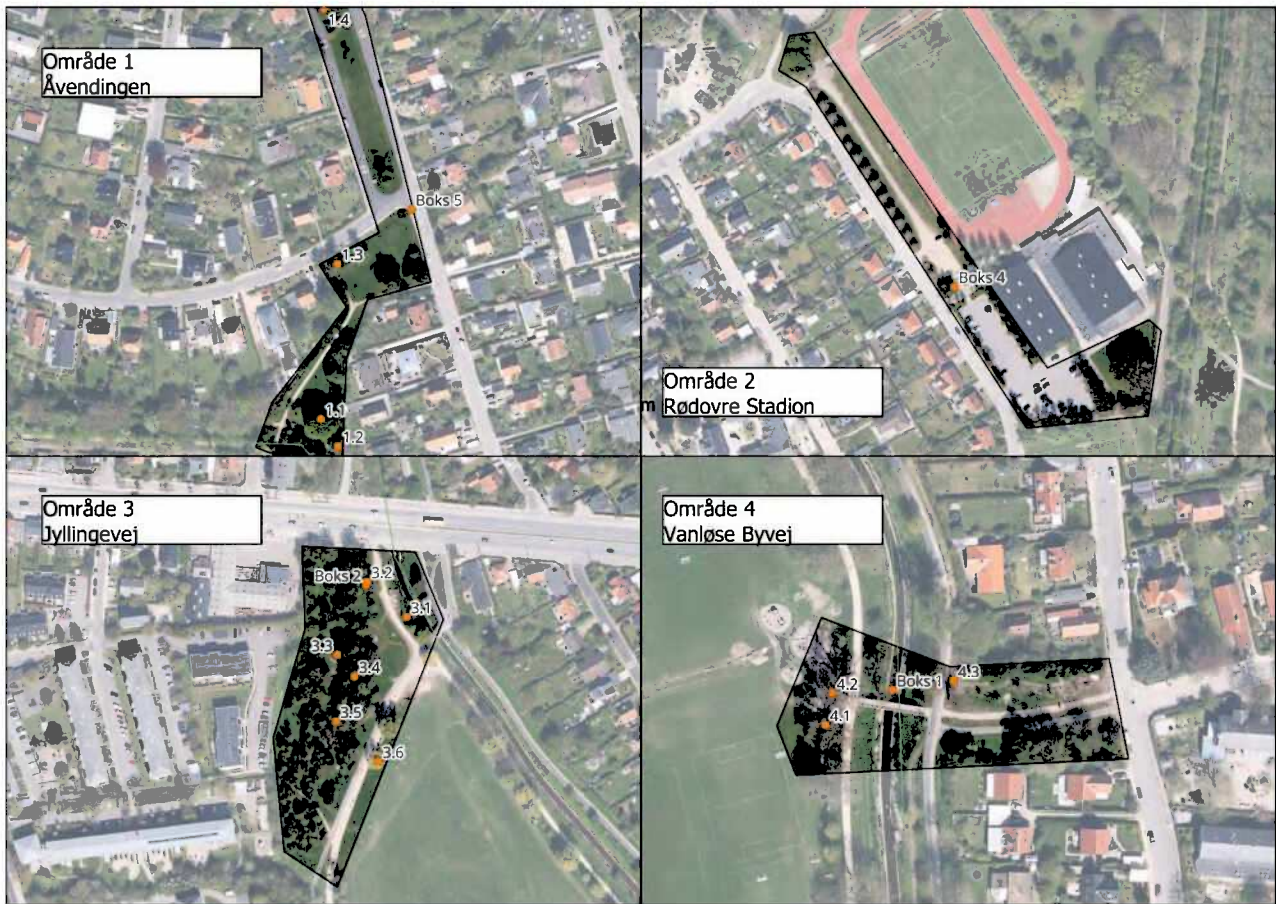
Grundet fejl på mikrofonen var det ikke muligt at analysere kald af optagelserne ved område 4 ved Vanløse Byvej. Lytteboksen var opsat nær Harrestrup Å. Det var muligt ud fra data at identificere, at der første gang er flagermus registreret kl. 20:50 ca. 20 min. efter solnedgang. Det kunne ligeledes ud fra dataet konstateres, at der var stor aktivitet af flagermus og mange kald i dette område. Det forventes at mange flagermus fouragerer langs med og over Harrestrup Å og der derfor er mange optagelser.

5. Sammenfatningen

Ift. med kommende klimasikring af Harrestrup Å Er der foretaget en kortlægning af flagermus og potentielle yngle- og rastetræer. Der blev kortlagt i alt 13 træer med strukturer, der kunne betyde at de kunne anvendes som yngle- og rastested for flagermus. Alléén af himalayabirk vurderes ikke egnet for flagermus, ej heller at kunne blive det indenfor en overskuelig fremtid.

Ved kortlægning af flagermus ved Rødovre Stadion i yngletiden er der ikke fundet indikationer af nærtboende flagermus. Der blev fundet i alt seks arter af flagermus ved kortlægningen i eftersommeren. Fem arter er registreret ved Rødovre Stadion, hvor yderligere en art, vandflagermus, er registreret ved Harrestrup Å. Ved Rødovre Stadion blev registreret sociale kald fra dværgflagermus, der indikerer at arten har parringsrevir i området. Der blev ikke registreret flagermus ved Åveninden. Ved vandløse byvej, var det grundet fejl på detektoren ikke muligt at identificere kald til art, men det kan ud fra data ses, at der er mange registrerede kald af flagermus i området ved Harrestrup Å. Det forventes at der er mange flagermus, der jager langs med og over Harrestrup Å, og at mange flagermus søger til dette område fra andre steder. Registreringerne kort før og efter solnedgang af dværgflagermus og brunflagermus ved Jyllingevej indikerer, at der kan være rastesteder meget nær den opsatte lytteboks.

6. Billedbilag

Figur 6. Oversigt over udpegede træer med ID og placering.

NR.	Træ_ID	Billede	Beskrivelse
Område 1 Åvendingen			
1 - Flagermus	1.1 kortlægning		Kroget og med revner.
2	1.2		Pil med spættehuller.
3	1.3		Birk med huller.

4	1.4		Topdød birk. Begrænset egnet hulheder.
Område 3 Jyllingevej			
5	3.1		Topskåret pil med revner, løs bark, hulerumner.
6	3.2		Torso med huller, revner.

7	3.3		Topdød birk, spættehuller.
8	3.4		Tynd birk, med huller.
9	3.5	Billede mangler.	Topdød birk med huller.
10	3.6	Billede mangler.	Gammelt, dødt med løs bark.
Område 4 Vanløse Byvej			
11/12	4.1/4.2		Større egetræer, kan være egnede for flagermus grundet størrelse.
13	4.3	Billede mangler.	Stort egetræ kunne være egnede grundet størrelse.

	Boks 1		Lytteboks ved Vanløse Byvej
	Boks 2		Lytteboks ved Jyllingevej
	Boks 5		Lytteboks ved Åvendingen

Afgørelser – Reg. nr.: 08085.00

Fredningen vedrører: Vigerslevparken, Damhussøen,
Damhusengen, Krogebjergparken,
Grøndalsparken

Bemærkninger:

Bemærkning om formål og bestemmelser:

I dokumentet er fredningens formål og bestemmelser fremhævet som hjælp til læseren. Fremhævningerne er vejledende. Fredningens formål og bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af af fredningens formål](#)

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Naturklagenævnet:

Fredningsnævnet: 29-10-2010

Forslag: 23-11-2006

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

FREDNINGSNÆVNET >

Sagens behandling.

På det offentlige møde bemærkede Bent Andersen, der er medlem af Enggruppens bestyrelse, at Danhusengens midtergrøft, der antagelig blev gravet i 1664, bør markeres.

I brev af 25. november 2007 har han endvidere nævnt en række bevarelsesværdige kulturhistoriske spor i området ved Damhussøen.

Københavns kommune har i brev af 17. juli 2008 anført, at parkerne er etableret og videreudviklet oven på flere spor efter tidligere tiders menneskeskabte aktiviteter. Derfor vil en afgørelse om, hvilke kulturhistoriske spor, der skal bevares, normalt afhænge af med hvilke øjne og i hvilken tidsperiode, man ser området fra.

Fredningsnævnet har efter anbefaling fra Københavns kommune besluttet at indføre den nedenfor under § 4, stk. 6, anførte bestemmelse.

Danmarks Naturfredningsforening har i brev af 4. januar 2008 foreslået, at der i bestemmelsen om fredningens formål tilføjes: "at Harrestrup Å kommer til at indgå som en integreret del af parksystemet." Det er anført, at tilføjjelsen ønskes for at sikre, at besøgende kan opleve åen og parkerne som en helhed.

Fredningsnævnet har ikke fundet, at bestemmelsen bør indgå som en del af formåls-bestemmelsen. Danmarks Naturfredningsforening er blandt de høringsberetigede ved udarbejdelsen af plejeplanerne og vil i forbindelse hermed kunne bidrage med at sikre det ønskede.

Der fastsættes følgende

F R E D N I N G S B E S T E M M E L S E R :

Bestemmelser gældende for hele området

§ 1. Fredningens formål.

Det er fredningens formål

1. at sikre området som parkområde
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området
3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål
4. at sikre området som en del af det regionale system af grønne områder, specielt sammenhængen med Valbyparken, Kystagerparken, Stationparken og Vestvolden
5. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

Formål

§ 2. Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretagne terrænaendringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.
2. Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsvveje for at sikre en optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet.
3. Fredningen er ikke til hinder for etablering af underjordiske spildevandsbasiner/hjælpeledninger med dertil hørende overjordiske anlæg, adgangsvveje og nødvendige terrænaendringer eller andre ændringer af kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet.
4. Fredningen er ikke til hinder for reetablering af tidligere vådområder eller for, at der kan etableres anlæg eller vådområder med renseeffekt til tilbageholdelse og rensning af vand. Ændringerne samt disses udformning skal fastsættes i en plejeplan.

§ 3. Bebyggelse

1. Plejemyndigheden kan uden plejeplan tillade, at der kan foretages ombygninger og mindre tilbygninger eller opføres mindre bygninger, for eksempel toiletter, på maksimalt 20 m².
2. Der kan opsættes motionsredskaber langs hovedstierne.

§ 4. Pleje

1. Københavns Kommune er plejemyndighed i fredningsområdet. Kommunerne kan aftale anden fordeling.
2. Uanset § 2, stk. 1, må plejemyndigheden udføre de foranstaltninger, der skønnes egnede til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet eller findes hensigtsmæssige for at opretholde eller forbedre de landskabelige og rekreative værdier inden for fredningsområdet. Foranstaltningerne skal udføres på grundlag af en plejeplan.
3. Det er ikke tilladt at anvende sprøjtegifte i fredningsområdet, og der må generelt ikke gødskes. Dog kan plejemyndigheden tillade, at der på boldspilsarealer gødes, hvor det af hensyn til slidstyrke er nødvendigt
4. En plejeplan skal være udarbejdet af plejemyndigheden efter reglerne i stk. 5-8.
5. Plejeplanen skal redegøre for de pleje- og udviklingsarbejder, som påtænkes udført i de første 5 år efter fredningens gennemførelse. De senere plejeplaner må højst gælde i 10 år.

6. Plejeplanen skal endvidere redegøre for, hvilke kulturhistoriske spor, der er i parkerne, samt hvorledes sporene skal bevares og plejes i planperioden.
7. I forbindelse med udarbejdelse af plejeplanen skal følgende gives lejlighed til at udtale sig:
- Danmarks Naturfredningsforening
 - Fritilsfrådet
 - Dansk Ornitologisk Forening
 - Dansk Botanisk Forening
 - Lokaludvalgene i Valby, Vanløse og Brønshøj-Husum
 - Hvidovre kommune – angående Vigerslevparken
 - Rødovre kommune – angående Vigerslevparken, Damhussøen og -engen samt Krogebjergparken
 - Københavns Energi.

8. Plejemyndigheden udarbejder udkast til plejeplan og fremsender det til de høringsberetigede. Indsigelse skal være fremsat over for plejemyndigheden inden en af den fastsat frist. Uenighed om plejeplanen, herunder om indsigelsen skal have opsættende virkning, kan af plejemyndigheden eller de høringsberetigede forelægges for fredningsnævnet, der herefter træffer afgørelse.

§ 5. Offentlighedens adgang

1. Bortset fra anlæg og bygninger med tilliggende arealer, som efter deres formål og karakter ikke bør være offentlig tilgængelige, og hvor udearealerne derfor normalt er hegnede, kan offentligheden færdes overalt til fods og udrytte området rekreativt med de nedennævnte begrænsninger samt med de begrænsninger, der følger af lovgivningen eller som måtte blive bestemt i en plejeplan.
2. De eksisterende hegn kan ændres af hensyn til offentlighedens sikkerhed. Opsætning af nye hegn, med det formål at skabe forbedrede forhold for legende børn, kan foretages af plejemyndigheden.
3. I plejeplanen kan der fastsættes bestemmelser for, at færdsel forbydes i nærmere bestemte områder af hensyn til at beskytte plante- og dyrelivet.
4. Der må ikke etableres nye adgange fra private ejendomme til parkerne uden plejemyndighedens godkendelse.
5. Cykling må kun ske på de stier, der i plejeplanen er udlagt som cykelstier.
6. Motoriseret kørsel er kun tilladt i forbindelse med driften af fredningsområdet. Handicappede kan benytte eldrevet køretøj. Plejemyndigheden kan i enkeltstående, særlige tilfælde give tilladelse til motoriseret kørsel i området.
7. Hunde skal føres i snor. Der kan i plejeplanen dispenseres fra denne bestemmelse i mindre områder.
8. Sejlads er generelt ikke tilladt. Plejemyndigheden kan dog tillade sejlads i forbindelse med miljø- og naturovervågning, undervisningsbrug samt pleje af området.

Københavns kommunes børneinstitution, sejlklubben "Damhussøen", beliggende i Damhusengen, kan endvidere benytte den nordlige del af Damhussøen til sejlads. Afgrænsningen af institutionens sejladsområde samt tilladelse til yderligere sejlads i søen og åen fastsættes i plejeplanen.

9. Fiskeri er kun tilladt med plejemyndighedens godkendelse.

§ 6. Veje, stier og tekniske anlæg

1. Nye stier og broer må ikke anlægges uden at være fastlagt i plejeplanen. Nye cykelstier og retningsstier kan asfalteres. Øvrige stier anlægges med grusbelægning eller som naturstier.
2. Der må ikke etableres belysning i området uden Fredningsnævnets godkendelse.
3. Uanset stk. 2 må der opstilles master til vejbelysnings- og trafikformål på de arealer, der ligger umiddelbart op til tilgrænsende og krydsende veje, når vejmyndighederne anser det for nødvendigt.
4. Ved gennemførelse af en ny jernbaneforbindelse skal der etableres støj- afskærmning og passagemulighed for mennesker og fauna i parken. Udformningen skal godkendes af Fredningsnævnet.
5. Der må ikke anbringes reklameskilte og lysreklamer i fredningsområdet. Plejemyndigheden kan dog give tilladelse til, at der inden for en afstand af 10 m fra kiosken i Damhusengen opsettes mindre reklamer for kioskens salg.
6. Der må ikke anbringes skulpturer og lignende i fredningsområdet uden at være fastlagt i en plejeplan.

Særbestemmelser for delområder

§ 7 Vigerslevparken:

Cykelskuret og pladsen ved Hvidovre Station kan ombygges og adgangsforholdene til stationen kan ændres med fredningsnævnets godkendelse.

Ophører anvendelsen af vandværksgrunden med vandværksted, herrunder til undervisningsbrug, bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende.

§ 8 Damhussøen/Damhusengen:

Ophører anvendelsen af Københavns kommunes børneinstitution, sejlklubben "Damhussøen", bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende for det pågældende areal.

Et areal på ca. 300 m² ved Damhussøen er udlejet til A/S Damhuskroen og er dermed ikke offentlig tilgængeligt. Ophører lejemålet, bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende for det pågældende areal.

Ophører anvendelsen af kiosken med udendørs serveringsareal ved Damhussøen, bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende for det pågældende areal.

Plejemyndigheden kan tillade, at der udføres oprensninger og andre foranstaltninger i Damhussøen og herunder regulering af søens vandstand af hensyn til vandmiljøet i søen samt af hensyn til vandkvaliteten og mængden af vand, der videreføres fra søen til De indre Søer i byen.

Der må kun foretages opfyldning eller etablering af øer i Damhussøen eller ske ændringer af søens form, hvis det foretages på grundlag af en plejeplan.

Der må kun anbringes faste indretninger i søen, herunder broer, forankrede både, flåder, pramme og lignende, hvis det foretages på grundlag af en plejeplan.

§ 9 Kroegebjergparken:

De nuværende hegnede områder ved Islevbro Vandværk er ikke offentligt tilgængelige. Ophører den nuværende brug af arealerne, bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende for de pågældende arealer.

Der kan udføres en ny sti som vist på kortbilag 4 langs Harrestrup Å ved Islevbro Vandværk, hvis det sker på grundlag af en plejeplan.

Der kan på matr. nr. 2995 Husum, matr. nr. 2 b, 80 a, 81 samt del af 74 a Islev ved Islevbro Vandværk etableres anlæg relateret til vandindvinding og kildepladsdrift, herunder boringer, råvandsstationer, underjordiske ledninger og bygværker.

Øvrige bestemmelser for hele området

§ 10 Tilsyn

Tilsynet med overholdelse af fredningsbestemmelserne ligger hos vedkommende kommune.

§ 11 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation efter Naturbeskyttelseslovens 50, stk. 1, medmindre det vil stride mod fredningens formål.

§ 12 Ophævelse af ældre fredninger.

Fredningsdeklaration vedrørende Damhussøen og Damhusengen, tinglyst henholdsvis 16. juni og 12. juli 1966, samt stiftfredningskendelse, tinglyst den 31. juli 1947, på matr. nr. 2 rl Risbjerg, Hvidovre by, ophæves, når nærværende fredning er gennemført.

§ 13 Tinglysning.

Fredningskendelsen tinglyses på følgende matrikelnumre:

To: Heinemeier, Jørgen[/O=MINISTERIET/OU=CFK ADMINISTRATIVE GROUP/CN=RECIPIENTS/CN=JOHEI]
Subject: Re: Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet
Sent: Fri 11-5-2010 12:17:45
From: kobenhavn@fredningsnaevn.dk

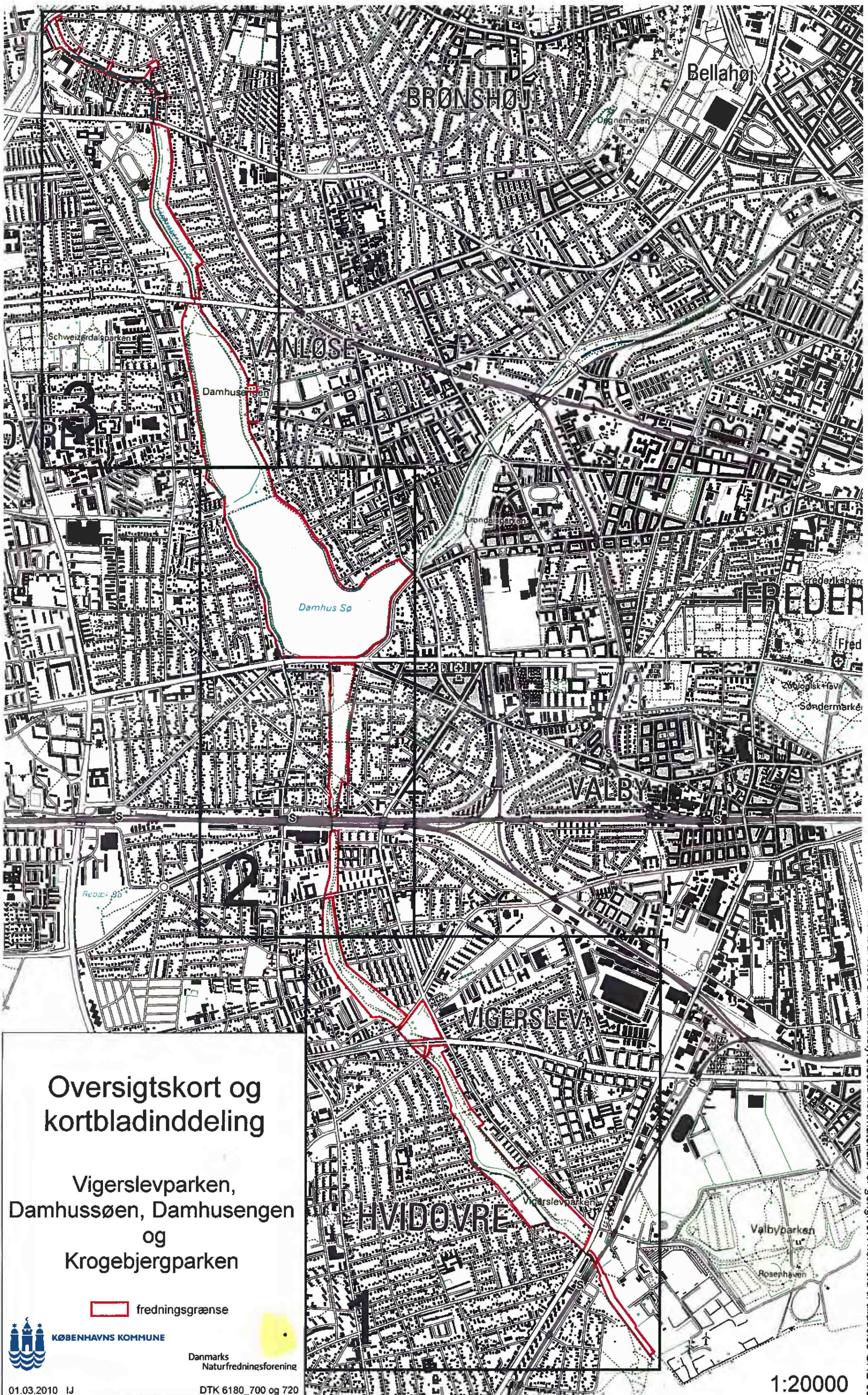
>
> Kære Hans Chr. Poulsen,
> Mange tak for den modtagne fredningsafgørelse !
> Det har jo været en større opgave for nævnet med alle de
> park-fredninger, og det er dejligt at se, at det er lykkedes at komme
> igennem med dem; tillykke med det !
>
> Jeg skal blot bede om at få bekræftet, at den nu foreliggende
> fredningsafgørelse ikke medfører tilkendelse af fredningerstatninger
> eller godtgørelser, idet kendelsen ikke umiddelbart ses at omtale dette
> forhold.
>
>
> Med venlig hilsen
> Jørgen Heinemeier
> landinspektør
> Naturområdet, fredningsteamet
> Dir.tlf.: (+45) 72 54 48 40
> johei@blst.dk
>
> Miljøministeriet
> By- og Landskabsstyrelsen
> Haraldsgade 53,
> DK - 2100 København Ø
> Tlf.: (+45) 72 54 47 00
> www.blst.dk
>
> Officielle mails bedes sendt til: blst@blst.dk
>
>

Det kan bekræftes. Det hele ejes af Københavns kommune, som rejste sagen.

Med venlig hilsen

Hans Chr. Poulsen
Formand

KORT >

Oversigtskort og kortbladinddeling

Vigerslevparken,
Damhussøen, Damhusengen
og
Krogebjergparken

 fredningsgrænse

KØBENHAVNS KOMMUNE

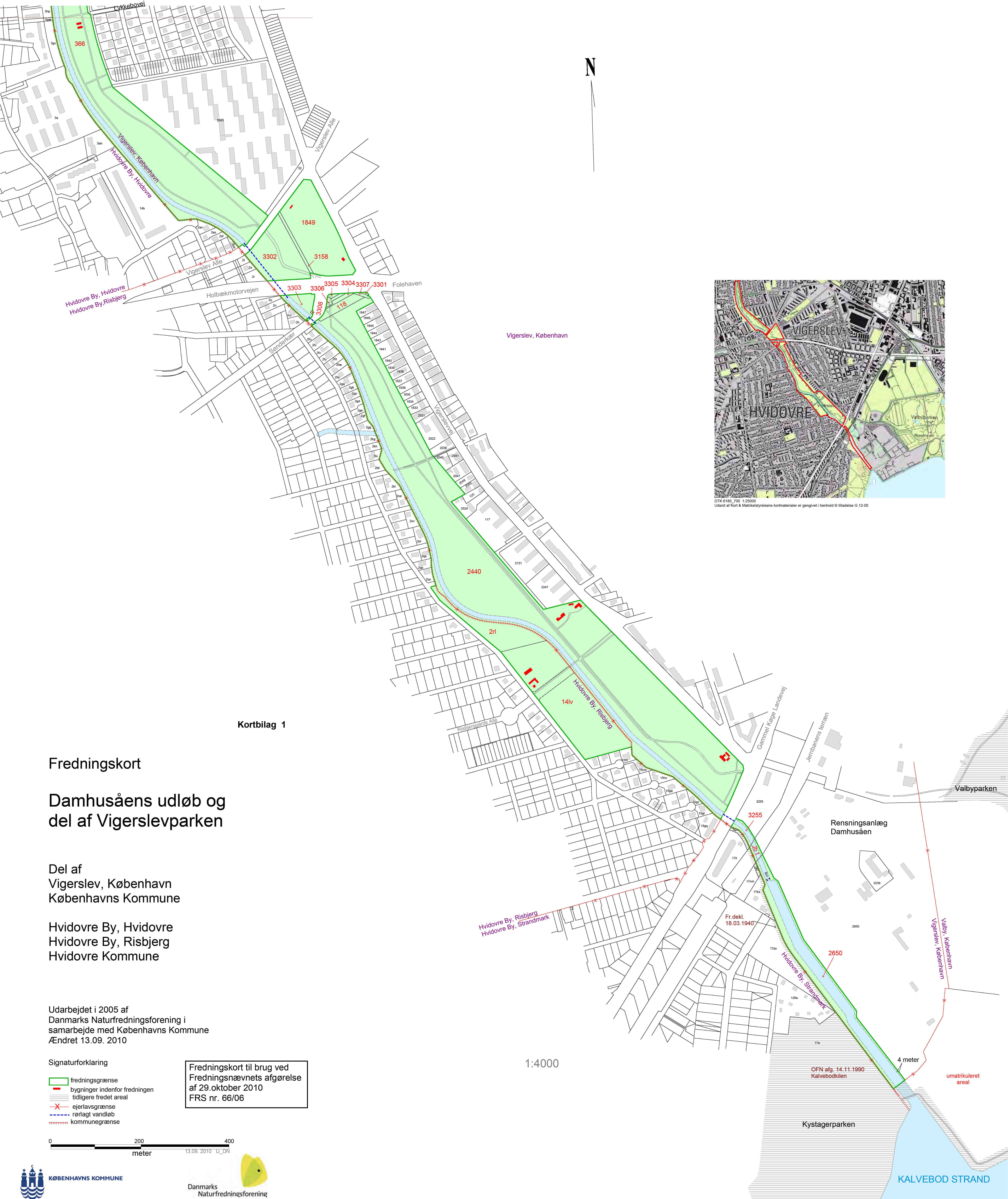
Danmarks
Naturfredningsforening

01.03.2010 IJ

DTK 6180_700 og 720

1:20000

Udsnit af Kort & Matrikelstyrelsens kortmateriale er gengivet i henhold til tilladelse G.12-00

DTK 6180_700 1:25000
Udsnit af Kort & Matrikelstyrelsens kortmateriale er gengivet i henhold til tilladelse G.12-00

Kortbilag 1

Fredningskort

Damhusåens udløb og del af Vigerslevparken

Del af Vigerslev, København Københavns Kommune

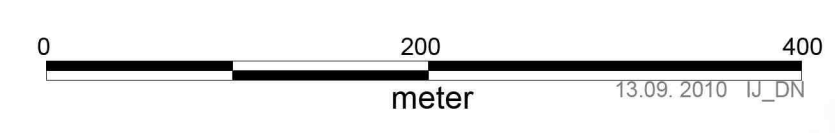
Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg Hvidovre Kommune

Udarbejdet i 2005 af Danmarks Naturfredningsforening i samarbejde med Københavns Kommune Ændret 13.09. 2010

Signaturforklaring

- fredningsgrænse
- bygninger indenfor fredningen
- tidligere fredet areal
- ejerlavsgrense
- rørlagt vandløb
- kommunegrænse

Fredningskort til brug ved Fredningsnævnets afgørelse af 29.oktober 2010 FRS nr. 66/06

13.09.2010 TJ_DN

1:4000

KALVEBOD STRAND

Kystagerparken

Rensningsanlæg Damhusåen

Valbyparken

umatrikuleret areal

Fr.dekl. 18.03.1940

OFN afg. 14.11.1990 Kalvebodkilen

4 meter

Valby, København Vigerslev, København

Gammel Køge Landevej

Jernbanens terræn

Hvidovre By, Risbjerg Hvidovre By, Strandmark

Risbjergårds Alle

Risbjerggårds Alle

Vigerslevvej

Vigerslevvej

Søndertorvvej

Holbækmotorvejen

Vigerslev Alle

Vigerslev Alle

Tyrkebovej

Vigerslev, København

Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

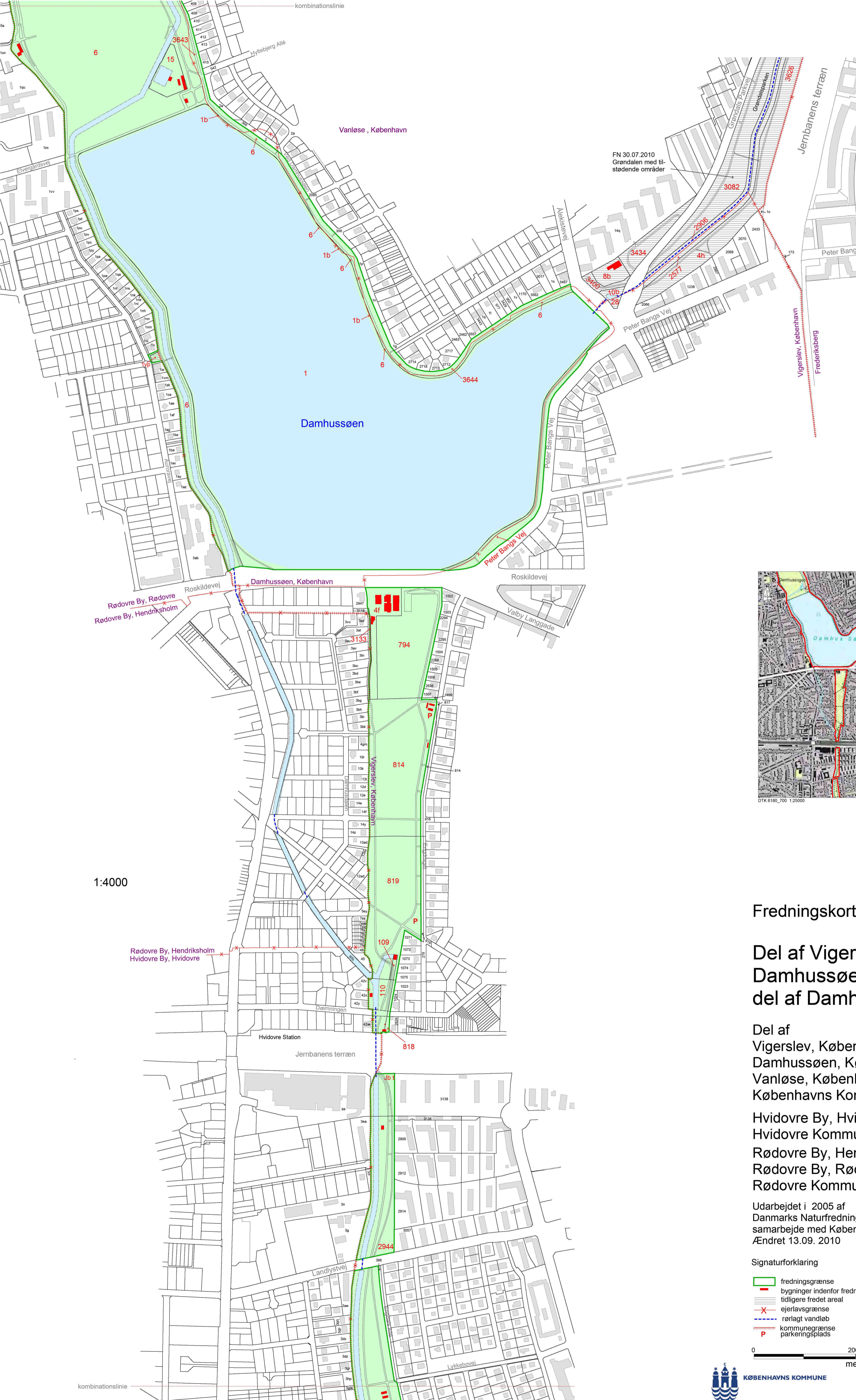
Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

Hvidovre By, Hvidovre Hvidovre By, Risbjerg

Kortbilag 2

Fredningskort

Del af Vigerslevparken, Damhussøen og del af Damhusengen

Del af Vigerslev, København
 Damhussøen, København
 Vanløse, København
 Københavns Kommune

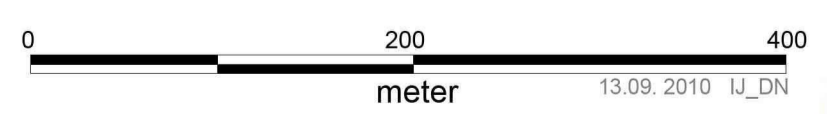
Hvidovre By, Hvidovre
 Hvidovre Kommune
 Rødovre By, Hendriksholm
 Rødovre By, Rødovre
 Rødovre Kommune

Udarbejdet i 2005 af Danmarks Naturfredningsforening i samarbejde med Københavns Kommune Ændret 13.09. 2010

Signaturforklaring

- fredningsgrænse
- bygninger indenfor fredningen
- tidligere fredet areal
- ejeravsgrænse
- rørlagt vandløb
- kommunegrænse
- P parkeringsplads

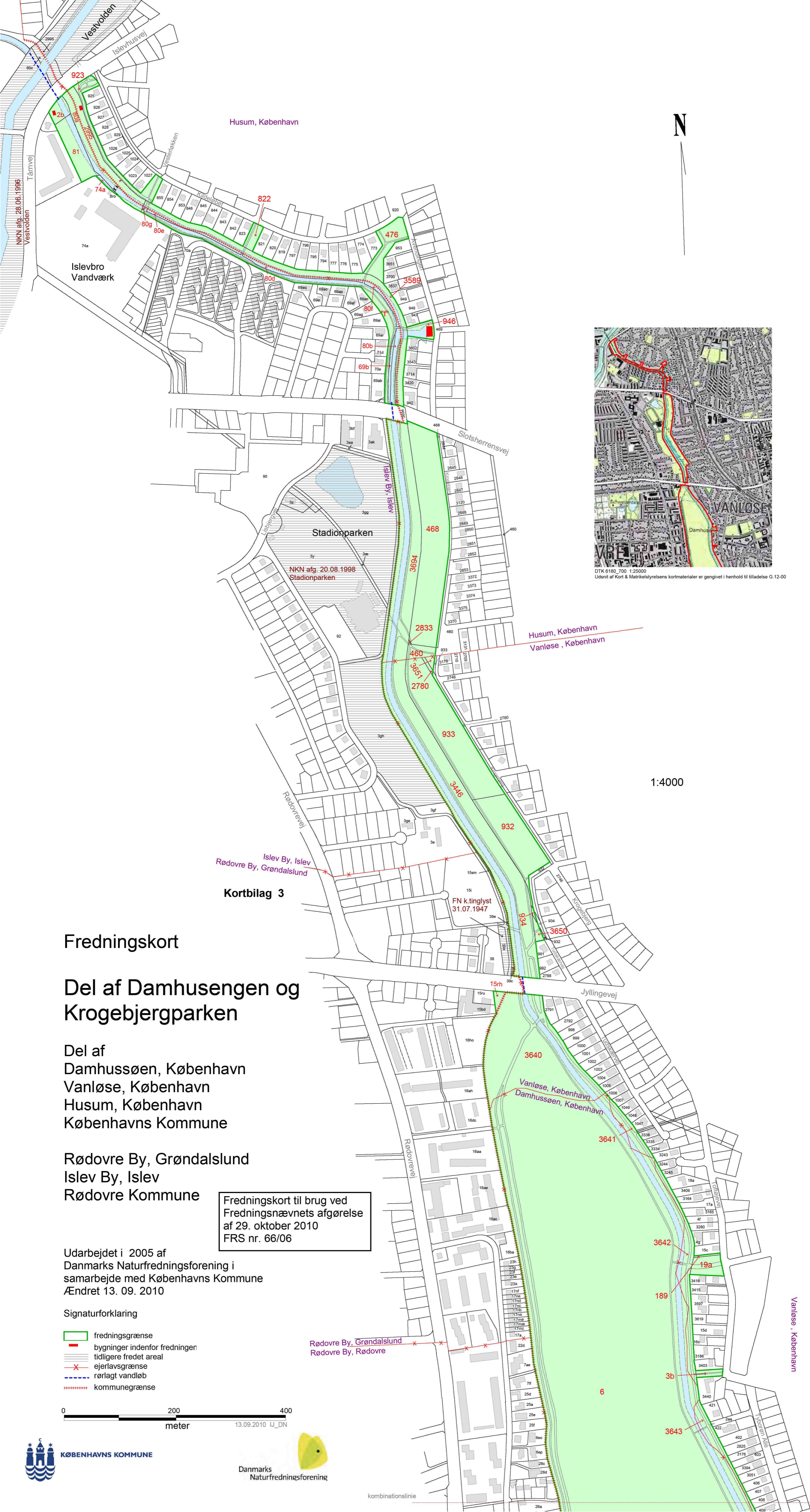
Fredningskort til brug ved Fredningsnævnets afgørelse af 29. oktober 2010 FRS nr. 66/06

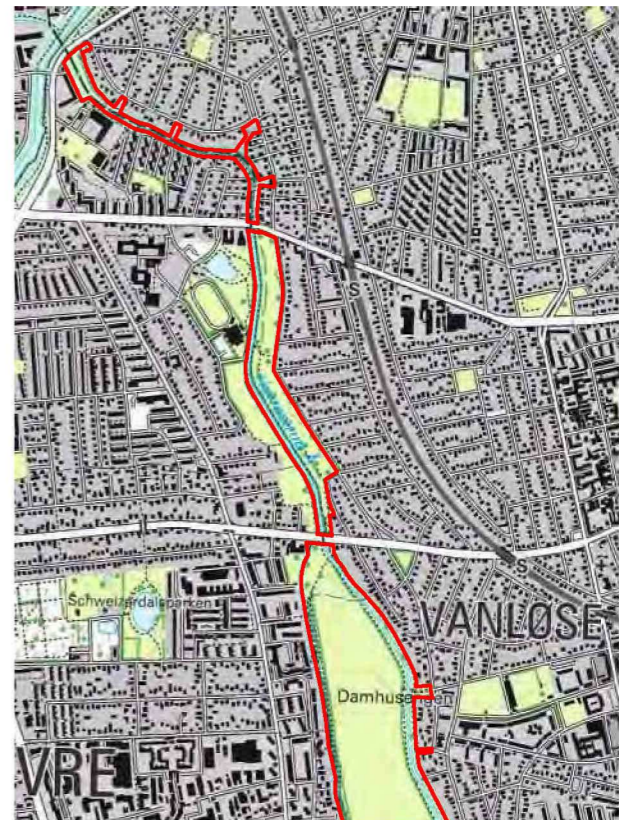
KØBENHAVNS KOMMUNE

Danmarks Naturfredningsforening

N

DTK 6180_700 1:25000
Udsnit af Kort & Matrikstyrelsens kortmateriale er gengivet i henhold til tilladelse G.12-00

1:4000

Kortbilag 3

Fredningskort

Del af Damhusengen og Krogebjergparken

Del af
 Damhussøen, København
 Vanløse, København
 Husum, København
 Københavns Kommune

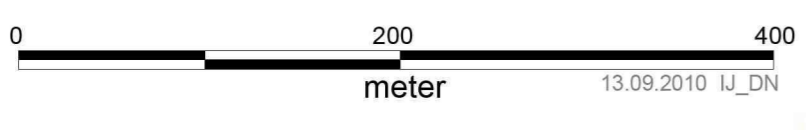
Rødovre By, Grøndalslund
 Islev By, Islev
 Rødovre Kommune

Fredningskort til brug ved
 Fredningsnævnets afgørelse
 af 29. oktober 2010
 FRS nr. 66/06

Udarbejdet i 2005 af
 Danmarks Naturfredningsforening i
 samarbejde med Københavns Kommune
 Ændret 13. 09. 2010

Signaturforklaring

- fredningsgrænse
- bygninger indenfor fredningen
- tidligere fredet areal
- ejerlavsgrense
- rørlagt vandløb
- kommunegrænse

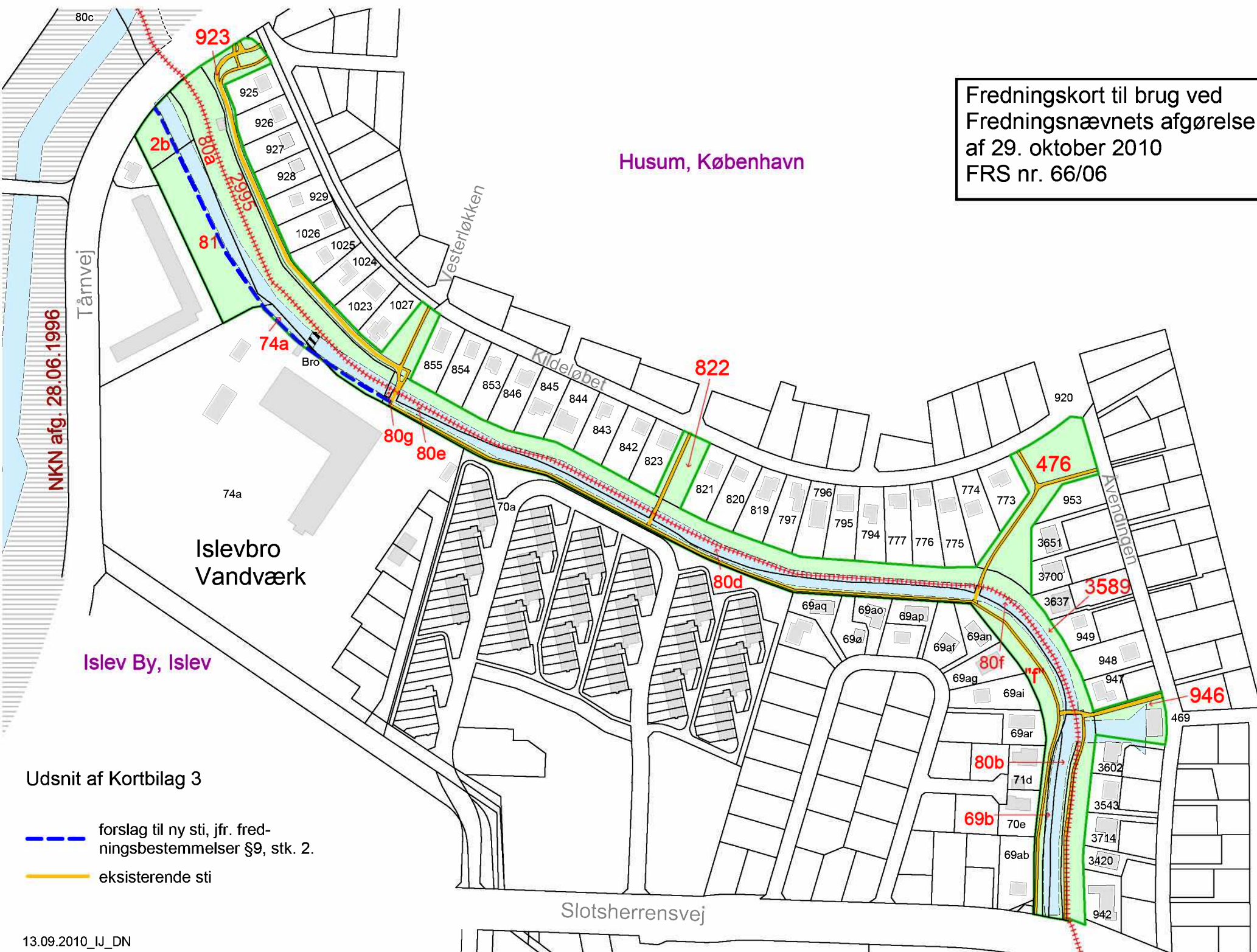

kombinationslinje

Vanløse, København

Fredningskort til brug ved
Fredningsnævnets afgørelse
af 29. oktober 2010
FRS nr. 66/06

Husum, København

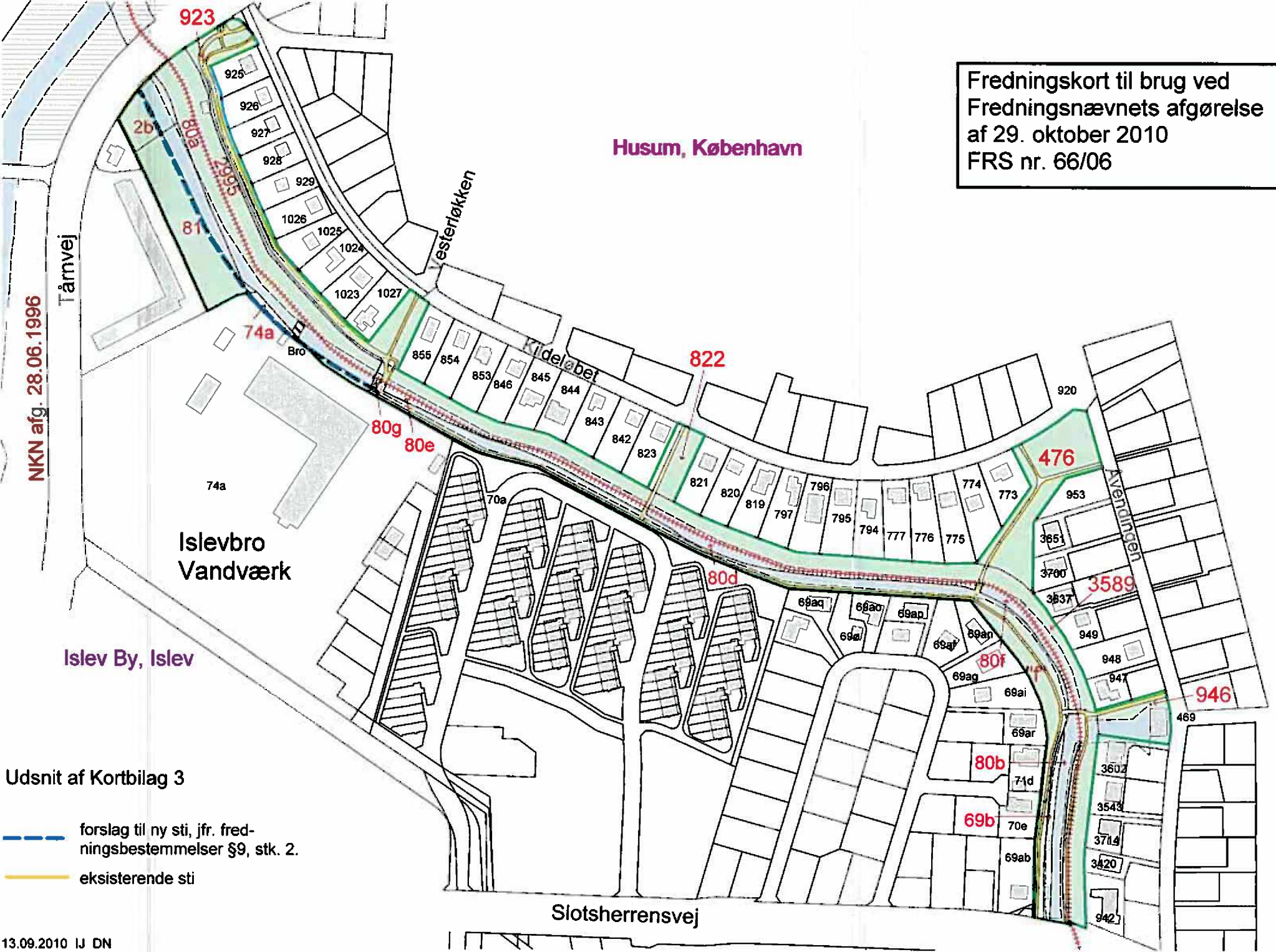

NKN afg. 28.06.1996

Udsnit af Kortbilag 3

- forslag til ny sti, jfr. fredningsbestemmelser §9, stk. 2.
- eksisterende sti

Fredningskort til brug ved
Fredningsnævnets afgørelse
af 29. oktober 2010
FRS nr. 66/06

Udsnit af Kortbilag 3

- forslag til ny sti, jfr. fredningsbestemmelser §9, stk. 2.
- eksisterende sti

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.: 08085.00

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

Gladsaxe, 31. oktober 2006

FRS nr. 40/2006 - jm

Københavns kommune,
Teknik- og Miljøforvaltningen,
Vej & Park,
Njalsgade 13,
2300 København S

Vedr. Grøndalsparken

De har i skrivelse af 1. august 2006 søgt om dispensation til at inddrage et areal på ca. 0,5 meter af den del af Grøndalsparken, der er omfattet af den fredningssag, der blev rejst for de Københavnske parker af Danmarks Naturfredningsforening i 1959.

De har i skrivelsen anført, at Grøndals Parkvej er meget smal, hvilket blandt andet har medført, at cykelstien nord for Jernbane Allé langs parken løber u hensigtsmæssigt i forhold til et busstoppested samt fodgængertrafikken ved krydset. Som en del af projektet vil rabatten mellem kørebanerne og den eksisterende cykelsti blive fjernet. Herved skal der kun inddrages et smalt areal på ca. 0,5 meter af Grøndalsparken nord for krydset, for at der kan skabes plads til, at der kan etableres et hensigtsmæssigt forløb af cykelstien på denne strækning. Hvor det vil være nødvendigt at fjerne hækken mod parken, vil der blive plantet en ny hæk i kanten af cykelstien.

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 dispensation til det ansøgte.

Kopi af denne skrivelse er fremsendt til Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening m.fl. Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet, der vil sende en opkrævning på gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

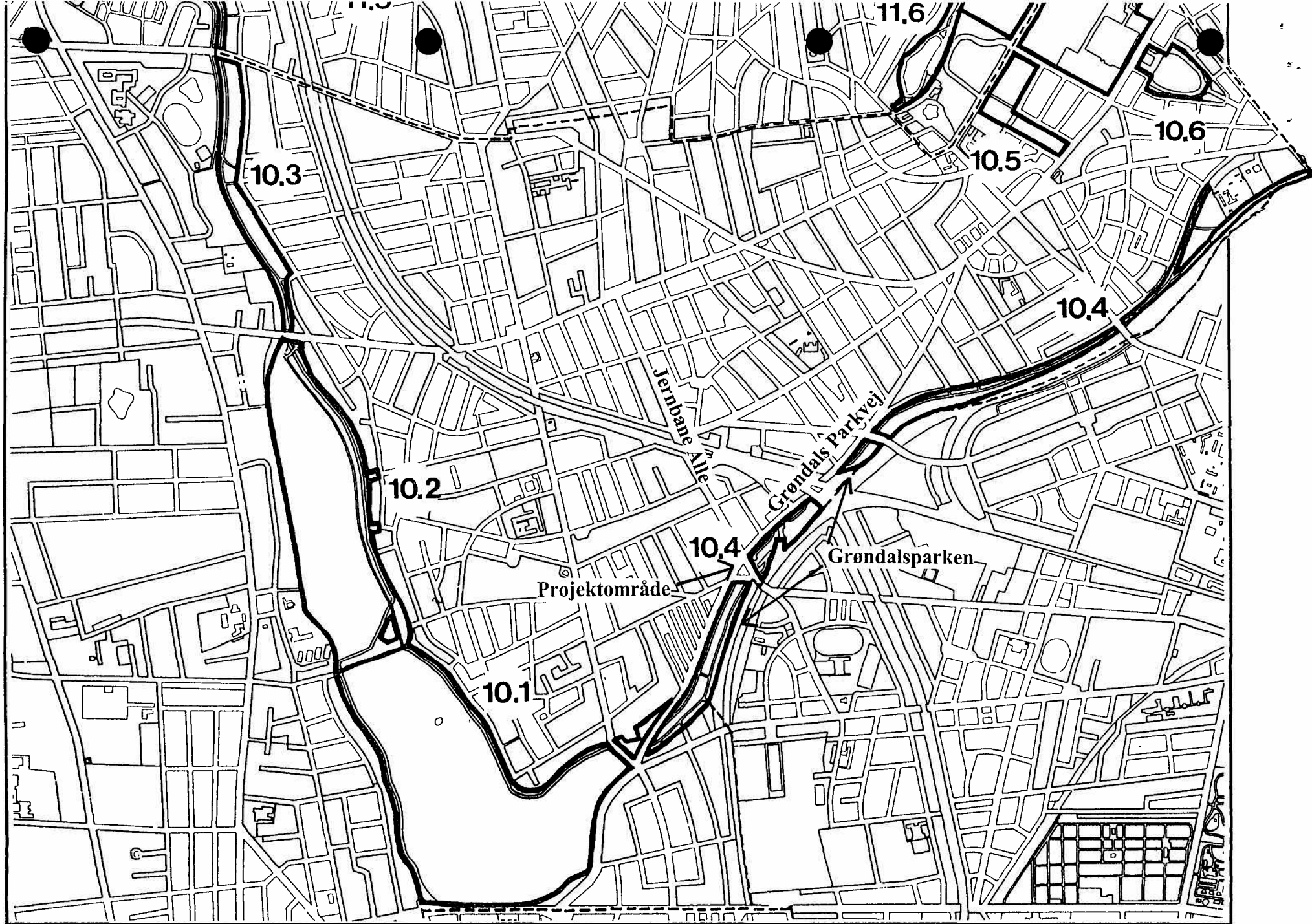
Tilladelsen må i henhold til § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandlingen af en eventuel klage måtte være afsluttet.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, bortfalder til-

SAS-121-00285

ladelsen, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Hans Chr. Poulsen
formand

Fredede parker m.v. i Vanløse og Brønshøj-Ungerskeby

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 99 68 48 00
Telefax: 99 68 48 99

Den **28 AUG. 2012**
FRS nr. 51/2012
Dok: 51-2012A

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Center for Park og Natur
Islands Brygge 37
Postboks 449
2300 København S

Vedr.: Etablering af anlæg til rensning af vejvand.

Ved brev af 20 juni 2012 med bilag har Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for Park og Natur, og Københavns Energi søgt om dispensation fra fredningen af Harrestrup Å til i Krogebjergparken at etablere et dobbeltporøst filteranlæg, som kan rense regnvandet fra to af parkens nærmeste veje.

Krogebjergparken er omfattet af fredningen 29. oktober 2010 af Harrestrup Å fra Vestvolden til dens udløb.

Formålet med anlægget er at rense regnvandet fra Ørhagevej og Roshagevej, således at det kan ledes direkte ud i Harrestrup Å.

Om baggrunden for ansøgningen er det oplyst, at Københavns Energi og Københavns Kommune deltager i innovationskonsortiet "Byer i Vandbalance". Konsortiet har til formål at udvikle ideer og teknologier, der kan tilpasse byerne til fremtidens kraftige nedbør og skybrud og samtidig skabe grønne og robuste byer, der ikke overudnytter eller forurener sine ferskvandsressourcer, men i stedet skaber et positivt potentiale. Ved at håndtere en del af regnvandet i byens landskab, kan presset på kloakkerne reduceres, samtidig med at regnvandet bruges som en ressource, og dannelsen af grundvand kan øges. Konsortiet ønsker at teste nye metoder og strategier gennem en række fuldskala pilotprojekter. I det projekt, ansøgningen vedrører, fokuseres der på at frakoble vejvandet fra den almindelige kloak. Vejvandet ønskes i stedet ledt til et dobbeltporøst filter i Krogebjergparken, hvor vandet renses og derefter udledes til Harrestrup Å. Frakoblingen af vejvandet vil reducere mængden af regnvand, der ledes til kloakken og mindske sandsynligheden for oversvømmelse i området. I det aktuelle område fik flere huse vand i kældrene under skybruddet i juli 2011. Disse huse vil være beskyttet, hvis anlægget etableres. Desuden vil renseanlægget, som i dag modtager al vejvandet, kunne formindske både sit kemikalieforbrug og sin CO₂ udledning. En fordel ved filteranlægget er også, at det nemt kan skjules i jorden. En udviklingsmodel af anlægget er blevet testet bl.a. i Ørestaden, hvor det let levede op til de stillede krav. Der er imidlertid brug for yderligere afprøvning, inden en masseproduktion kan igangsættes. Da Københavns Kommune samtidig har et ønske om at afkoble vejvandet langs recipienter, og i den forbindelse især har opmærksomhed på Husum, Brønshøj og Vanløse, kan en placering af anlægget i Krogebjergparken ikke være mere ideel. Her vil både kravet om, at vejene har fald mod recipienten, og er placeret nær ved denne, blive op-

fyldt. Der har allerede været dialog vedrørende anlægget med grundejerforeningen "Kileåens Haveforening", som dækker de involverede veje. På baggrund af dialogen er der foretaget mindre ændringer i projektet.

Det fremgår af sagen, at anlægget, som ønskes placeret i Krogebjergparken, er midlertidigt. Testperiodens varighed forventes at blive 2-3 år, hvorefter anlægget enten bliver nedlagt eller flyttet, og de benyttede arealer retableres. Hvis anlægget har fungeret tilfredsstillende, ønskes det udvidet og flyttet til Tudkærvej, så det kan behandle regnvand fra alle veje mellem Slotsherrensvej og Jyllingevej.

Center for Park og Natur anbefaler, at der gives dispensation på følgende vilkår:

at øvrig dispensation og tilladelse er opnået inden projektet realiseres,

at gravearbejde og nedlægning af ledninger sker uden for zonen svarende til træernes bredde, og

at entreprenøren kontakter Center for Park og Naturs parkforvalter for Krogebjergparken, inden anlægsarbejdet påbegyndes.

Ansøgningen af 20. juni 2012 har været sendt i høring hos Naturstyrelsen Roskilde og Danmarks Naturfredningsforening.

Naturstyrelsen Roskilde har ved e-mail af 19. juli 2012 meddelt, at styrelsen ikke har bemærkninger til ansøgningen.

Danmarks Naturfredningsforening er ikke fremkommet med bemærkninger til ansøgningen.

I sagens behandling i fredningsnævnet har deltaget: dommer Ib Hounsgaard Trabjerg (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Afgørelse

Det fremgår af § 2 i fredningsbestemmelserne vedrørende Harrestrup Å, at fredningen ikke er til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledningen for at sikre en optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb, og at overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.

Fredningsnævnet for København meddeler hermed i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation fra fredningen af 29. oktober 2010 af Harrestrup Å fra Vestvolden til dens udløb i overensstemmelse med og på de vilkår, som kommunen har foreslået i ansøgningen. Fredningsnævnet finder således, at det ansøgte anlæg til rensning af vejvand ikke vil være i strid med fredningens formål.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen på 4 uger fra den dag afgørelsen er modtaget, er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen nedenfor.

Fredningsnævnet skal anmode om at blive underrettet om status for udarbejdelse af den plejeplan, der skal udarbejdes for det fredede område.

Med venlig hilsen

Ib Hounsgaard Trabjerg
Formand

Klagevejledning:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videre-sender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler

imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Kopi af dette brev er sendt til:

- 1) Naturstyrelsen Roskilde
- 2) Naturstyrelsen
- 3) Danmarks Naturfredningsforening
- 4) Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité
- 5) Dansk Ornitologisk Forening
- 6) Friluftsrådet
- 7) Friluftsrådets lokalafdeling
- 8) Kulturstyrelsen
- 9) Nævnsmemberne

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 99 68 48 00
Telefax: 99 68 48 99

22 NOV. 2012

Den
FRS nr. 70/2012
Dok 70-12

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Center for Park og Natur
Islands Brygge 37
Postboks 449
2300 København S

Sagsnr. 2012-119932

FRS 70/2012 – Vigerslevparken – Midlertidig oplagsplads ud for Bjeverskov Allé

Københavns Kommune, Teknik- og Miljøafdelingen, Center for Park og Natur, har i brev af 14. september 2012 – på vegne Hvidovre Forsyning A/S og Rambøll Danmark A/S - søgt om dispensation til etablering af en 5.500 m² stor oplagsplads i Vigerslevparken på et areal, matr. nr.2rl Hvidovre By, Risbjerg, ud for Bjeverskov Allé, for perioden november 2012 til udgangen af 2014.

Arealet ligger i Hvidovre Kommune, men ejes efter det oplyste af Københavns Kommune med Center for Park og Natur som plejemyndighed.

Vigerslevparken er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 29. oktober 2010 om fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til dens udløb.

Fredningens formål er blandt andet at sikre området som parkområde.

Det fremgår af § 2 i fredningsbestemmelserne, at fredningen ikke er til hinder for nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger for at sikre en optimal drift af spildevandssystemer. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.

Ifølge § 3 er fredningen ikke til hinder for etablering af underjordiske spildevandsbassinger/ hjælpeledninger med dertil hørende overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer eller andre ændringer af kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af fredningsnævnet.

Det fremgår af ansøgningen, at der er behov for oplagsplads i forbindelse med arbejderne med udbygning af kloaknettet langs med Harrestrup A. Formålet hermed er at nedsætte belastningen af Harrestrup Å med spildevand. Selve udbygningen af kloaknettet medfører ikke væsentlige overjordiske ændringer.

Det er oplyst, at græs og øverste muldlag på arealet fjernes, og at der udlægges fibernet og stabilgrus for at sikre et kørefast grundlag. Der er behov for en mindre beskæring af buske og træer for at gøre indgangen bred nok til kørsel med lastbiler. Hele arealet indhegnes med byggepladshegn. Når brugen af arealet ophører, fjernes stabilgrus og fibernet. Jorden grubbes (løsnes), og der udlægges et lag muld, hvorefter arealet tilsås med græs, således at det retableres til oprindelig stand og udseende.

En realisering af selve projektet med udbygning af kloaksystemet kræver efter det oplyste ligeledes en tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven og Vandforsyningsloven til oppumpning og reinfiltration af grundvand.

Kommunen anbefaler, at der meddeles dispensation på følgende vilkår:

- at øvrige tilladelser for realisering af projektet med udbygning af kloaksystemet er opnået
- at gravearbejde og nedlægning af ledninger sker uden beskadigelse af parkens buske og træer (kun beskæring, jf. projektbeskrivelsen)
- at entreprenøren kontakter Center for Park og Naturs parkforvalter for Vigerslevparken inden anlægsarbejdet påbegyndes (Paul Plettinx, tlf. 3366 3421, pauple@tmf.kk.dk)

Sagen har været sendt til udtalelse hos Naturstyrelsen Roskilde og Danmarks Naturfredningsforening.

Naturstyrelsen Roskilde har i brev af 18. oktober 2012 oplyst, at ansøgningen ikke giver anledning til bemærkninger.

Danmarks Naturfredningsforening har ikke udtalt sig i anledning af ansøgningen.

I sagens behandling har deltaget dommer Bodil Wiingaard (formand), Birthe Aasted (udpeget af Miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns Kommune).

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til etablering af en ca. 5.500 m² stor oplagsplads i Vigerslevparken for perioden november 2012 til udgangen af 2014 som nærmere angivet i brev af 14. september 2012 fra Københavns Kommune, Center og Park og Natur, og på de heri angivne vilkår.

Det ansøgte findes således ikke at stride mod fredningens formål.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen på 4 uger fra den dag afgørelsen er modtaget, er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, som er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Bodil Wingaard
Formand

Klagevejledning:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenæv-net, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Sendt til:

Naturstyrelsen Roskilde

Naturstyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite

Dansk Ornitologisk Forening

Dansk Ornitologisk lokalforening

Kulturstyrelsen

Friluftsrådet

Nævnsmedlemmerne

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 99 68 48 00
E-mail: København@fredningsnaevn.dk

Den **29 SEP. 2014**
FRS nr. 31-2014
Dok: 31-2014A

Københavns Kommune
Teknik-og Miljøforvaltningen
Center for Miljøbeskyttelse
Islands Brygge 37
Postboks 380
2300 København S

Vedr.: Ansøgning om dispensation til om- og udbygning af Boldklubben Pionerens klubhus i Vigerslevparken.

Københavns Kommune, Center for Miljøbeskyttelse, har i brev af 28. maj 2014 på vegne af Boldklubben Pioneren søgt om dispensation fra fredningen af 29. oktober 2010 af Harrestrup Å mv. til om- og udbygning af klublokalerne i Vigerslevparken.

Boldklubben ønsker at nedrive et af to eksisterende klubhuse i Vigerslevparken og erstatte dette med et nyt noget større byggeri.

Københavns Kommune har ved sagens fremsendelse redegjort for de fredningsmæssige forhold og baggrunden for ansøgningen.

Klubhuset er placeret i parkens udkant og få meter fra Vigerslevvej. Der ønskes opført en bygning på 151 m² til erstatning for den ene af to eksisterende bygninger. Den bygning, der skal nedrives, er på 110 m².

Bygningen skal opføres med samme placering og en lignende udformning som den, der nedrives. Bygningen, der er i et plan, tænkes beklædt med træ i samme grønne farve som den eksisterende bygning. Taget skal beklædes med tagpap. Bygningens fundament er tænkt udført som et traditionelt liniefundament, der føres til frostfri dybde 900 mm under terræn. Alternative løsninger kan overvejes, hvis det bliver nødvendigt for at bevare de omkringvoksede træer. Bygningen skal udføres med en synlig sokkel på 100 – 150 mm med niveaufri adgang via ramper. Omgivende træer og beplantninger bevares så vidt muligt.

Kommunen anbefaler, at der gives dispensation på følgende vilkår:

At terrænet ikke ændres, hvor bygningen opføres.

At parkens beplantning ikke ændres, herunder at ingen træer fældes, med udtagelse af den birk, der står tæt på de eksisterende bygninger (mellem bygningerne og Vigerslevvej). Denne birk kan fældes, hvis det bliver nødvendigt for byggeriet.

At bygningen holdes i den samme grønne farve som den eksisterende eller eventuelt i sort.

At der ikke etableres byggeplads i parken og ej heller placeres byggemateri-

ale under parkens træer.

At parkforvalter Paul Plettinx kontaktes inden byggeriet påbegyndes

Ansøgningen har været forelagt Naturstyrelsen, Det åbne land, samt Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Der er ikke i forbindelse med høringen fremkommet indsigelser mod det ansøgte.

I sagens behandling i fredningsnævnet har deltaget: Dommer Ib Hounsgaard Trabjerg (formand), nævnsmedlem Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og nævnsmedlem Bent Christensen (udpeget af Københavns Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Afgørelse

Fredningsnævnet for København meddeler herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation fra fredningen af Harrestrup Å mv. til det ansøgte i overensstemmelse med ansøgningen og på de ovenfor givne vilkår, som Københavns Kommune har foreslået. Fredningsnævnet finder herefter, at det ansøgte ikke vil være i strid med fredningens formål. Det overlades til kommunen at fastlægge bygningens farve inden for rammerne af det anførte vilkår herom.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen på 4 uger fra den dag afgørelsen er modtaget, er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Ib Hounsgaard Trabjerg
Formand

Klagevejledning:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videre-sender den til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Kopi af dette brev er sendt til:

- 1) Naturstyrelsen, Det åbne land (j.nr. NST-4112-02425)
- 2) Danmarks Naturfredningsforening
- 3) Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité
- 4) Friluftsrådet
- 5) Friluftsrådets lokalafdeling
- 6) Dansk Ornitologisk Forening
- 7) Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling
- 8) Kulturstyrelsen
- 9) Nævnsmedlemmerne

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Byens Anvendelse
Att. Joakim Steinsvåg

Via e-post: CK78@tmf.kk.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-42-2015

Den 10. oktober 2015

Harrestrup Å – Etablering af gang- og cykelbro

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om etablering af gang- og cykelbro med tilhørende stier på ejendommen matr. nrr. 118, 1849, 2440, 3158, 3302, 3304, 3305 og 3306 Vigerslev, København, beliggende i Visgerslevparken. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af det til afgørelsen vedlagte kortbilag.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Fredningsnævnet for Københavns kendelse af 29. oktober 2010 om fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

- 1) at sikre områderne som parkområder
- 2) at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensynstagen til den historiske baggrund for områdets udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området.
- 3) at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,
- 4) at sikre området som en del af det regionale system af grønne områder, specielt sammenhængen med Valbyparken, Kystagerparken, Stadionparken og Vestvolden
- 5) at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtigelser til at beskytte naturen overholdes.

§ 2 Arealernes tilstand

- 1) Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

...

§ 4 Pleje

- 1) Københavns Kommune er plejemyndighed i fredningsområdet. Kommunerne kan aftale anden fordeling.
- 2) Uanset § 2, stk. 1, må plejemyndigheden udføre de foranstaltninger, der skønnes egnede til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet og/eller den rekreative brug af områderne eller findes hensigtsmæssige for at opretholde de landskabelige og rekreative værdier inden for fredningsområdet. Foranstaltningerne skal udføres på grundlag af en plejeplan ...

...

§ 6 Veje, stier og tekniske anlæg

- 1) Nye stier og broer må ikke anlægges uden at være fastlagt i plejeplanen. Nye cykelstier og redningsstier kan asfalteres. Øvrige stier anlægges med grusbelægning eller som naturstier.

...

Særbestemmelser for delområder

§ 7 Vigerslevparken

Cykelskuret og pladsen ved Hvidovre Station kan ombygges og adgangsforholdene til stationen kan ændres med fredningsnævnets godkendelse.

Ophører anvendelsen af vandværksgrunden med vandværksted, herunder til undervisningsbrug, bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Naturstyrelsen, Det åbne land, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Der er ikke fremkommet indsigelser over for projektet.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet på følgende vilkår:

- 1) Broen over Folehaven bør holdes i en let konstruktion.
- 2) Brofæsterne bør være trukket tilbage i forhold til Folehavens rabat. Særligt bør brofæstet syd for Folehaven være trukket så langt tilbage fra Folehavens rabat som praktisk muligt.

- 3) Brofæsterne bør anlægges som volde beklædt med græs eller lignende, hvorved fodgængere sikres mulighed for at forlade stien hurtigst muligt efter, at de har krydset broen.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Fri-luftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. De skal klage via Klageportalen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,

- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis De ønsker at klage over afgørelsen, finder De et link til Klageportalen på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. De logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom De plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Når De klager, skal De betale et gebyr på 500 kr. De betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis De ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal De sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Det er i dette tilfælde Fredningsnævnet for København. Fredningsnævnet for København videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt Deres anmodning kan imødekommes.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. Klagegebyret betales ved brug af betalingskort inden klagen afsluttes på Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

HOFOR A/S
Ørestads Boulevard 35
2300 København S
jsni@hofor.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-62-2015

Den 8. januar 2016

Harestrup Å fra Vestvolden til udløbet – etablering af nyt udløb

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til at anlægge en ny åben overløbskanal fra boret spildevandsledning langs Damhusåen på ejendommen matr. nr. 2650, Vigerslev, der er beliggende på Parkstien 4 og ejes af HOFOR. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 29. oktober 2010 om fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet.

Fredningens formål er:

- at sikre området som parkområde
- at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier
- at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel
- at sikre området som en del af det regionale system af grønne områder
- at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

I fredningsbestemmelsernes § 2 hedder det:

§ 2. Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.
2. Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, reovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsveje for at sikre en optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet.
3. Fredningen er ikke til hinder for etablering af underjordiske spildevandsbassin/hjælpeledninger med dertil hørende overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer eller andre ændringer af kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet.

Nærmere om projektet

Af ansøgningen fremgår det bl.a., at HOFOR i perioden 2013-2016 vil etablere en boret bassinledning langs Damhusåen fra Renseanlæg Damhusåen til Mellelleddet i Vigerslevparken, til opsamling af vand fra de nuværende overløbsbygværker langs Damhusåen. Vandet der opsamles i bassinledningen skal ledes til Renseanlæg Damhusåen, med mulighed for overløb til Damhusåen ved Parkstien 4.

Formålet med at reducere aflastningerne til Damhusåen er, at forbedre den miljømæssige tilstand af Damhusåen med henblik på at øge den rekreative værdi, samt mindske udledningerne til Kalveboderne, der er en del af Natura 2000-område nr. 143.

Det ansøgte projekt med etablering af en åben overløbskanal mellem bygværk B1 på Parkstien 4 og Damhusåen indebærer:

- at der graves ca. 30 meter kanal inden for fredningsområdet,
- at der fjernes 10 meter åbrink, der hvor overløbskanalen skal forbindes til åen,
- at kanalen fyldes med vand fra åen og
- at der fældes et stort piletræ på åbrinken

Sagens behandling

Sagen har været sendt til udtalelse hos Naturstyrelsen, Det åbne land, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Naturstyrelsen har udtalt, at det er styrelsens vurdering, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Der er ikke fremsat indsigelser mod projektet.

Københavns kommune har som tilsynsmyndighed ingen bemærkninger.

I afgørelsen har deltaget dommer Britt Falster Klitgaard (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet, der ikke findes at stride mod fredningens formål.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Denne tilladelse fritager ikke for at søge efter tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Naturstyrelsen, Københavns kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. De skal klage via Klageportalen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis De ønsker at klage over afgørelsen, finder De et link til Klageportalen på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. De logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom De plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Når De klager, skal De betale et gebyr på 500 kr. De betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis De ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal De sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Det er i dette tilfælde Fredningsnævnet for København. Fredningsnævnet for København videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt Deres anmodning kan imødekommes.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. Klagegebyret betales ved brug af betalingskort inden klagen afsluttes på Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Københavns Kommune
Att.: Linnea Fosdal Stern
Via e-post: linfos@tmf.kk.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-71-2016

Den 20. marts 2017

Vigerslevparken – Overjordiske anlæg

Københavns Kommune har ansøgt fredningsnævnet om dispensation til etablering af overjordiske anlæg til håndtering af spildevand i Vigerslevparken på ejendommen matr.nr. 819 m.fl. Vigerslev, København. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Fredningsnævnets kendelse om fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet af 29. oktober 2010.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre områderne som parkområder
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området.

3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,
4. at sikre området som en del af det regionale system af grønne områder, specielt sammenhængen med Valbyparken, Kystagerparken, Stadionparken og Vestvolden
5. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtigelser til at beskytte naturen overholdes.

§ 2 Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.
2. Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsveje for at sikre en optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet.
3. Fredningen er ikke til hinder for etablering af underjordiske spildevandsbassiner/hjælpeledninger med dertil hørende overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer eller andre ændringer af kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet.”

Damhusledningen er ikke omtalt i udviklingsplan for Vigerslevparken 2011-2016.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Det ansøgte projekt planlægges gennemført i nærheden af følgende internationale naturbeskyttelsesområder: Fuglebeskyttelsesområdet og habitatområdet Vestamager og havet syd for (SAC 127 hhv. SPA 111). Naturstyrelsen og Københavns Kommune har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Fredningsnævnet meddelte 18. februar 2013 (FRS 84/2012) dispensation til bl.a. opførelse af 4 servicebygninger og etablering af ca. 30 dæksler i forbindelse med bygværkerne.

Servicebygningerne skulle have en størrelse på 4,5 x 4,5 meter (20,25 m²) i grundplan, med et pyramidetag og en samlet højde på 4 meter, og udført i samme materialer som nogle af de eksisterende bygninger i parken. Projektet er siden den gang ændret, hvorfor der er behov for en ny godkendelse.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Københavns Kommunes fredningstilsyn har udtalt sig til støtte for projektet.

Danmarks Naturfredningsforening har foreslået, at dispensation meddeles på vilkår af, at bygningen bliver mindst mulig og skærmet af slørende beplantning, henholdsvis at dæksler så vidt muligt placeres i terræn eller med så lav højde som muligt over terræn med bedst mulig slørende beplantning omkring.

Grundejerforeningen Vigerslev Haveforstad har udtalt sig imod dispensationen og har udtrykt utilfredshed med arbejderne fremme.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

Nævnet meddeler herved godkendelse til udførelse af projektet,

Fredningsnævnet har herved lagt vægt på, at fredningen, jf. fredningsbestemmelsernes § 2, stk. 2, ikke er til hinder for nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger ... samt dertil hørende adgangsveje for at sikre en optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet. I forhold til det tidligere godkendte projekt er der samlet set tale om en mindre intensiv påvirkning af parken.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Københavns kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Grundejerforeningen Vigerslev Haveforstad, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Byens Anvendelse
Att. Linnea Fosdal Stern

Via e-post: linfos@tmf.kk.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-18-2017

Den 15. april 2017

Harrestrup Å – Etablering af gang- og cykelbro, den nordlige del

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til etablering af cykelbro over Holbækmotorvejen/Folehaven. Fredningsnævnet har i 2015 under sagsnr. FN-KBH-42-2015 meddelt dispensation til dele af cykelbroen, men Københavns Kommune var på daværende tidspunkt af den opfattelse, at det nordlige brofæste var omfattet af anlægsloven om Ringsted-banen, hvorfor fredningsnævnets dispensation til denne del af broen ikke var fornøden. Dispensationsansøgningen vedrører nu det nordlige brofæste.

Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering er vist med rød prik på følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at arealet er omfattet af Fredningsnævnet for Københavns kendelse af 29. oktober 2010 om fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

- 1) at sikre områderne som parkområder
- 2) at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensynstagen til den historiske baggrund for områdets udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området.
- 3) at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,
- 4) at sikre området som en del af det regionale system af grønne områder, specielt sammenhængen med Valbyparken, Kystagerparken, Stadionparken og Vestvolden
- 5) at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtigelser til at beskytte naturen overholdes.

§ 2 Arealernes tilstand

- 1) Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.

...

§ 4 Pleje

- 1) Københavns Kommune er plejemyndighed i fredningsområdet. Kommunerne kan aftale anden fordeling.
- 2) Uanset § 2, stk. 1, må plejemyndigheden udføre de foranstaltninger, der skønnes egnede til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet og/eller den rekreative brug af områderne eller findes hensigtsmæssige for at opretholde de landskabelige og rekreative værdier inden for fredningsområdet. Foranstaltningerne skal udføres på grundlag af en plejeplan ...

...

§ 6 Veje, stier og tekniske anlæg

- 1) Nye stier og broer må ikke anlægges uden at være fastlagt i plejeplanen. Nye cykelstier og redningsstier kan asfalteres. Øvrige stier anlægges med grusbelægning eller som naturstier.

...

Særbestemmelser for delområder

§ 7 Vigerslevparken

Cykluskuret og pladsen ved Hvidovre Station kan ombygges og adgangsforholdene til stationen kan ændres med fredningsnævnets godkendelse.

Ophører anvendelsen af vandværksgrunden med vandværksted, herunder til undervisningsbrug, bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra det ansøgte.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Der er ikke fremkommet indsigelser over for projektet.

I afgørelsen har deltaget dommer Britt Falster Klitgaard (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Københavns kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Københavns Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Byens Anvendelse
Att. Linnea Fosdal Stern

Via e-post: linfos@tmf.kk.dk

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-28-2017

Den 28. juni 2017

Harrestrup Å – Etablering af regnvandsbassin og stier

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til etablering af et grønt regnvandsbassin og stier i Vigerslevparken på et areal mellem Harestrup Å, Folehaven, Ringstedbanen og Vigerslevvej.

Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering er vist med rød prik på følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at arealet er omfattet af Fredningsnævnet for Københavns kendelse af 29. oktober 2010 om fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

- 1) at sikre områderne som parkområder

- 2) at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensynstagen til den historiske baggrund for områdets udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området.
- 3) at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,
- 4) at sikre området som en del af det regionale system af grønne områder, specielt sammenhængen med Valbyparken, Kystagerparken, Stadionparken og Vestvolden
- 5) at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtigelser til at beskytte naturen overholdes.

§ 2 Arealernes tilstand

- 1) Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.
- 2) Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsveje for at sikre en optimal drift af spildevandssystemer, vandleddninger og vandløb. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet.
- 3) Fredningen er ikke til hinder for etablering af underjordiske spildevandsbassiner/hjælpeledninger med dertil hørende overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer eller andre ændring af kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet.
- 4) Fredningen er ikke til hinder for reetablering af tidligere vådområder eller for, at der kan etableres anlæg eller vådområder med renseeffekt til tilbageholdelse og rensning af vand. Ændringerne samt disses udformning skal fastsættes i en plejeplan.

...

§ 4 Pleje

- 1) Københavns Kommune er plejemyndighed i fredningsområdet. Kommunerne kan aftale anden fordeling.
- 2) Uanset § 2, stk. 1, må plejemyndigheden udføre de foranstaltninger, der skønnes egnede til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet og/eller den rekreative brug af områderne eller findes hensigtsmæssige for at opretholde de landskabelige og rekreative værdier inden for fredningsområdet. Foranstaltningerne skal udføres på grundlag af en plejeplan ...

...

§ 6 Veje, stier og tekniske anlæg

- 1) Nye stier og broer må ikke anlægges uden at være fastlagt i plejeplanen. Nye cykelstier og redningsstier kan asfalteres. Øvrige stier anlægges med grusbelægning eller som naturstier. ”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra det ansøgte.

Miljøstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Miljøstyrelsen har bemærket, at det ansøgte regnvandsbassin ligger umiddelbart øst for den cykel- og gangbro, som fredningsnævnet har meddelt dispensation til den 15. april 2017 (FN-KBH-18-2017). Det fremgår ikke af visualiseringerne af regnvandsbassinet, hvordan dette er indpasset i forhold til cykel- og gangbroen.

Der er ikke fremkommet indsigelser over for projektet.

I afgørelsen har deltaget dommer Britt Falster Klitgaard (formand), Birthe Aasted (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Københavns kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Københavns kommune
Teknik og Miljøforvaltningen

Att.: Biolog Linnea Fosdal Stern

Via e-post: Natur@tmf.kk.dk

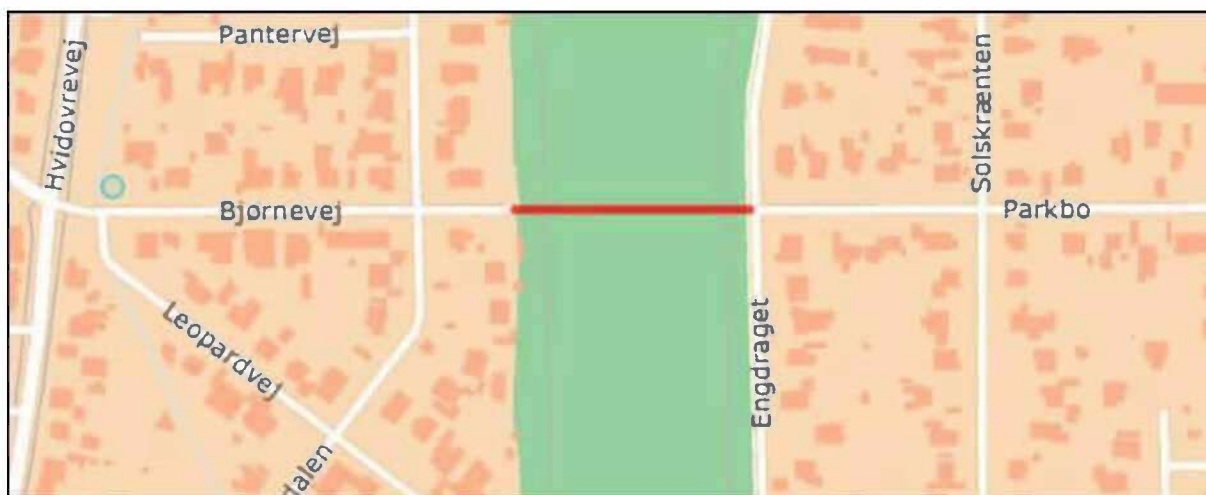
Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-44-2017

Den 12. oktober 2017

Vigerslevparken – belysning af sti

Over for fredningsnævnet er der søgt om dispensation til belysning af sti på tværs af Vigerslevparken. Stistrækningen er ca. 100 meter og danner forbindelse mellem København og Rødovre. Ifølge ansøgningen med senere ændringer til projektet er der tale om opsætning af fem pullerter jævnt fordelt langs stien. Pullerterne er 0,6 meter høje. Pullerterne etableres udenfor træernes drypzone. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at Vigerslevparken er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 29. oktober 2010 om fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

§ 1. Fredningens formål.

Det er fredningens formål

1. at sikre området som parkområde
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets nuværende udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området
3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål
4. at sikre området som en del af det regionale system af grønne områder, specielt sammenhængen med Valbyparken, Kystagerparken, Stadionparken og Vestvolden
5. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen overholdes.

§ 6. Veje, stier og tekniske anlæg

1. Nye stier og broer må ikke anlægges uden at være fastlagt i plejeplanen. Nye cykelstier og redningsstier kan asfalteres. Øvrige stier anlægges med grusbelægning eller som naturstier.
2. Der må ikke etableres belysning i området uden Fredningsnævnets godkendelse.
3. Uanset stk. 2 må der opstilles master til vejbelysnings- og trafikformål på de arealer, der ligger umiddelbart op til tilgrænsende og krydsende veje, når vejmyndighederne anser det for nødvendigt.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Miljøstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Sagens behandling

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Der er ikke fremkommet indsigelser mod det ansøgte.

Afgørelsen er truffet af formanden for Fredningsnævnet for København i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1487 af 4. december 2015 om forretningsorden for fredningsnævn.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven og med henvisning til fredningsbestemmelsernes § 6, stk. 2, godkender nævnet herved, at der etableres belysning af stien som ansøgt.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, og at projektet er et led i Tryghedsløft-projekterne 2017.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Falster Klitgaard
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Fri-luftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives

via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

Danmarks Naturfredningsforening
Att.: Ove Løbner

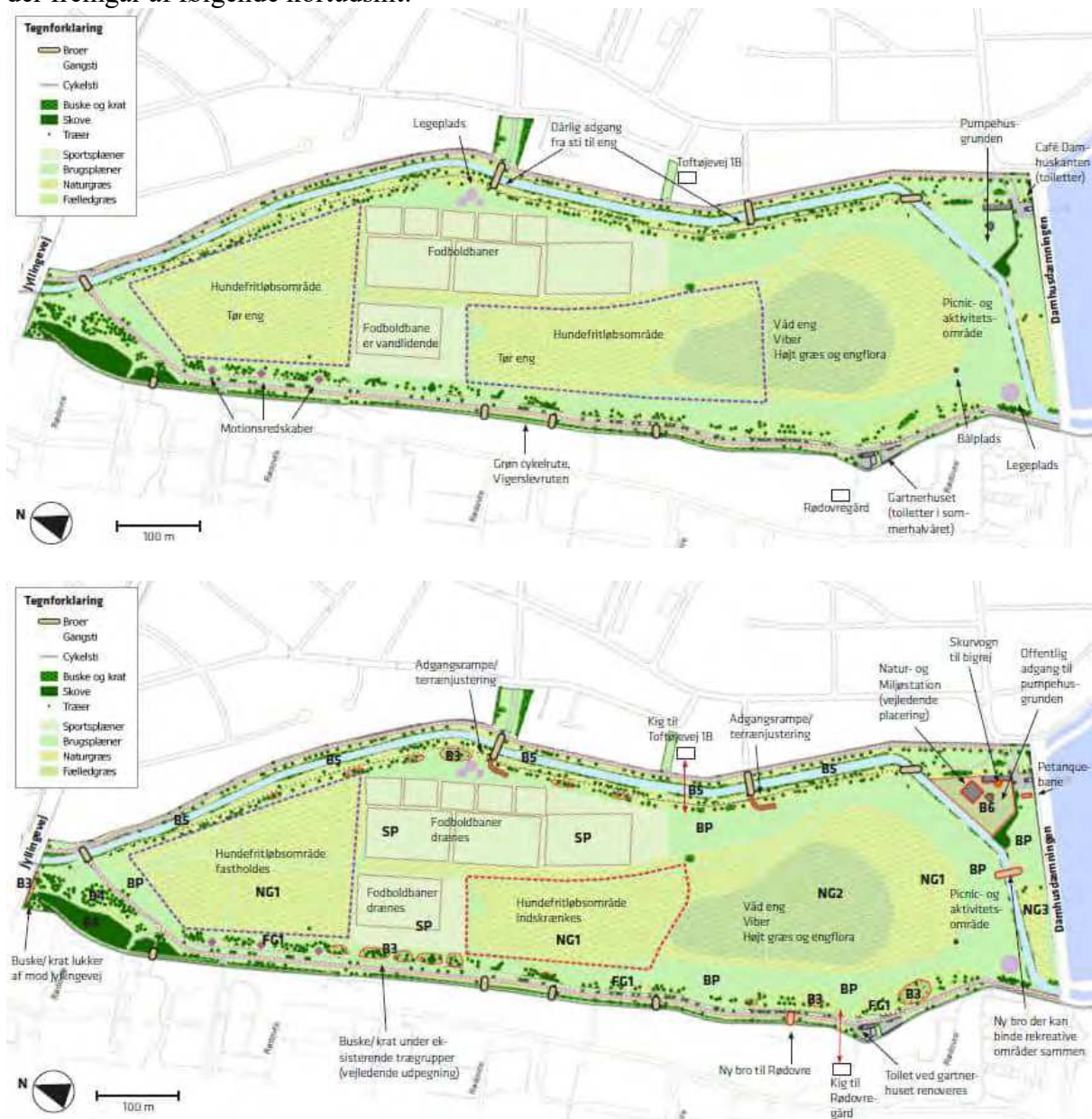
kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-3-2018

Via e-post: o.loebner@vip.cybercity.dk

Den 19. marts 2018

Harrestrup Å– Udviklingsplan

Danmarks Naturfredningsforening har indbragt uenighed om Københavns Kommunes udkast til plejeplan for fredningsnævnet. Sagen angår hundefritløbsområder i udviklingsplan for Damhussøen, Damhusengen og Krogebjergparken vedrørende bl.a. ejendommen matr.nr. 6 Damhussøen, København. Den nærmere placering af eksisterende og planlagte fritløbsområder fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”§ 1. Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre områderne som parkområder
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for områdets udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området.
3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,
4. at sikre området som en del af det regionale system af grønne områder, specielt sammenhængen med Valbyparken, Kystagerparken, Stadionparken og Vestvolden
5. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtigelser til at beskytte naturen overholdes.

...

§ 4. Pleje

1. Københavns Kommune er plejemyndighed

...

8. Plejemyndigheden udarbejder udkast til plejeplan og fremsender det til de høringsberettigede. Indsigelsen skal være fremsat overfor plejemyndigheden inden en af denne afsat frist. Uenighed om plejeplanen, herunder om indsigelsen skal have opsættende virkning, kan af plejemyndigheden eller de høringsberettigede forelægges for fredningsnævnet, der herefter træffer afgørelse.

§5. Offentlighedens adgang.

...

7. Hunde skal føres i snor. Der kan i plejeplanen dispenseres fra denne bestemmelse i mindre områder.

...”

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Københavns Kommunes fredningstilsyn, Friluftsrådet og DOF

Kommunes fredningstilsyn har oplyst, at de nu foreslåede fritløbsområder er på i alt godt 20 % af Damhusengen. Fredningstilsynet finder, at dette er i overensstemmelse med fredningens § 7, stk. 7.

Københavns Kommunes plejemyndighed har oplyst, at placeringen og størrelsen af fritløbsområder har til formål at sikre en dialogbaseret håndhævelse af fredningens vilkår om, at hunde som udgangspunkt skal føres i snor.

Danmarks Naturfredningsforening har anført bl.a., at ”hunde er til gene for de øvrige brugere af parken og for fugle og andre dyr, når hundene ikke holdes i snor. Vådområdet i midten af Damhusengen er et dynamisk område, der er under udvikling, og området vil derfor fremover have et endnu større naturpotentiale og bidrage til en større biodiversitet på Damhusengen, hvilket kommunen i mange år har ønsket sig. Der er i dag store problemer med hundene, da påbud om at holde dem i snor ikke overholdes. Det skal derfor være nemt for alle brugere at orientere sig om, hvor bestemmelserne er gældende, og det vil være nemmest at administrere i det nordlige område. Eventuelt med et lille hegn ned mod fodboldbanerne, så det tydeligt fremgår, hvilket område de fritgående hunde skal holdes indenfor.” Danmarks Naturfredningsforening har på den baggrund foreslået, at fritløbsområdet bliver reduceret til kun at omfatte det nordlige af de to udlagte arealer.

DOF har udtalt sig til støtte for en løsning, hvor fritløbsområder begrænses til den del af engen, hvor græsset holdes lavt.

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af fredningsvilkårenes § 4, stk. 8, jf. § 1, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 924 af 27. juni 2016 om pleje af fredede arealer og tilsyn, meddeler nævnet herved godkendelse af Københavns Kommunes udkast til udviklingsplan 2017 for Damhussøen, Damhusengen og Krogebjergparken.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Areaernes størrelse kan ikke i sig selv bevirke, at fredningsnævnet tilsidesætter plejeplanen som stridende mod fredningsvilkårenes § 5, stk. 7. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at vilkåret om at føre hunde i snor på nuværende tidspunkt kun i meget beskedent omfang respekteres. Kommunen vil som plejemyndighed søge vilkåret respekteret gennem en tydeliggørelse af fritløbsarealernes udstrækning og gennem en dialog med engens brugere. Fredningsnævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering om, hvordan denne håndhævelse bedst sker.

Det er fredningsnævnets vurdering, at plejeplanen ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at plejeplanen ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Københavns Kommune, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Fi-

nansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Københavns Kommune
Att.: Anders Riiber Høj

Via e-post: gn4q@kk.dk

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 47 33 87 32

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-53-2021

Den 5. december 2021

Damhussøen og Damhusengen– Skybrudssikring m.v.

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til følgende projekt

- Etablering af betonkant til klimasikring
- Ændring af dæmningsprofilet, overgange m.v. og herunder udvidelse af dæmnings bredde med 2,6 m.
- Fældning af 28 piletræer langs dæmnings nordside.
- Etablering af nye trædæk to steder på begge sider af dæmningen. Den vestlige og midterste træbro areal er fordelt som ca. 120 m² og 50 m² på vandsiden og ca. 30 og 50 m² på landsiden. Træbroerne funderes på stolper i vandet. Stolperne bores ned i jorden / søbunden uden yderligere fundamenter, og uden at der graves store huller.
- 4 ekstra belysningsmaster af samme type som eksisterende.

på ejendommen matr.nrr. 1 og 6 Damhussøen, København, beliggende på ved Damhusdæmningen i København. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af fredningsnævnets kendelse af 29. oktober 2010 om fredning af Vigerslevparken, Damhussøen, Damhusengen, Krogebjergparken, Grøndalsparken. Projektet udføres i fredningens Delområde Damhussøen/Damhusengen, jf. bestemmelserne i kendelsens §8.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet:

”§ 1. Fredningens formål

Det er fredningens formål

1. at sikre områderne som parkområder
2. at opretholde og muliggøre en forbedring af området biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for området udformning, herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i området.
3. at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål,
4. at sikre området som en del af det regionale system af grønne områder, specielt sammenhængen med Valbyparken, Kystagerparken, Stadionparken og Vestvolden
5. at medvirke til at sikre, at Danmarks internationale forpligtigelser til at beskytte naturen overholdes.

§ 2. Arealernes tilstand

1. Der må ikke opføres bebyggelse af nogen art eller etableres anlæg, foretages terrænændringer eller ændringer i vegetationsforholdene, medmindre sådanne tilstandsændringer er tilladt i de efterfølgende bestemmelser.
2. Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renovering og nyetablering af anlæg, bygværker og ledninger samt oprensning af vandløb samt dertil hørende adgangsveje for at sikre en optimal drift af spildevandssystemer, vandledninger og vandløb. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet.
3. Fredningen er ikke til hinder for etablering af underjordiske spildevandsbassiner/hjælpeledninger med dertil hørende overjordiske anlæg, adgangsveje og nødvendige terrænændringer eller andre ændring af kloaksystemet med det formål at hindre udløb af spildevand. Udformning og placering af overjordiske anlæg skal godkendes af Fredningsnævnet.
4. Fredningen er ikke til hinder for reetablering af tidligere vådområder eller for, at der kan etableres anlæg eller vådområder med renseeffekt til tilbageholdelse og rensning af vand. Ændringerne samt disses udformning skal fastsættes i en plejeplan.

...

§ 6. Veje, stier og tekniske anlæg

1. Nye stier og broer må ikke anlægges uden at være fastlagt i plejeplanen. Nye cykelstier og redningsstier kan asfalteres. Øvrige stier anlægges med grusbælgning eller som naturstier.
2. Der må ikke etableres belysning i området uden Fredningsnævnets godkendelse.
3. Uanset stk. 2 må der opstilles master til vejbelysnings- og trafikformål på de arealer, der ligger umiddelbart op til tilgrænsende og krydsende veje, når vejmyndighederne anser det for nødvendigt.

...

§ 8. Damhussøen/Damhusengen:

Ophører anvendelsen af Københavns kommunes børneinstitution, sejlklubben "Damhussøen", bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende for det pågældende areal.

Et areal på ca. 300 m² ved Damhussøen er udlejet til A/S Damhuskroen og er dermed ikke offentlig tilgængeligt. Ophører lejemålet, bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende for det pågældende areal.

Ophører anvendelsen af kiosken med udendørs serveringsareal ved Damhussøen, bliver fredningens øvrige bestemmelser gældende for det pågældende areal.

Plejemyndigheden kan tillade, at der udføres oprensninger og andre foranstaltninger i Damhussøen og herunder regulering af søens vandstand af hensyn til vandmiljøet i søen samt af hensyn til vandkvaliteten og mængden af vand, der videreføres fra søen til De indre Søer i byen.

Der må kun foretages opfyldning eller etablering af øer i Damhussøen eller ske ændringer af søens form, hvis det foretages på grundlag af en plejeplan.

Der må kun anbringes faste indretninger i søen, herunder broer, forankrede både, flåder, pramme og lignende, hvis det foretages på grundlag af en plejeplan."

Internationale naturbeskyttelsesområder

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder i relevant afstand fra ansøgers ejendom.

Københavns Kommune har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelægelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Der er foretaget en nærmere vurdering vedrørende flagermus. Vurderingens konklusion er som følger:

"Området ved Damhussøen og Damhusengen er et velegnet jagtområde for flagermus. Søfladen, engens åbne græsarealer, dæmningens trægrupper og træklynger samt de flankerende træbevoksninger langs eng og sø danner en mosaik af egnede fødesøgningsområder for forskellige flagermusarter. Dette suppleres af de tilstødende haver. De lineære bevoksninger fungerer både som ledelinjer for flagermusenes transportflugt og som jagtområder. Der blev ikke på de to undersøgelsesdatoer set tegn på rasteforekomst i træerne på Damhusdæmningen. Flagermus veksler ofte imellem opholdssteder i træer,

og det kan derfor ikke helt udelukkes, at der på tidspunkter af året opholder sig flagermus i nogle af de beskrevne hulheder i piletræer langs dæmningen. Der kendes ikke med sikkerhed til ynglekolonier af flagermus i trærækkerne langs søbredden og engen, men mængden af mulige hulheder gør dette sandsynligt. Der kendes kolonier af brunflagermus i Vigerslevparken, og det er sandsynligt, at i hvert fald nogle af de observerede individer af denne art er fløjet derfra til området ved Damhusdæmningen for at jage. I en afstand af 350 m nord og syd for dæmningen observeredes mindst 29 træer med synlige potentielle rastesteder for flagermus. Også den øvrige periferi af Damhusengen og Damhussøen rummer træer med hulheder, hvor flagermus potentielt kan raste. Det vurderes derfor, at træer udenfor dæmningsområdet kan byde på tilstrækkeligt med rastemuligheder for de flagermusarter, som blev observeret. Hvis nogen af de 7 træer med potentielle rastesteder ind imellem benyttes af flagermus, vil de øvrige træer således rumme tilstrækkeligt med alternative rastemuligheder til at fældning ikke vil påvirke områdets økologiske funktion. Fældning af de 28 piletræer vurderes således at være uden betydning for opretholdelse af yngle- og rasteområdets økologiske funktionalitet.”

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Københavns Kommune har udtalt sig til støtte for projektet.

Fredningsnævnet har ikke modtaget indsigelser over for det ansøgte.

Friluftsrådet har udtalt sig til støtte for projektet med følgende ledsagende bemærkninger:

”... der bør sikres affaldshåndtering, så "fortæring" m.m. fra brugere, ikke havner i søen. Endelig finder Friluftsrådet det ganske uheldigt, at platformene efter det viste, tilsyneladende ikke er tilgængelig for kørestolsbrugere.”

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Holm Seerup (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Bent Christensen (udpeget af Københavns Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet, på vilkår af fældning af træer med hulninger sker uden for flagermusenes ynglesæson.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at projektet tilgodeser fredningens formål om at fastholde og regulere offentlighedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål, uden at kompromittere øvrige hensyn, der tilgodeses med fredningen.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Søren Holm Seerup
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, FriLuftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.